

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLE

ÅRSSKRIFT 2014

Åttiotredje årgången

INNEHÅLL

MARJA LEMNE

Vänersborg - en vandring i verklighetens och drömmarnas stad 3

PETER JOHANSSON

Olle Presto, Vänersborgs förste fotograf. 13

JOAKJM BERNLING

Vänersborgs kallbadhus..... 31

JOAKIM BERNLING

Några episoder i Vänersborg vid tidpunkten för första världskrigets utbrott i augusti 1914..... 43

Ur Tidning för Wenersborgs stad och län
den 19 december 1890 48

SVERRE SKAUBY

Onsjö golfklubb 40 år 49

Förändring i stadsmiljön? 56

BENGT O. T. SJÖGREN

Minnenas Tempel- Minnesparken på Onsjö 57

SVEN-OLOF GUSTAVSSON

Forna idrottsföreningar i Vänersborg 69

Ombyggnad av idrottshusets entré..... 72

LARS SALONEN

Årskrönika 73

Minnesrunor 81

Nya bostäder 88

Medlemsförteckning 89

Ny brygga, ny etablering vid Trestad Center 110

Styrelseberättelse 111

Årsbokslut..... 113

Gillet styrelse och funktionärer..... 114

Medlemsinformation 115

Annonser..... 118

Gillemästerskap i golf..... 127

Rivning av Huvudnässkolans B-hus 128

Vänersborg – en vandring i verklighetens och drömmarnas stad

– en personlig betraktelse

Av

Marja Lemne

*..Vår stad till ytan lik Paris, har ej dess karaktär.
Skön till form, men fjärran all storm,
revolution, soldaters tramp och hopars vilda gorm.
..Lilla Paris, Lilla Paris,
Du ligger trygg och tindrande i sommarns friska bris...*

Ur Fridas första bok av Birger Sjöberg, 1922

Det är snart sextio år sedan som jag som sexåring för första gången kom till Birger Sjöbergs Lilla Paris vid Vänerns allra sydligaste spets. Min far hade utnämnts till landshövding i det dåvarande Älvsborgs län. Som seden var på den tiden följde familjen snällt med. Mina rötter från Stockholm, Sollentuna och Årsta skulle nu omplanteras i ny västgötsk jord. Till hösten skulle skolan börja. Jag kom att tillbringa hela min tolvåriga skoltid här. Fyra år i Norra skolan (folkskolan), fyra år i realskolan inrymd i det gamla läroverket som revs när jag skulle börja gymnasiet. Det gamla gymnasiet från slutet av 1800-talet ersattes då av den nya Huvudnässkolan. En skola med byggnader som helt nyligen också de fallit offer för grävskoporna. Där tillbringade jag fyra år på gymnasiets latinlinje. Minnena är så här i efterhand övervägande av det goda slaget – men kanske inte av den lärdom de dåtida läroverkslektorerna förgäves försökte banka in i oss. Ja, det var på den tiden inte förbjudet med aga. Den kände jag sällan av, men talträngd redan då stiftade jag allt som oftast bekantskap med skolans korridorer sedan jag körts ut för ”prat” alternativt ”uppstudsighet”. Jag lämnade min hemstad efter studenten och vände norrut för högre studier i Stock-

holm. Sedan den dagen har jag endast två gånger besökt staden, senast hösten 2011. Här ska jag beskriva tankar och syner jag hade när jag den gången vistades i staden en halv dag. Minnen om människor, byggnader och så mycket annat.

Marja 9 år, kammad och uppklädd för den årliga fotograferingen och julkort till mor- och farföräldrar. Bilden är tagen i det som på den tiden hette Kungliga gästrummet och som ständigt stod klart att ta emot kungliga gäster. Under det kvartssekel min far var landshövding i Vänersborg, kom det dock aldrig några kungliga gäster.

Residenset, torget och körlektioner

Ankomsten den gången vid mitten av 50-talet var länsresidenset vid stora torgets västra sida. En pampig byggnad, ursprungligen ritad av slottsarkitekten Carl Hårleman, som stått inflyttningsklar redan 1754.

Torget lär en gång i tiden varit norra Europas största kullerstenstorg. Efter den stora branden i staden på 1830-talet byggdes residenset om och till och de brandskadade flygelbyggnaderna ersattes av nya. Huset var för den inflyttande sexåringen enormt – halva huvudbyggnaden utgjorde på den tiden landshövdingefamiljens privatbostad. Åtskilliga hundra kvadratmeter och en port så stor och hög att jag när jag kom hem från skolan som ettaglutt fick hoppa och samtidigt försöka få in nyckeln i låset. På 50-talet var fasaden gulmålad, på 60-talet fann Byggnadsstyrelsens dåvarande slottsarkitekter att det nog vore mera tidstypiskt med en illrosa färg. Nu på 10-talet åter i Vänersborg fann jag att nu var det s.k. slottsgult som gällde än en gång. Själv minns jag nu att fasaden och ingången var starkt fasadbelyst – inte så kul när man följdes hem av någon ung gosse efter skoldansen – skuttet – i läroverkets gympasal, när pappa vankade och väntade innanför de stora fönstren på döttrar på språng.

Marja 8 år, med lillasyster Maikki 3 år, på väg upp för stora trappan till representationsvåningen, en trappuppgång som ser likadan ut idag.

Torget är och var stort. Enormt stort när man med andan i halsen skulle rusa till skolan försenad och det var ju så modernt med stilettklackar. Över torget, förbi kyrkan och sedan i på skolgården där också museet stod och står. En näst intill omöjlig ekvation – men det gick. Och förresten så hade jag de sista åren nyckel till skolan – ett privilegium för dem som en gång i veckan spelade psalmerna på kyrkorgeln vid de då obligatoriska kristna morgonböerna. Den andra minnesbilden av torget handlar om de otaliga körskolelektionerna när fickparkering dribblades. Det handlade primärt om att lära sig dels parkera utan att köra över så många duvor, dels momentet start-i-backe i den höga Blåsutbacken på Dalslandssidan av Dalbobron. Efter endast få körlektioner på landsväg fick jag till min fasa köra upp just på landsväg. Det hade jag ju sällan tränat på och i mitt huvud malde under uppkörningen den något sarkastiska kommentaren från min billärare Göran Ahlin efter en landsvägsövning – ”nåja, vi kom ju till slut faktiskt hem utan att hamna i diket”.

Förr ämbetsmannastad men med industrier. Strafföreläggandet

Staden för ett drygt halvsekel sedan var liten – tätorten hade ca 18 000 invånare. Ämbetsmännen vid länsstyrelsen, tjänstemännen vid landstinget och i staden satte sin tydliga prägel på Birger Sjöbergs Lilla Paris. Adjunkter och lektorer vid läroverket var på den tiden också de statstjänstemän. Likaså var läkarna många, här fanns inte bara länslasarettet utan också två sjukhus för dem som hade problem av en mera själslig karaktär. Abrupt men på den tiden inte helt politiskt inkorrekt talade man om de två ”sinnessjukhusen” – Restad och Källshagen. Mentalsjukhusen är nu nedlagda och lasarettet har flyttats till grannstaden Trollhättan. Men Vänersborg hade också sin skofabrik och sin televerkstad. Också de nu borta sedan länge.

Verksamheter liksom människor föds för att sedan försvinna igen. Däremot finns vanligen många byggnader kvar om än med andra uppgifter. Apoteket vid torget är inte längre ett apotek, Vänersborgs sparbank omvandlades till Sparbanken Väst och försvann, men de pampiga stenhusen finns kvar. Runt torget finns en blandning av gamla stenhus och låga trähus. Och två styggelser från början av 60-talet då både EPA och Domus rev de gamla husen för att bygga sina typiska säljlador. Af-färerna försvann, men de då nya husen finns kvar. Lite längre bort på Kungsgatan iakttar jag en annan förändring. Huset där Frimurarlogens restaurang låg, där vi satt och förtärde medan vi väntade på besked om vi klarat muntan och studenten finns kvar. Där brukade ibland också

Mina föräldrar –Eivor och Mats –uppklädda för frackbjudning. Fotograferade i Lilla blå salongen. Det rummet är än i dag salong i Västra Götalandsregionens representationsvåning, men med andra möbler och tavlor.

Sven-Ingvars spela vid lördagsdansen. I dag har byggnaden blivit församlingshem. Tvärs över gatan låg polisen – i dag ligger den inte där. En gång var jag där, haffad. Vi var ett gäng glada nykläckta studenter – och jag var en av dessa – som tog oss före att dekorera skolans väggar och Molin-statyn föreställande bältesspännarna framför museet. Det slutade i ett strafföreläggande för några av oss för förargelseväckande beteende. I själva verket var vi ju pionjärer för vad som i dag är vanligt och som kallas klotter.

Stora salongen, även idag relativt lik sig.

Jag fortsätter min vandring och gör en liten avstickare bort till den forna kommunala flickskolan. Jag minns inte så mycket av lärarinnorna där, eftersom jag gick i läroverket några kvarter därifrån. Däremot har jag tydliga minnen av skilda slag när det gäller just de av flickskolans elever som blev berömdheter av skilda slag. Vem känner inte till sångerskan Laila Westersund, den tidigare jordbruksministern Margareta Winberg (S) eller 1966 års Miss Universum eller som hon också hette Margareta Arvidsson. Jag står utanför den forna skolan och ser dem alla tre framför mig. Där ligger det gamla läroverket i lä – visserligen blev Sverker Gustavsson både statssekreterare (S) i Utbildningsdepartementet och sedermera professor i statsvetenskap i Uppsala, Per Tengblad blev stor direktör i förlagsvärlden, min klasskamrat Elsa Hallbäck (f. Kjellberg) kulturchef i Värmland och själv disputerade jag till slut och blev universitetslektor i statsvetenskap vid Stockholms universitet. Men jämfört med gamla flickskolans töser ligger vi från läroverket allt i lä.

Jag vänder tillbaka norrut och följer sedan Residensgatan från torget och mot parken vid Vätern och ser den byggnad som var min småskola vid Norra gatan. Fortfarande är gatan kantad av en allé av hagtornsträd. Det gamla skolhuset är väl renoverat, liksom för övrigt också residenset och kyrkan vid torget. Den kyrka där jag en gång konfirmerades. På

vägen mot min gamla skola passerar jag det hus vid torgets ena hörn som en gång hyste den järnhandel där Birger Sjöberg varit anställd och som på min tid fortfarande var järnhandel. Nu har järnhandeln ersatts av en affär som säljer pizza. Men Birger Sjöberg övergav järnhandelskarriären och sitt lilla Paris och drog till Helsingborg där han verkade som murvel och författare fram till sin tidiga död.

Landshövdingens döttrar som kläder julgranen på 50-talet i det som då kallades biblioteket och som var privat möblerat. I dag är detta pampiga rum omvandlat till kök.

Skräcklan, Frida och hundarna

Skräcklan var och är en helt fantastisk parkanläggning några kilometer längs Vänerns strand. Väneren en sjö nästintill havsstor eftersom himlen möter vattnet vid horisonten på en plats. I parken finns också statyn av Birger Sjöbergs egen Frida, hon i Fridas visor. I Skräcklan vandrade vi ungdomar med familjernas hundar under gymnasieåren timmavis. Ja hade promenaderna varit så långa som vi inbillade våra föräldrar, hade nog min älskade hund av blandrasen spexer (västgötaspets och boxer) aldrig orkat leva i alla sina 18 år. Nej promenaderna var korta och sen samlades många av oss ungdomar hemma hos museichefen Hallbäck, hans hustru och fyra söner. Ett hem som blev en fristad för oss många. En familj som också så lägligt bodde just vid Skräcklan. Ibland kom läroverkets rektor, fil.dr Sune Lundgren framilande mellan alla sina uppdrag. Han hade inte bara disputerat på Gustav II Adolf livläkare Salvius, han kombinerade rektorskapet med att samtidigt under några år vara folkpartistisk ordförande i stadens fullmäktige. En gladlynt positiv man som på ett oefterhärmligt och entusiastiskt sätt gång på gång under historiektionerna diskuterade sina två favoritämnen – historisk källkritik och huruvida Karl XII blev skjuten av en norsk eller en svensk gärningsman. Bland de dåtida vanligen mycket seriösa lärarna, ja vi kallade dem ju i stället för utomordentligt trista och tråkiga, var han en ljusglimt. Han drog på camping på somrarna ner i Europa med familjen och tog flygcertifikat. Det var inte bara illvilja i öknamnet han fick – Kung Sune, en av huvudfigurerna i det mycket populära radioprogrammet Mosebacke Monarki. Kanske är det en ödets nyck att jag i dag är bosatt vid och sitter och skriver vid just Mosebacke torg i Stockholm.

Lilla Paris i framtiden och i mitt hjärta

Mina två återseenden med min hem- och skolstad blev sentimentala. I december 1992 kom jag dit och staden var då fortfarande residensstad där Boråssonen Bengt K. Å. Johansson var landshövding, efter att tidigare bl.a. varit både en av Tages (Erlander) pojkar och civilminister i Ingvar Carlssons regering. Han skulle bli länets sista landshövding när Västra Götalandslän bildades fem år senare och Älvsborgs län saga var all. Landshövdingar leder ofta utredningar så också BKÅJ, som han kallades i regeringens kansli. I hans utredning om nedläggningen av länsbostadsnämnderna hade jag suttit som sakkunnig och nu skulle arbetet avslutas med en middag på residenset med påföljande övernattning. Den gången sov jag åter i vad som hade varit mitt flickrum – en

Blå eller lilla salongen, innanför mottagningsrummet, i direkt anslutning till den andra stora stentrappan som leder upp till den andra våningen.

märklig upplevelse att vakna och titta ut på samma gamla lindar. Ja, mången gång kan verkligheten överträffa fantasin. Men ett helgerån hade begåtts – kakelugnen var riven och borta.

Nästa gång jag kom till Vänersborg hade det åter gått närmare 20 år och residenset hade hunnit omvandlas till lokalkontor med representationsvåning för Västra Götalandsregionen. Det var märkligt att tåga uppför trappen – som alls inte tycktes så stor längre – för att gå in och delta i avtackningen av den dåvarande regiondirektören. Jag måste tillstå att jag var rörd när jag gick därifrån och också glad. Jag gick en sista gång över torget på väg till järnvägsstationen. Jag såg framför mig bilden av den gamle vänersborgaren och riksdagsmannen i första kammaren som ofta gick över torget när han var hemma. Han hette Herbert Larsson, var socialdemokrat och när han lämnade riksdagen deklarerade han inte utan stolthet att han aldrig hade gjort ett inlägg i debatten i kammaren. Han hade i stället ägnat sig åt hårt arbete i utskotten. Som statsvetare med inriktning på svensk politik och förvaltning måste jag trots allt ha respekt för hans val. Förr hade inte alla politiker behov av att bli rikskändisar före personvalens tidevarv.

Jag slutar tänka på den gamle riksdagsmannen som i folkmun brukade kallas ”sir Herbert”. Jag hade nått järnvägsstationen och skulle

ta tåget hem till Stockholm. Numera går tåget via Göteborg. Snabba förbindelser som inte fanns förr med den staden kan bli en del i framtiden. Mer än en familj bygger hus i Lilla Paris. Med Stockholmsmått mätt ligger Vänersborg nära Göteborg, lika nära som det är mellan Stockholm och Uppsala. Mina återbesök har varit få, men i tankarna återvänder jag allt oftare till det som en gång också var mitt Lilla Paris.

Marja Lemne, f.d. universitetslektor på statvetenskapliga institutionen, Stockholms universitet.

Olle Presto

Vänersborgs förste fotograf

Av

Peter Johansson

Herr Daguerres spegelbilder når Vänersborg

Vänersborgs fotografiska historia tog sin början den 6 september år 1844 då en fotografisk bild, med solljusets och kemikaliers hjälp, fästes på en förslivrad kopparplatta. Platsen var på gården till Drottninggatan 30 där fotografen tillfälligt hyrt in sig hos skolläraren och bokhandlaren Gustaf Gideon Norlin. Motivet var av allt att döma ett porträtt av någon person ur Vänersborgs borgerskap. Fotograf var Wilhelm Heinemann från Stockholm.

Vid tiden talades det dock inte om fotograf utan daguerreotypist efter tekniken daguerreotypi. Möjligheten att på detta sätt fästa en bild på den förslivrade kopparplattan hade under 1830-talet utarbetats av fransmannen Louis Jacques Mandé Daguerre och han kunde 1839 presentera nyheten för världen. Patentet gjordes också fritt av franska staten varför tekniken snabbt spreds över världen. Till Sverige kom den året därpå, 1840, då Lars Jesper Benzelstjerna tog några vyer över Stockholm.

Efter ytterligare bara ett par år började daguerreotypister att turnera runt om i landet. Man slog sig ner i en stad under ett par veckor där man hyrde ett rum med tillgång till en passande plats i utomhusmiljö där bilderna kunde tas. Ordet fotografering förekom inte heller utan metoden omnämns omväxlande ”daguerreotypering”, ”daguerreotyp-porträttering” eller bara ”porträttering”. Ibland kunde man säga att man lät ”daguerreotypa sig”. När det gäller den förste daguerreotypist som besökte Vänersborg under några dagar 1844, Wilhelm Heinemann, benämnde han metoden som ”experimentering” vilket kan tyda på att själva tekniken var väl så fascinerande som bilden i sig. Inte sällan gjorde daguerreotypisterna reklam genom att någon vecka före sin ankomst sända några daguerreotypen till den stad de ämnade besöka. Presumptiva kunder kunde då hänvisas till någon adress där en mindre utställning arrangerats.

Den marknad som de turnerande daguerreotypisterna sökte var framförallt städernas förmögnare borgerskap. Att "daguerreotypisera sig" var ännu något mycket kostsamt och kundkretsen därför begränsad. Tidigare var det främst adeln som kunde stoltsera med rader av familjeporträtt i salongerna men från början av 1800-talet hade den framväxande borgarklassen också behov av att framhålla sin status genom porträtt på familj och släkt. Behovet hade ofta tillgodosetts genom kringresande porträttmålare vilka hyrde tillfälliga ateljéer i landets städer. För att påskynda produktionen var porträtten inte sällan förberedda med kropp och kläder så att endast ansiktet och några personliga detaljer behövde målas dit. Från 1840-talet fick alltså dessa konstnärer en allt svårare konkurrens av daguerreotypisterna. Konstnärerna kunde å sin sida erbjuda större porträtt, avbildningar som kanske friserade verkligheten något och man erbjöd sig att renovera äldre porträtt genom att förse dem med modernare kläder eller måla dit någon nytillkommen ordensutmärkelse. Daguerreotypisterna å sin sida kunde erbjuda en exakt avbildning efter naturen och dessutom göra reproduktioner av äldre släktporträtt. Dock saknade daguerreotyperna negativ så varje bild var i sig unik.

Under de följande åren på 1840-50-talet gästades Vänersborg av ytterligare sex till sju daguerreotypister. Den veterligen siste var Waldemar de Renard som i slutet av september 1856 hyrde in sig i klädeshandlare Schermans hus i nordvästra hörnet av Drottning- och Kyrkogatan.

Daguerreotypins tid var nu i stort sett över. När Scherman nästa gång hyrde ut tillfällig ateljé, i oktober 1859, var det till Ludvig Mohn från Köpenhamn. Denne gör inte längre några daguerreotyper utan nu möter vi istället det nya ordet "photographi-porträtter". Tekniken hade genomgått revolutionerande förändringar, negativ kunde framställas vilket möjliggjorde stora serier kopior av samma bild och med detta kunde också kostnaden för en fotografiporträttering hållas förhållandevis låg. Fotografiet var från nu på väg att bli var mans egendom. Inte bara borgerskapet utan även dess drängar, pigor och arbetare kunde inom ett par årtionden stoltsera med sina egna familjeporträtt. Under sitt besök i Vänersborg erbjöd sig även fotograf Mohn att hålla utbildning i fotokonsten för de som var intresserade. Det var just året för Mohns besök som vi också finner embryot till vad som skulle komma att bli Vänersborgs första fasta fotoateljé – Olle Prestos Fotograf-Atelier.

Olle Presto – familjehistoria

Vänersborgs förste fotograf med fast ateljé i staden, Olle Presto, var av en gammal vänersborgsfamilj på mödernet. Han föddes som Olof August den 21 augusti 1835 men kom alltid att kallas just Olle. Barn-domshemmet låg på Kyrkogatan 17 i en fastighet som då täckte det sydöstra hörnet av Kyrko- och Sundsgatan. Föräldrarna var musikkor-pralen Olof Presto (ibland stavat Praesto) och dennes hustru Christina ”Stina” Andersdotter. Olof Presto, född 1800, hade kommit till Vä-nersborg från Värmland omkring 1820 för att ta tjänst som regements-musiker vid Västgöta-Dals regemente vilket var förlagt till staden. En-ligt uppgift skulle han anställts vid regementet redan 1818. Den första tiden hyrde Olof in sig hos bagare Lake vars hus låg vid Edsgatan där i dag Sparrebysten är placerad, i nuvarande Plantaget. Hos samma hyresvärd bodde då ytterligare två av Olof Prestos kollegor inom rege-mentsmusiken.

Olof Presto kom att stadga sig i Vänersborg då han på Juldagen 1826 gifte sig med Christina Andersdotter, dotter till den redan 1810 avlidne järndragaren Anders Hansson och dennes hustru Cajsa Olofsdotter. Christina hade två bröder som lämnat Vänersborg, Olof som blev orgelmästare i Askersund och Lars som tagit tjänst vid Kungl. Finska och Svenska Tullbevakningen i Stockholm. En syster, Maria Catharina, var gift med Vänersborgs gatuväktare Carl Carlsson. Det blev därför så att Olof flyttade in i Christinas barndoms hem där de tog om hand hennes mor och hennes utvecklingsstörde äldre bror Petter.

För Olof Prestos del kom han vid tiden för sitt äktenskap att av-veckla sysslan som regementsmusiker för att omväxlande tituleras ma-gasinsvaktmästare och sjukhusvaktmästare. Han och Catharina kom att få fyra barn; Maja Catharina 1827, Lars Victor 1832, Olof ”Olle” August 1835 och Carl Gustaf 1841. Av barnen kom endast Olle att bo kvar i födelsestaden då Maja Catharina och Lars flyttade till Göteborg och Carl Gustaf till Hjo för att senare bli garveriarbetare i Askersund.

Efter svärmoderns, den 74 åriga Cajsa, död i november 1841 var det Olof Presto och hans hustru som kom att ta över fastigheten på Kyrko-gatan 17. De hade då en längre tid skött den sjukliga Cajsa och några månader före sin död hade hon som ersättning för vården testamenterat de 120 Riksdaler hon ägde i brandstodsersättning efter hennes hus som nedbrunnit i stadsbranden 1834.

Olle Prestos mor Christina Andersdotter, född 1801 i Vänersborg som dotter till järndragaren Anders Hansson (1757-1810) och Cajsa Olofsdotter (1767-1841) på Kungsgatan 17. Christina avled i sitt födelsehem 1884. Foto: Olle Presto 1860-tal.

Olle Presto – telegrafkommissarie och fotograf

Det hade endast förflutit ett knappt år efter den förödande stadsbranden i oktober 1834 då Olle Presto föddes följande augusti 1835. Staden låg då ännu till största delen i ruin med endast provisoriska baracker där innevånarna redde sig enkla boningar, handelsbodar och verkstäder. Många familjer bodde ännu inackorderade på landsbygden runt staden. Familjen Presto kom dock att återuppbygga hemmet på den nedbrunna tomten i sydöstra hörnet av Kyrko- och Sundsgatan. De tycks ha haft en förhållandevis god ekonomi och kan ha räknats till stadens medelklass. Av barnen var det just sonen Olle som kom att genomgå stadens högre skola, den så kallade Apologistskolan – läroverkets föregångare. Han skrevs in i skolan 1850 för fem år. Vid denna tid ägde skolan inte rätt att ge studentexamen varför Olle Presto tillbringade höstterminen 1855 i Uppsala där han den 11 december kunde avlägga den eftertraktade examen.

Man skulle nu kunna tänka att den nybakade studenten skulle sökt lyckan på någon för honom ny ort i landet men han återvände till barndomsstaden där han i december 1857 antogs som elev vid Vänersborgs telegrafstation. Den första telegrafförbindelsen i Sverige hade öppnats 1853 och redan året därpå fick Vänersborg en telegrafstation som inrymdes i mamsellerna Nauclérs hus på Vallgatan 16. När sedan Norge fick telegraf 1855 drogs linjen för all norsk utrikestelegrafi över Vänersborg vilket innebar att vänersborgsstationen blev en av de största i landet. Det var alltså just i denna expansiva tid Olle Presto tog plats som telegrafelev. Telegrafens genombrott innebar en fullkomlig revolution när det gällde nyhetsförmedling. På ett aldrig tidigare skådat sätt kunde man nu förmedla meddelande på kort tid världen över. Samma år som Presto började på vänersborgsstationen avgick från denna 2 982 telegram medan 2 593 mottogs. Samtidigt förmedlade man 6 569 telegram från och 7 096 telegram till Norge. Den 20 maj 1858 avancerade Olle Presto till extra ordinarie assistent och i maj året därpå kunde han titulera sig ordinarie assistent vid Vänersborgs telegrafstation.

Det var vid denna tid som Olle Presto vid sidan av yrket på telegrafstationen inledde sin karriär som fotograf. I de korta biografiska anteckningar han efterlämnat i ordenssällskapet Par Bricoles arkiv anger han 1859 som det år han blev fotograf men inget om hur detta intresse föddes. I de minnesord som skrevs i samband med hans bortgång många år senare angavs att han lärt fotokonsten i Tyskland. Detta kan naturligtvis äga sin riktighet. Tiden faller ju även samman med ovannämnde fotograf Mohns erbjudande om utbildning i fotokonsten då han gästade Vänersborg just 1859.

Telegrafassistenten och fotografen Olle Presto i sin ateljé 1866.

Olle Presto var emellertid inte ensam utan det var två unga män som vid denna tid tillsammans började experimentera med fotografering, framkallning och kopiering av bilder i Vänersborg. Förutom Presto var det bokhållaren på länsstyrelsen, den 24-årige Frans Pettersson. Genom Petterssons arbetsplats kunde de två unga fotograferna få tillgång till fotolokal och laboratorium i landshövdingeresidensets källare.

Den 5 april 1860 var en märkesdag i Vänersborgs fotografiska historia då Presto och Pettersson i stadens tidning kunde annonsera:

”Fotografi-Porträtter avtagas varje Torsdag, Lördag och Söndag, såväl i klart som mulet väder, då anmälan göres på Residenset. Frans Pettersson A O Presto.”

Frans Pettersson var son till den då avlidne urmakaren Sven Pettersson och bodde kvar med sin mor Christina Gillberg i barndomshemmet på Edsgatan 22. Hit flyttade också Olle Presto 1861 då de båda öppnade fotoateljé i Petterssons hem. Av någon anledning valde Pettersson att lämna fotografbanan efter endast ett år för att i stället satsa på en karriär som bankkassör. Detta fick Olle Presto att flytta tillbaka till föräldrarna på Kyrkogatan där han från hösten 1862 kom att driva en egen fotoateljé.

Egentligen var det först nu som Vänersborg fick sin första etablerade fasta fotoateljé vilken kom att erbjuda en omfattande produktion under en lång följd av år. Presto var dock inte fotograf på heltid utan kvarstod i sin anställning på telegrafstationen där han också periodvis, under kortare förordnanden, kom att förestå stationen. Som nämnts sammanföll Prestos fotografiska verksamhet med en utvecklad fototeknik vilken möjliggjorde en bildproduktion i större serier och till betydligt mer moderata priser än vad de äldre daguerreotypisterna tog. Förutsättningen för den snabba och kostnadseffektiva fotograferingen var de så kallade visitkortsfotografierna. Metoden, som hade utvecklats av André Adolphe Eugène Disdéri i Frankrike, gick ut på att åtta bilder kunde exponeras på samma glasnegativ och man slapp de omständliga bytena av glasplåtar. Negativet kunde sedan kopieras varpå de positiva bilderna skars isär och monterades på styv pappskiva med måtten cirka 6 x 9 centimeter. Visitkorten såldes ofta per dussin och blev snabbt mycket populära då vänner och bekanta bytte porträttbilder med varandra. Manéret i bilderna blev också ofta enklare, mer avslappnat, nästan på gräns till vardagligt även om de togs i ateljé. Det var i kölvattnet av denna nya teknik som fotoateljéerna i Sverige öppnades i stort antal i alla städer, så också i Vänersborg. Etablerandet underlättades också av den näringsfrihetsreform som samtidigt infördes. Det är ingen över-

Även en ateljébild kunde förmedla drag av vardagskänsla, om än arrangerad. Olle Presto sitter här bekvämt tillbakalutad i ateljén och läser sin tidning någon gång vid mitten av 1860-talet.

Olle Presto tog även några vyer över sin hemstad. Här har han placerat sin kamera på södra jetén för att ta en vy över hamnkanalen med bland annat landshövdingeresiden-set. Fotografiet är taget omkring 1875.

drift att säga att Olle Presto förmodligen hade besök av merparten av Vänersborgs borgerskap i sin ateljé redan under de inledande åren på 1860-talet. Snart kom han också att ta vyer över staden som han kunde sälja i ateljén. Dessa bilder var dock mer av en sidosyssla då det först var fram mot sekelskiftet 1900 som bilder av detta slag kunde ge inkomst som underlag till de då allt populärare vykortet.

År 1870 flyttade Bernhardina Charlotta Ödman in hos Olle Presto och hans föräldrar. Hon var född i Vänersborg 1850 som dotter till repslagaren Julius Ödman och dennes hustru Christina. Om det var så att Olle och Charlotta redan då var ett par eller om hon flyttade dit som anställd är oklart men det hela ledde i varje fall till äktenskap 1874. Det intressanta är att Olle Presto då tituleras telegrafassistent medan det är Charlotta som bär titeln fotograf. Detta är i sig inte märkligt då det vid denna tid etablerade sig ett stort antal kvinnliga fotografer i landet. Yrket hade ingen äldre historia och sågs därför inte som "könsbundet". Det är därför troligt att Charlotta kan ha börjat som fotograf i ateljén där hon stod bakom en betydande del av de bilder som togs från 1870-talet. Olle Presto upprätthöll hela tiden sin tjänst på telegrafstationen och bar heller aldrig i officiella sammanhang titeln fotograf även om ateljén bar hans namn.

Olle Presto kom snart att få konkurrens av andra fotoateljéer i Vä-

Charlotta Ödman fotograferad nyårsafton 1874 då hon stod brud för Olle Presto. Foto: Olle Presto.

nersborg men ingen av dessa visade sig bli särskilt långlivad. Liksom tidigare fortsatte också turnerande fotografer att besöka staden för kortare tider. Den första fasta ateljén efter Prestos öppnades i oktober 1865 av en kollega, telegrafassistenten Claes Edvard Kjellin, som hyrde lokal av skomakare Edvard Carlsson på Edsgatan. Kjellin, som var född i Kumla 1834, hade kommit till Vänersborg från Uppsala 1864 för arbete på telegrafstationen. Arbetet som fotograf drev han, precis som Presto, som en bisyssla till telegrafarbetet. Kjellin förestod inte ateljén i mer än fem år. I februari 1870 annonserade han ut den till försäljning och erbjöd en eventuell efterträdare utbildning i fotokonsten. Under endast ett år, 1868-69, drev Carl Olsson från Örgryte fotoateljé i hörnet av Sunds- och Residensgatan och lika kort tid, 1875-76, förestod Carl Wilhelm Roijker Nya Fotografiska Ateliern i nordvästra hörnet av Residens- och Nygatan. När Roijker lämnat Vänersborg för fortsatt fotografkariär i Malmö drevs hans ateljé vidare till 1877 av Carl Sandels. Olle Presto var emellertid så etablerad i Vänersborg att hans verksamhet överlevde alla dessa konkurrenter och någon vänersborgare ville karaktärisera honom som en ”skicklig och samvetsgrann” fotograf. Yrkesskickligheten bevisades även av utmärkelser vid ett par utställningar under 1870-talet.

Skarpskytt, fullmäktigeledamot och skridskoåkare

Under den aktuella perioden var Olle Presto också mycket engagerad inom Vänersborgs Skarpskyttekår där han innehade befattning som korpral och senare vice kompanichef. ”Vänersborgs Frivilliga Skarpskyttecorps” hade bildats i december 1861 under ordförandeskap av generalmajoren Claes Samuel Sandels. Syftet var att samla medlemmar intresserade av skytte vilka ”vid behov kunna värna hem och fosterland”. Genom Sandels försorg kunde kåren låna ett antal äldre gevär från Västgöta-Dals regemente och de första vapenövningarna genomfördes i läroverkets gymnastiksal. De skarpa skjutövningarna företogs den första tiden på Nygårdsängen och på kårens egen skjutbana på Katrinedal vid Blåsut. Vid mitten av 1870-talet skaffade man en egen skjutpaviljong vid Dalbobron men efter klagomål från förbipasserande drogs paviljongen över isen till Holmängen vintern 1885. Samma år bytte man namn till Vänersborgs Skyttegille och 1893 gick man upp i Västgötadals Skytteförbund. Inom båda dessa organisationer satt Olle Presto i styrelserna under en lång följd av år och med största sannolikhet var han bland de 50 män som med hjälp av två oxar drog skyttepaviljongen över isen under åskådande av nästan hela Vänersborg.

Olle Prestos förkärlek för friluftsliv, oavsett väder, var omvittnat. Just vintertid sågs han ofta på isen utanför staden där han tog långa skridskoturer, där han med sitt långa skägg enligt vissa gjorde ett ganska originellt intryck. Sommartid sågs han lika ofta på sjön för att ägna sig åt simning.

Olle Presto hade vunnit stort förtroende som skicklig yrkesman i Vänersborg och med detta som grund valdes han in som ledamot i Vänersborgs Stadsfullmäktige 1885. Redan sedan ett par år tidigare satt Presto som suppleant i Byggnadsnämnden. Under sin tid i fullmäktige utmärkte sig inte Presto nämnvärt. Förutom posten i Byggnadsnämnden utsågs han till revisor för Drätselkammaren och några av stadens stiftelser och fonder. När han flyttade från Vänersborg 1888 kom detta att bli ett naturligt avslut på hans korta tid som förtroendevald.

Presto lämnar Vänersborg

Till mångas besvikelse meddelade Olle Presto 1888 att han ämnade flytta från Vänersborg. Han hade erbjudits tjänst som telegrafkommissarie vid telegrafstationen i Lund efter den tidigare kommissarien Sjöström som flyttat till Karlshamn. Presto fick kontrakt på en lägenhet hos en kapten Ekström och i augusti samma år gick flyttlasset med familjen och två tjänstepigor till Skåne. Det var med sorg som vänersborgarna tog farväl av Olle Presto. Den 28 juni hade man arrangerat en stor avskedsfest på Tenggrenstorps utvårdshus. Man kunde berätta hur Presto ”har förvärvat sig tillgivenhet och aktning i högre grad än de flesta och han ha ock förtjänt att bliva högaktad och värderad ty redbarare, ärligare och uppriktigare man än han torde man få söka efter”. Bankdirektör Lars Johan Versander höjde en skål och alla var ense om att ”vårt samhälle har icke råd att avvara en sådan verklig hedersman som telegrafkommissarie Presto”. Innan den stora festen avslutades fick Presto veta att om han ville återkomma till Vänersborg så skulle ”man mottaga honom med öppna armar”.

Nu blev tiden i Lund inte långvarig för redan året därpå, i september 1889, gick flyttlasset till Karlstad där Presto fått tjänsten som telegrafkommissarie. Familjen Presto hyrde en lägenhet vid Västra Torggatan och hade tre pigor anställda i hushållet. Olle Presto etablerade sig i Karlstad och vann snart stor popularitet. När han avgick med pension i augusti 1894 var det dags för Karlstads borgerskap att anordna en avskedsfest – en fest som tycks ha påmint om den vilken sex år tidigare hållits i Vänersborg. Det var nu ett 30-tal personer ur handelsmannakåren vilka bjudit in till supé i Stadsträdgården. Festen ”utgjorde ett bevis

på den allmänna sympati hr Presto under sin verksamhet här i staden tillvunnit sig hos dem som i främsta hand haft beröring med honom i hans egenskap av tjänsteman”. Man kunde vidare berätta hur Presto ”genom sin orubbligt lugna välvilja, sitt ständiga tillmötesgående och sin osvikliga månhet om att göra alla lika rätt, förvärvat sig varm och hjärtlig erkänsla bland alla, med vilka han trätt i beröring”.

Olle Presto återvänder

När flyttlasset gick var det dags för familjen Presto att återvända till Vänersborg – en familj som förutom Olle och hustrun Charlotta bestod av söner Ole f. 1875, Sven f. 1878, Erik Ansgar f. 1880 och Gustaf f. 1891 samt dottern Märta Mary Christina f. 1886. Makarna hade också söner Nils f. 1881 som avlidit året därpå samt Knut August f. 1883 vilken endast blev tre år.

När Olle Presto flyttade tillbaka till Vänersborg var det till barn- domshemmet på Kyrkogatan 17, en fastighet han hela tiden ägt. För- äldrarna Olof och Christina hade avlidit 1881 respektive 1884. När det gällde fotoateljén drevs den dock vidare i samma hus men av ny ägare.

När Olle Presto flyttade från Vänersborg 1888 överläts ateljén till bröderna Karl och Alfred Vikner vilka öppnade K & A Vikners Fo- toateljé. Bröderna Karl och Alfred var båda födda i Vänersborg på Nygatan 19, 1855 respektive 1859, som söner till flottkarlen och ar- betaren Magnus Svensson och dennes hustru Karolina Karlsson. Nam- net Vikner tog bröderna våren 1885, oklart varför. Familjerna Presto och Svensson var tidigt bekanta vilket framgår av att Olle Prestos mor Christina stod fadder till såväl Karl som Alfred. År 1892, samma år som han gifte sig, flyttade Alfred Vikner in i Prestos hus på Kyrkoga- tan medan brodern Karl bodde kvar på Nygatan. Alfred avled redan 1899 och Karl kom för några år att driva ateljén ensam med hjälp av kvinnliga fotografer och fotoassistenter. En av dessa, Anna Rylander, blev Karl Vikners hustru 1902, samma år som också han flyttade in i Prestos hus.

När Olle Presto återvände 1894 var det till sin gamla adress men av allt att döma engagerade han sig inte mer i fotoateljén. Den kom att drivas vidare av familjen Vikner som vann ett flertal utmärkelser på utställningar i Stockholm, Malmö och Uddevalla under 1890-ta- let. Efter brodern Alfreds död blev det Karl och Anna Vikner som att väl förvalta Prestos arv som Vänersborgs ledande fotoateljé och mot sekelskiftet 1900 hade verkligen fotografiet blivit var mans egendom då folk ur alla samhällsklasser hade råd att gå till fotografen och låta

Olle Presto, som nu låtit skägget växa, tillsammans med hustrun Charlotta och sonen Ole i ateljén omkring 1877.

Makarna Prestos äldste som Ole poserar för mor och far i ateljén omkring 1880.

”plåta sig”. Vikner tog även ett stort antal vyer över Vänersborg och dess omgivningar, fotografier vilka inte sällan massproducerades som vykort. Ateljén drevs till in på 1920-talet i en tid då fototekniken gjort nya landvinningar och nu även kameran blivit så gott som allmän egendom.

Under Olle Prestos bortavaro hade hans lägenhet hyrts av fru Mathilda Olsen. Mathilda var syster till den i staden välkände afrikaresanden Axel Eriksson som sedan 1860-talet drivit en omfattande handelsverksamhet och zoologisk forskning i Sydvästafrika, dagens Namibia. Hos Mathilda bodde under de aktuella åren Axels barn Andrew, Sara och Axel Jr vilka var födda i Afrika men satts i skola i Vänersborg där de omhändertogs av fastern. Mathildas egen son Edvard bodde också i huset och arbetade en tid som assistent åt Vikner. Då familjen Presto återvände flyttade Mathilda med barnen till en fastighet på Edsgatan vilken Eriksson köpt för sina barn.

Under Olle Prestos sista år i Vänersborg levde han här som pen-

Kyrkogatan mot norr vid sekelskiftet 1900. Närmast till höger syns gaveln på Kyrkogatan 17, Olle Prestos hem där han också öppnade ateljé 1862. Skylten vittnar om att ateljén övertagits av fotograf Karl Vikner. Den vid tiden pensionerade Olle Presto står, med sitt grånande skägg, utanför ateljén.

sionär men var ännu flitigt engagerad i skytterörelsen. Han kom att återuppta den gamla vänkretsen och var även engagerad i ordenssällskapet Par Bricole och i Vänersborgs Söners Gille. År 1901 hade han tillsammans med direkören Edvin Andersson och fabrikör Alexander Lindedal engagerat sig i frågan för anläggande av en lek- och idrottsplats vid Skräcklan. För ändamålet sökte de tre herrarna 2 500 kronor ur överskottet från Stadsfullmäktiges reservfond, en begäran som dock kom att avslås.

Den sista tiden i livet plågades Olle Presto av sjukdom men upprätthöll ändå sitt goda humör. Han avled stilla måndagen 29 augusti 1910, fyra dagar efter sin 75-årsdag. Den 4 september hölls begravning. Skyttegilletts medlemmar med musikkår samlades i sorgehuset och ledsagade kistan med Prestos stoft till Kyrkogården Nr 2. En stor mängd människor hade slutit upp i begravningståget och som prestaveragerade stadskassör Ferdinand Hallberg, Vänersborgs Söners Gilles ordförande, samt fabrikör Alexander Lindedal.

I den minnesruna som tecknades efter Presto finner man många ord som påminner om de som framfördes vid de nämnda avskedsfesterna i Vänersborg och Karlstad. Allt tyder på att det inte bara var ord i stunden då han nämndes som ”en hedersman ut i fingerspetsarna” utan att Presto var en av de få personer som förmådde att finna aktning och respekt i mycket breda folklager, såväl som yrkesman, människa och vän. Trots ett mycket lugnt och vänligt sätt var dock Presto en person som reagerade på det han uppfattade som orätt och var då inte sen att påpeka vad han tyckte. En historia av detta slag som bevarats är då hans hem på 1880-talet fick kommunalt rinnande vatten. Vattnet var på den tiden kostnadsfritt, något Presto vägrade att acceptera. Han gav sig inte med mindre än att han fick betala 25 kronor till staden för sitt vatten då han menade att han innan vattenledningen drogs fått betala betydligt mer för att få vatten av sämre kvalitet hemkört.

Olle Prestos barn kom att lämna Vänersborg och göra karriärer på annan ort. Äldste sonen Ole valde den militära banan och blev kapten vid Hallands regemente. Under en kortare period var han även chef för Svensk Filmindustris biografer i Halmstad. Sven blev sjökapten och reservlöjtnant i flottan medan den yngste sonen Gustaf blev ingenjör och arbetade en tid ibland annat Sydamerika. Dottern Märta gifte sig med direktören för Marstrands Mekaniska verkstad Bertil Egnell och bosatte sig på Marstrand. Drygt tre år efter Olle avled hustrun Charlotta den 1 november 1913.

Källor

Tryckta källor

Hasselberg, Gösta, *Vänersborgs historia II. Tiden 1834-1944*.

Göteborg 1944.

Johansson, Björn Axel, *Stora boken om familjebilder*. Lund 2010.

Johansson, Peter, Vänersborg och världen. Om framväxten av Vänersborgs fotografiska värld. Ingår i: *Herr Daguerres spegelbilder*.

Våra tidigaste fotografier. Vänersborgs museums skriftserie nr 5.

Trollhättan 2011.

Lindedal, Hjalmar, *Vänersborgs historia och vänersborgs-historier*.

Vänersborg 1927.

Lundberg, Ernst, o Sandberg, Nils, *Vänersborgs läroverks matrikel*

1821-1947. Vänersborg 1961.

Vänersborgs Söners Gille Minnesskrift 1905-1930. Vänersborg 1930.

Tidningar

Nya Wermlandstidningen

Tidning för Wenersborgs Stad och Län

Wenersborgs Weckoblad

Arkiv

Det Lysande Sällskapet Vänersborgs Par Bricole Personbiografier

Generalmönsterrullor Västgöta-Dals regemente

Kyrkoböcker för Karlstads stadsförsamling

Kyrkoböcker för Lunds stadsförsamling

Kyrkoböcker för Vänersborgs stadsförsamling

Stadsfullmäktiges protokoll Vänersborg

Vänersborgs museum Bildarkiv

Vänersborgs rådhusrätt och magistrat Bouppteckningar

Vänersborgs Söners Gille Bildarkiv

*Peter Johansson, född i Vänersborg 1963.
Chef för Kulturlagret-Vänersborgs museum.*

Vänersborgs kallbadhus

Av

Joakim Bernling

Flygfoto som visar kallbadhusets läge- se bildens vänstra nederkant.

Under 1800-talet fick badandet i sjöar och hav en renässans efter att under flera sekel ha ansetts hälsovådligt och stötande för sedligheten. Nu började badandets hälsobringande effekter betonas. Flera kallbadhus byggdes varav några finns kvar än idag, som till exempel Ribbergborgsbadet i Malmö samt Varbergs kallbadhus. Det förekommer idag, 2014, att man inom Vänersborgs kommun bland idéerna för att utveckla Vänersborgs centrum framför önskemål om att kommun och näringsliv gemensamt skulle kunna finansiera ett kallbadhus i skydd av vågbrytarna med en lång brygga från staden och ut till kallbadhuset.

I Vänersborg har det för allmänheten tidigare funnits kallbadhus både i privat ägo och ägt av staden. I slutet av 1800-talet uppförde grosshandlare Wernbom ett kallbadhus vid änden av norra dragvägen

*Änden av norra dragvägen i september 2014, platsen för grosshandlare Wernboms kallbadhus i slutet av 1800-talet och där det fanns planer att Vänersborgs stads kallbadhus skulle ligga innan man fastnade för platsen nedanför Norra skolan.
Foto: Joakim Bernling.*

(ungefär platsen för Vänersborgs segelssällskaps klubbhus). Det Wernbomska kallbadhuset drev iväg då det lossnade från sina förtöjningar och kom inte att användas mer. Istället uppkom genom finansiering utifrån tillfälle för Vänersborgs stad att låta uppföra ett kallbadhus. Sparbanken i Vänersborg beslöt den 4 september 1900 att från överskottet av Sparbankens reservfond anslå 5 000 kronor till Vänersborgs stad för uppförande av ett kallbadhus. Den 9 mars 1901 beslutade stadsfullmäktige att låta drätselkammaren (dåtidens kommunstyrelse) utreda frågan vidare om kostnaden för kallbadhusets uppförande och dess plats.

Efter utredning meddelade drätselkammaren i skrivelse den 9 februari 1902 att bästa platsen för kallbadhuset skulle med hänsyn till bottenens beskaffenhet samt i fråga om skyddat läge vara ”platsen vid norra dragvägen, där träbron tager sin början” (ungefär platsen för Vänersborgs segelssällskaps klubbhus på Sanden som då inte var utfylld). Drätselkammaren ansåg att donationen från Sparbanken i Vänersborg om 5 000 kronor endast skulle räcka till ett kallbadhus med en avdelning. Drätselkammaren begärde att stadsfullmäktige skulle fatta ett snabbt positivt beslut i frågan så att kallbadhuset kunde stå klart redan sommaren 1902.

Stadsfullmäktige beslöt emellertid den 22 februari 1902 att tills vi-

Tidigt fotografi på kallbadhuset- vilket skulle kunna vara från invigningen den 3 juli 1903. Observera att unionsflaggan är hissad. Unionen med Norge upplöstes 1905.

Även detta ett tidigt fotografi-möjligen från invigningen i juli 1903.

dare bordlägga frågan om kallbadhusets uppförande. Redan vid nästa möte med stadsfullmäktige den 26 mars 1902 var frågan dock uppe på nytt. Stadsfullmäktigeledamot Nils Englund, tillika förste provinsialläkare, föreslog att kallbadhuset skulle placeras vid den nyligen anlagda folkskolan (numera Norra skolan vid Norra gatan) där man hade renare vatten och en billig byggnadsgrund. Stadsfullmäktige röstade dock nej till Englunds förslag och beslutade istället att drätselkammaren skulle inkomma med nytt förslag där direktiven var att det skulle uppföras ett kallbadhus med både kvinno och mansavdelning och att drätselkammaren fick fria händer och således inte var ekonomiskt bundna av sparbankens donation om 5 000 kronor.

Flygfoto av kallbadhuset. Norra skolan i bakgrunden.

Drätselkammaren utarbetade ett nytt förslag under våren 1902. Drätselkammaren ansåg att det skulle vara bekvämast och bäst om två eller flera kallbadhus kunde uppföras i stadens omedelbara närhet men då detta kunde förmodas innebära avsevärda ekonomiska kostnader för staden lät man till vidare nöja sig med att föreslå ett kallbadhus samt två för *"användande vid friluftsbad avsedda avklädningspaviljonger"*. Den sedan tidigare av drätselkammaren föreslagna placeringen av kallbadhuset vid norra dragvägen ansågs lämpligast.

Avklädningspaviljongerna, som ansågs vara en *"av sparsamhets-skal betingad nödfallsåtgärd"*, föreslogs placerade vid *"platser som redan nu pläga användas av dem, som förfriska sig med friluftsbad"*, en *"å stranden vid Kyrkogatans förlängning"* (nuvarande gräsmattan nedanför Skräcklestugan, Midsommarviken fram till 1939), och en *"vid vik vid nordvästra hörnet av nya folkskolans inhägnade område"* (nuvarande Badhusparken). Avklädningspaviljongerna samt däri lagda handdukar skulle få nyttjas mot en avgift. Den ena paviljongen skulle vara avsedd för män och den andra för kvinnor. Flytande skyddsskärmar skulle omgärda den kvinnliga avklädningspaviljongen.

På grund av Vänerns låga vattenstånd beslöt stadsfullmäktige den 7 juni 1902 att ärendets avgörande ytterligare skulle få anstå. För frågans närmare utredning beslutade man tillsätta en särskild kommitté bestående av förste provinsialläkare Nils Englund, apotekare Unger samt grosshandlare Wernbom.

Kvinnoavdelningen cirka 1920.

Den 1 november 1902 hade kommittén arbetat fram ritningar och ett förslag. Ritningen har tyvärr inte påträffats. Kommittén hade undersökt olika platser för kallbadhusets placering och kommit fram till att Skräcklan nedanför folkskolebyggnaden (nuvarande Norra skolan) utgjorde bästa platsen för anläggande av ett kallbadhus. Kommittén redovisade att man hade låtit sig ledas av nedanstående principer.

"Värdet av en kallbadinrättning består ej blott däri, att man där blir tillfälle att två sig ren och utsätta sig för endast vattnets svalkande inverkan; man vill tillgodogöra sig ytterligare några värdefulla faktorer; nämligen inverkan av luft, ljus och sol på huden, faktorer så värdefulla, att man, som känt, enkom för att tillgodogöra sig dem, inrättar särskilda anstalter; s. k. luftbad, ljusbad och solbad. I ett väl ordnat kallbad måste man söka, därest möjlighet därtill kan nås, förena alla dessa faktorer och tillgodogöra sig dem. Därtill kommer en annan icke oväsentlig synpunkt: den kroppsövning som simövningar erbjuda, vilken är en av de hälsosammaste som finnas, och som särskilt för ungdom stadsbor och fabriksarbetare är av synnerlig stor betydelse. I ett kallbadhus så uppfört att bassängerna omslutas av badhytter, såsom fallet hittills varit härstädes och sådana förhållanden ofta frambringa dem i större städer, exempelvis Stockholm och Göteborg kunna icke alla de nämnda

Badande damer 1911.

önskningsarna fullt tillgodogöras. Solen utestängas ofta av badhyttsbyggnaden, likaså luftcirkulationen. Får folket välja, väljer det under sådan förhållanden ofta bad i det fria. Av dessa skäl avstyrka Kommittén det genom Drätselkammaren inlämnade förslaget om, förutom tvenne smärre avklädningsbyggnader på Skräcklan, ett större badhus med kringbyggd bassäng invid segelleden vid den s. k. dragbron, varvid hänsyn jämväl tagits därtill att vattnet invid Dragbron därstädes är mera utsatt för föroreningar från kanalen och i densamme utmynnande ledningar, att botten är slammig och dyig, att konstgjorda bassänger där blivit nödvändiga och icke utan avsevärda kostnader kunna göras nog rymliga för att tillåta simövningar, samt att kostnaden för dessa tre kallbadinrättningar skulle ställa sig oskäligt höga.”

Kommittén tog hänsyn till ovan antydda förhållanden och ställde ett flertal fordringar på en kallbadinrättning. För en placering vid nuvarande Norra skolan skrev kommittén i sitt utlåtande:

”Snett framför och nordväst om den nya folkskolebyggnaden emellan vågbrytarna finns:

- 1. Rent vatten;*
- 2. Området är så rymligt, att där lätt kan anordnas bad för män och kvinnor samtidigt;*

Vänersborgs Kallbadhus

Öppnas för badning
Lördagen den 4 Juli kl. 10 f. m.
Å såväl manliga som kvinnliga afdelningen.

Badtider:
Å båda afdelningarne kl. 8 f. m.—8 e. m.
För billighetsbad:
Lördagar och söndagar kl. 4—8 e. m.
Öfriga dagar " 6—8 "

Badpriser:

Bad med handduk	15 öre
Kuponghäfte med 30 bad utan handduk	3 kr.
Säsongbiljett för 1 person	5 "
do " 2 personer af samma familj.	8 "
do " 3 "	10 "
do " hvarje person därutöver	1 "
Billighetsbad	2 öre
Handduk	3 "

För billighetsbad upplåtas endast tornrummen.
Kuponghäften och säsongbiljetter tillhandabållas i Bekhandeln och Badhuset. Öfriga biljetter få köpas i Badhuset.
Uppsatta anslag och ordningsregler därstädes torde benäget iakttagas.

3171 **Badhusstyrelsen.**

Annons i Elfsborgs läns annonsblad fredagen den 3 juli 1903.

3. Botten av ren fin sand, långsamt sluttande, så att både simkunniga och icke simkunniga där kunna bada i öppen, naturlig bassäng;
4. Ingen trafik behöver där störa badande och passagen till badhuset är ej hindrad
5. Företagna borringar utanför stranden ifråga visar att säker pålning kan utföras även nära stranden;
6. Den av berg bestående stranden lämnar säker grund för själva huset
7. Byggnad, öppen mot väst-syd-väst tillåter middagssolen något och Eftermiddagssolen fullt fritt tillträde till plattform och avklädnings hytter
8. Från strandudden, omedelbart norr om den föreslagna platsen, går en tröskel av klippor ut mot yttre vågbrytaren, som i hög grad hejdar och bryter vågorna, vilkas kraft redan förut splittrats av över och undervattensskär därutånför. Genom att under vintertiden på isen utköra något hundratal lass sprängsten, som kan erhållas omedelbart därintill, kan här med lätthet och utan stora kostnader erhållas en mycket effektiv vågbrytare;

Badande damer 1911.

9. Området är stadens och kan disponeras utan inskränkning. Kommitterade hava tänkt sig badområdet avdelat med trenne parallella skärmar. Den mellersta av dessa, vilken skiljer de manliga och kvinnliga avdelningarna, görs cirka 2.5 meter hög, förses med en flytande brygga på hvardera sidan, och utdrages så långt området sträcker sig. De norra och södra skärmarne utdragas så långt, som kan anses nödvändigt för att hindra åskådare att från land se de badande förr, än dessa kunna skylas af tillräckligt djupt vatten. Skärmarne fästas vid stadiga pålar, och den ovan nämnda bergudden lämnar gott skydd mot vågornas åverkan på densamma. Skärmarne göras flyttbara, så att de på hösten efter badtidens slut kunna intagas.

Herr Wernbom ansåg sig böra framhålla sina betänkligheter för anordnandet av badinrättningen på här förordade plats, emedan den allt för mycket är utsatt för sjögång och hårt väder, ehuru under nuvarande vattenstånd och i lugnt väder densamma i vissa avseenden kan vara rätt lämplig.

Grosshandlare Wernboms betänkligheter skulle dessvärre med tiden besannas.

Den 29 november 1902 beslutade stadsfullmäktige att uppföra kall-

Kvinnoavdelningen cirka 1920.

badhuset och uppdrog åt kommittén tillsammans med stadsingenjören att genom anlitande av entreprenör uppföra kallbadhuset och med rätt för kommittén att under arbetets gång göra nödvändiga förändringar.

Enligt planerna skulle kallbadhuset vara färdigt för öppnande för allmänheten före midsommar 1903 men kraftiga vindar medförde skador på bassängernas skyddskärmar vilket fördröjde färdigställandet. Tidningen Elfsborgs läns annonsblads (Ela) skribent förutspådde att skyddsskärmarna skulle bereda badhusstyrelsen många bekymmer och ständiga reparationsutgifter så snart nordlig, nordvästlig och östlig vind rådde, en förutsägelse som dessvärre kom att besannas.

Inför kallbadhusets öppnande behövdes två personer anställas, en för kvinnoavdelningen och en för mansavdelningen. Badhusstyrelsen handplockade ”madam Lundgren” till mansavdelningen då hon under flera år haft sådan tjänst i det gamla Wernbomska badhuset. Platsen till kvinnoavdelningen annonserades dock ut. Den 19 juni 1903 var följande annons införd i Ela:

Kallbadhuset från Vänerns is, 1910-tal.

"Baderska

Plats finnes för lämpligt fruntimmer att under innevarande sommar sköta kvinnoavdelningen vid härvarande kallbadhus"

Tvätterskan Maria Linder antogs efter annonseringen till baderska för kvinnoavdelningen. Lönen som baderska uppgick till 30 kronor per månad. Kostnaden för kallbadhuset kom slutligen att hamna på 7 740 kronor och 86 öre varav Sparbanken i Vänersborg kom att svara för 7 000 kronor sedan sparbanken utsträckt sin donation med ytterligare 2 000 kronor. Genom frivilliga bidrag och anslag från kyrkorådet kunde udden invid badhuset planteras med pilträd och stranden mot sjön i norr förses med strandskoning. Badhusparken hade uppstått

Fredagen den 3 juli 1903 invigdes kallbadhuset under flaggning och tal av den för ändamålet inrättade kommunala badhusstyrelsens ordförande apotekare Unger, som uttalade den förhoppning samhället skulle bli belåtet med den nya badanstalten samt få nytta och nöje av densamma. Till byggnadskommittén och dess tekniska biträde stadsingenjören Engelbrecht som lett arbetet, riktades ett särskilt tack *"för*

den präktiga och prydliga badanstalt som nu stod färdig att i sin våta, svala, renande och stärkande famn mottaga varma, svettiga och hurtiga vänersborgare."

Lördagen den 4 juli 1903 kl. 10 öppnades kallbadhuset för allmänheten. Badhuset hölls dagligen öppet under sommarmånaderna mellan 8.00-20.00.

Våren och försommaren 1910 var vattenståndet i Vänern ovanligt högt. Detta förhållande i kombination med stormar förorsakade betydande skador på kallbadhuset. Reparationskostnaderna för att nödortfigt iståndsätta kallbadhuset uppgick till 1 688 kronor.

År 1913 konstaterade badhusstyrelsen belåtet att Badhusparken hade blivit en av stadens vackraste platser som besöktes mycket livligt av stadens egna innevånare liksom främlingar. Dock konstaterade badhusstyrelsen även att de något tätare planteringarna i parken ej sällan användes som *"lägerställen för mindre nyktra personers öldrickning, vilka lämna efter sig skärvor av sönderslagna buteljer och diverse andra mindre prydliga spår och lämningar."*

Det höga vattenståndet vintern och våren 1920 medförde på nytt betydande skador på kallbadhuset med reparation som följde. År 1925 medförde högt vattenstånd och inbrott omfattande skador på kallbadhuset och dess skyddsmur med en kostnad om cirka 4 100 kronor som följde.

I juni 1937 diskuterade stadsfullmäktige att kallbadhuset skulle rivas och ett nytt uppföras något norrut vid Badhusparken. Någon ledamot uttryckte tveksamhet till den nya föreslagna platsen eftersom det vid denna tid, 1937, rådde förbud för badande barn att stoja och väsnas under badningen då detta ansågs störa närligganden boenden. Ledamoten uttryckte att om inte barnen får stoja och väsnas blir det nog ingen vidare trevnad med badningen och om förbudet skulle upprätthållas var det nog bäst att se sig om efter en bättre plats för nytt kallbadhus. Som bekant blev det aldrig något nytt kallbadhus. Den 17 augusti 1937 hölls de sista simtävlingarna i Kallbadhuset. Även om Elas skribent skrev att det var goda tävlingar framhölls vikten av att Vänersborg snarast fick frågan om badhus och simbana löst då *"då det provisorium som finns i kallbadhuset, och som med ytterligt stora svårigheter blir iordningställt gör ingen människa glad."*

I februari 1938 anhöll drätselkammaren om rivning av kallbadhuset då det ansågs att byggnaden måste ombyggas helt om den fortfarande skulle kunna användas.

I februari/mars 1938 revs slutligen kallbadhuset.

Badhusparken med platsen för det rivna kallbadhuset augusti 2014. Idag återstår av kallbadhuset endast stenskoningen och piren. Foto: Karl Bernling.

Källor:

Stadsfullmäktiges protokoll för Vänersborgs stad.

Elfsborgs läns annonsblad.

Bilder från vår bygd, Vänersborgs fotoklubb.

Vänersborgs kommun. Näringslivskontoret PM 2014-04-20

Joakim Bernling, andre ålderman i Gillet sedan 2011.

Några episoder i Vänersborg vid tidpunkten för första världskrigets utbrott i augusti 1914

Av

Joakim Bernling

Kring månadsskiftet juli/augusti 1914 utbröt första världskriget på den europeiska kontinenten. Det har i år, 2014, gått hundra år sedan krigsutbrottet. Vad hände i Vänersborg med koppling till krigsutbrottet denna dramatiska månad för hundra år sedan?

Vid denna tidpunkt utgavs Elfsborgs läns annonsblad (Ela) i Vänersborg och Ela hade kommit att bli den enda och således ledande lokal-tidningen för stadens innevånare. Genom Ela kunde vänersborgarna i de utförliga artiklarna om kriget få en god inblick i krigsutvecklingen på kontinenten samt följa med i vad som hände i staden. Denna korta artikel avser belysa något av det som skrevs i Ela med anledning av krigsutbrottet

Den 4 augusti hade Ela som huvudrubrik ”Europa i lågor”. Befolkningen på landsbygden uppmanades att med största skyndsamhet bärga skörden då risken för utvidgad mobilisering med efterföljande brist på arbetskraft ansågs överhängande. De som kunde ombads hjälpa bönderna med skörden.

I Ela fredagen den 7 augusti beordrades de landstormspliktiga i Vänersborg med omnejd i åldern 32-40 år att vara beredda att genast vid kallelse rycka ut för bevakning av landets kustlinje. Efterföljande dag, lördagen den 8 augusti, mobiliserades landstormsmännen i Vänersborg genom att gula mobiliseringsorder uppsattes här och var i staden. Männen skulle ofördröjligen samlas vid Dövstumskolan vid Edsvägen. Det dröjde inte länge förrän de inkallade kom till Dövstumskolan med ryggsäckar, kappsäckar och andra artiklar som behövdes för livet i fält. Vid Dövstumskolan var det liv och rörelse hela dagen eftersom kompaniet skulle vara klart för avmarsch vid 17-tiden. I ett av skolans rum skulle landstormsmännen visa upp sina inskrivningsböcker och upptecknas. I ett annat rum följde sedan läkarbesiktning av de som inte var

friska och i ett tredje rum fick de sina order. När detta var gjort fick de permission för att gå hem och skaffa sig kläder och mat för tre dagar. Vid klockan 16 var de tillbaka på Dövtumskolan och utrustades då med kappar, mössor och mausergevär. Mausergevären hade Läroverket fått släppa till i all hast eftersom inga gevär ännu hade levererats från försvarsmakten. Av de åttiofem män som inställt sig vid Dövtumskolan ansågs endast sextio män behövas. Enligt Ela's skribent blev det strid om vilka som skulle hemförlovas eftersom ingen ville bli befriad från sin fosterländska plikt. Männen kunde tydligen enas sinsemellan och de sextio uttagna placerades i trakten av Vänersborg. Mycket folk hade samlats vid Dövtumskolan för att själva kunna ta farväl av anhöriga och bevittna avmarschen. Att händelsen hade stor betydelse framhålls av att Ela hade ett fotografi av avmarschen i tidningen vilket var mycket sällsynt vid denna tid.

Ur Elfsborgs läns annonsblad, tisdagen den 11 augusti 1914.

Allmänheten uppmanades att till landstormsmännen såsom tidsfördriv ge dem böcker och cigarrer. Böckerna och cigarrerna kunde lämnas till förrådsförvaltningen vid Dövtumskolan. De landstormsmän som inte uttogs till tjänst uppmanades att öva sig i skjutning på skjutbanan onsdagar samt lördagar.

Till förmån för behövande landstormsmän hölls en konsert i Vänersborgs kyrka. Biljettpriset uppgick till 1 krona respektive 50 öre.

Vänersborgsavdelningen av Röda korsets kvinno förening uppmanade stadens kvinnor att vara behjälpliga med gemensamt arbete för att färdigställa sjukvårdsartiklar. Uppmaningen hade tydligen stort genomslag och gott resultat medförde att styrelsen några dagar senare nöjt kunde meddela att man på 2,5 dagar färdigställt 20 par lakan, 40 örngott, 10 dussin handdukar, 20 skjortor, 10 par kalsonger 12 tröjor samt 340 förbandspaket av olika storlekar. Materialet förvarades på länslasarettet i Vänersborg.

Söndagen den 23 augusti hölls i alla kyrkor över hela landet med anledning av krigets utbrott bot- och bönegudstjänst, så även i Vänersborgs kyrka. I en fullsatt kyrka förkunnade kyrkoherde Helander att bibeln inte enbart gav anvisning om vägen till frälsning för den enskilda människosjälén utan för hela folk. Hänvisande till att det enligt bibeln gick väl för Israels folk så länge de följde Guds vägar och hans bud medan det gick dem illa när de ej efterlevde Gud, uppmanade kyrkoherde Helander församlingen att göra bot och bättring för att undgå israeliternas öde. De andliga fienderna var lika farliga som de världsliga. Kyrkoherde Helander framhöll särskilt hur osedligheten gripit omkring sig och under senare tid gjort landet sorgligt ryktbart genom högre procent oäkta barn än något annat land. Även dryckenskapen, njutningslystnaden, mammons dyrkan och kärlekslösheten framhölls som exempel på de andliga fienderna. Kyrkoherde Helander avslutade sin predikan med att nämna att det var lika viktigt att hålla vakt mot de inre fienderna som de yttre vid landets gränser.

En annan person som var bekymrad över hur framför allt tidens ungdom roade sig var signaturen ”Allvar” som skrev nedanstående insändare till tidningen (kursiv stil). Bakgrunden till insändaren var att det sedan några år tillbaka hade anordnats offentlig dans på Karlsbergsplatsen i Blåsut.

Är det fräckhet eller slöhet

Samtidigt med att mobiliseringsorder uppsätts för att kalla män i vapen till skydd för hem och fosterland uppklistras stora plakater, som bjuda ungdomen till dans och skämt både lördag och söndag. Under det att kyrkklockornas dystra klämtningar ljuda över staden, påminnande om död och olyckor, repeteras dansmusiken för aftnarna i Dalbobergen.

Hemma sitta hustrur och barn, gråtande och hjärtängsliga över vad som kan komma: svält, nöd, man och far kallad bort och kanske han till slut måste ljuta sitt blod för fosterlandet, men på dansbanan roar sig och glammar ungdomen, förstörande hälsa och krafter och slösande bort pengar, som kanhända snart nog så väl skulle behövas till en smula bröd.

Utanför våra kuster dåna kanonerna och stöna och jämra sig tusentals lemlästade män, ackompanjerade av skrattsalvor, handklappningar och dansslammer i Dalbobergen. Under det på söndagen kyrkan fylldes av människor som, män och kvinnor, för att bedja den allsmäktige om skydd för folk, hem och fosterjord, sov ungdomen från lördagsnattens dans för att kunna vara med även på söndagsnatten.

Finns det då någon normal människa utan allvarstanke, utan ansvarskänsla? Är det fräckhet eller slöhet?

Roligt skulle man tydligen inte få ha det enligt signaturen ”Allvar”.

Insändare i Elfsborgs läns annonsblad fredagen den 14 augusti 1914.

Karlsbergplatsen på Blåsut där det i början av 1900-talet ordnades dans och teater. Signaturen "Allvar" synes inte ha gillat vad som förekom här.

Källor:

Artiklar och insändare i Elfsborgs läns annonsblad från augusti 1914.

Vänersborgs söners gilles årskrönika 1914 av Halvord Lydell.

Bilder från vår byggd, Vänersborgs fotoklubb.

Joakim Bernling, andre ålderman i Gillet sedan 2011.

Ur Tidning för Wenersborgs stad och län den 19 december 1890

*Det sedan länge nedlagda järnvägshotellet i Öxnered juni 2014.
Foto: Karl Bernling.*

(Insändt.) Om superiet vid våra järnvägsstationer.

För någon tid stod att läsa i Venersborgstidningen, att styrelsen för U. V. H. Järnväg beslutat afskaffa all utskänkning af öl vid Uddevalla station och inskränka utskänkingen vid Venersborgs station till endast tågtiderna, och torde skäl finnas att utsträcka detta beslut äfven till Öxnereds station, efter hvad där mer än en gång visat sig vara af behovet påkalladt. Senast i lördags afton syntes, under det samtliga tågen voro inne på stationen, en nästan redlöst öfverlastad mansperson utkomma från därvarande järnvägshotell. Under försök att behålla jämvikten, ramlade han mot glasverandan, utslog en glasruta där och tornade mot resande, hvilka voro på väg in till matsalen. Ett par af dessa, två utländska turister, uttalade helt högt sin harm öfver att blifva på detta sätt attackerade och öfver den alltid vidriga synen af en öfverlastad person. Den berusade mannen lærer ej varit resande å tåg, utan en i trakten boende person, hvilken långt före tågets ankomst ingått i tredje klassens matsal och, enl. åsyna personers utsago, där förtärt brännvin, dels enbart, dels i blandning med öl, ända tills han blef öfverlastad; redan vid ankomsten lærer han varit berusad. Karlen blef visserligen med snaraste bortledd från plattformen, men då vederbörande tyckas ej vilja eller kunna uppehålla ordningen å järnvägshotellet vid Öxnered, torde det kanske ej vara ur vägen om allmänna åklagaren i orten ville hålla ett öga på hvad där förehafves, så att ej servering sker till redan berusade personer och så att de resande, hvilka måste passera Öxnered eller där under resa med Bergslagens kurirtåg intaga sin aftonmåltid, ej blifva ofredade eller störda. Vårt land börjar allt mer och mer att blifva ett turistland och för att utlänningarne här skola trivas, är det ett oeftergiftigt vilkor, att våra järnvägsstationer och tågens kupéer blifva rensade från alla berusade personer. Litet hvar har nog en ledsam erfarenhet huru riskabelt det nu kan vara att resa på tredje klass å våra järnvägar, då man ej kan beräkna hvad resällskap man får. Mycket behöfver man ej heller resa utomlands för att erfara huru Sverige där är känt för att vara alla drinkares hemland. Hvarje vid en järnvägsstation uppträdande öfverlastad person stärker utlänningen, då han här reser, i denna tro och ådrager icke endast sig själf, utan hela värt folk skam och vanära. Alltså: bort med alla fulla personer från våra järnvägar! Men härtill fordras först och främst att ordningen strängt upprätthålles å järnvägshotellen, så att ingen där må tillåtas berusa sig. **Observatör.**

Onsjö golfklubb 40 år

Av

Sverre Skauby

Gamla klubbhuset "Baracken".

Foto: Karl-Erik Ohlsson/Mikael Larsson.

Hur det började

Det började med att några Vänersborgare, en del medlemmar i Trollhättans Golfklubb och andra golfentusiaster tyckte att staden behövde en golfbana för sin fortsatta utveckling.

Under tidigt 70-tal togs det fram förslag till bana vid Näverdraget. Dessutom undersöktes markområden norr om Vargön, Brätte, Grunnebo och vid Boteredssjön. Samtliga av dessa områden underkändes av olika skäl - ekonomiska, för små arealer och för många ägare att förhålla sig till. Efter en tur till Onsjöområdet var slutsatsen tveklöst att här skulle golfbanan ligga.

Den 4 december 1974 bildades Golfklubben Vänersborg – namnet på klubben ändrades efter något år till Onsjö Golfklubb.

Den interimsstyrelse som valdes 4 december 1974 hade följande sammansättning:

Bengt Noring, ordf., Lars Lund, sekr., Sune Arfvidsson, kassör och

Invigning av 18-håls bana 1988. I förgrunden ordförande Max Nilsson. T.v. i bakgrunden tv-legendaren Hagge Geigert. I mitten i bakgrunden Lennart Molander, ordförande i Svenska golfförbundet. Foto: Karl-Erik Ohlsson/Mikael Larsson.

övriga styrelseledamöter var Bengt Bunner, Tore Lövberg, Bertil Law-son, Bertil Hedman och Kjell-Åke Zickerman.

Finanskommitté och bankkommitté bildades och förutom ovanstående styrelsemedlemmar ingick där Sten Sundin och Nils Gyrulf. Vänersborgs Kommun förvärvade Onsjö Säteri 1975. Kommunen hade planer att arrendera ut området. Lantbruksnämnden kom fram till att marken var mindre lämplig som åkermark, avkastningen bedömdes som för dålig. Kommunen ville då ha området som grönområde men var till en början mycket tveksam till en golfbana.

Under åren 1975 – 1977 fördes förhandlingar med kommunen och 1 juni tecknades kontrakt om tillträde till den mark klubben idag disponerar. Förhandlingarna fördes huvudsakligen av Bengt Noring som vid den tiden var Fritidsnämndens ordförande.

Golfbanearkitekten Nils Sköld hade hösten 1975 skissat på ett förslag till golfbana. Han insjuknade emellertid under vintern 1977 varför en banbyggnadskommitté tog över ansvaret att färdigställa banan.

Svalöfs Anläggnings AB fick i uppdrag att bygga banan och arbetena påbörjades 18 juli 1977.

Den 18 november 1977 hölls klubbens första årsmöte och den första ordinarie styrelsen fick följande sammansättning:

*Fem medlemmar som deltar i bygget av nya klubbhuset 1989/1990.
Foto: Karl-Erik Ohlsson/Mikael Larsson.*

Bengt Noring, Sune Arfvidsson, Bengt Bunner, Leif Götblad, Christer Karphammar, Bertil Lawson, Tore Lövberg, Sten Sundin och Kjell-Åke Zickerman.

De ursprungliga planerna för banan omfattade full utbyggnad till 18 hål, men svårigheter med alltför riklig nederbörd och byggnadstillstånd för de 4 ”älvhålen” gjorde att utbyggnaden begränsades till 12 hål.

Efter en medlemsinsats på ca 7 000 arbetstimmar och trots regnig sommar kunde banan öppnas för spel den 20 augusti 1978. Landshövding Gunnar von Sydow klippte det blågula bandet i närvaro av kommunalrådet tillika kommunstyrelseordföranden Georg Jonasson, fritidschefen Göran Eriksson och ca 200 entusiastiska medlemmar.

Klubbens första pro, Hans Krondahl, började sin verksamhet på ett tillfälligt övningsfält på Holmängen våren 1977 och vår greenkeeper Mats Andersson anställdes våren 1979.

Under vintersäsongerna åren närmast efter öppnandet uträttade många medlemmar ovärderliga arbeten i form av röjning, gallring, stenplockning, byggande av pumphus, golfshop och bagvagnskåp.

Medlemmar lade också ner stor arbetsinsats på värvning av nya medlemmar och annonsförsäljning. Det arrangerades regelkvällar, filmföreläsningar, ”Onsjö-dagar” – bland annat med Sven Tumba vå-

Invigning av nya klubbhuset 1990. Max Nilsson, ordförande. S Gunnar Peterson, kommunfullmäktiges ordförande.

Foto: Karl-Erik Ohlsson/Mikael Larsson.

ren 1979 – och lotterier. Det är många medlemmar som har gjort en förnämlig arbetsinsats och det är många företag som stöttat klubben ekonomiskt. Onsjö GK är alla dessa stort tack skyldig.

1980 var vi ca 300 medlemmar och för banans fortsatta utveckling behövde vi flera medlemmar som kunde ge de ekonomiska förutsättningar för att driva och utveckla anläggningen. Vi spelade då på en 12-hålsbana som hade öppnats för spel 20 augusti 1978.

De första åren dras banan mera eller mindre med få och till dels utslitna maskiner. Underhållet skedde då huvudsakligen med tång och ståltråd.

Hur det fortsatte

1981

Vänersborgs kommun hjälper till med ett borgenslån för utbyggnad av älvhålen,

Golfbanearkitekt Sune Linde hjälper till med utformningen av de fyra älvhålen.

Onsjöbladet – informationsblad för Onsjö Golfklubb Vänersborg – utkommer med första numret.

1982

Efter förhandlingar med kommunen och länsstyrelsen får klubben dispens för utbyggnad av älvhålen nära Göta Älv.

1984-85

Åtta utrangerade kontorsbaracker inköpes och monteras av medlemmar till fungerande klubbhus och shop.

1985

Älvhålen klara – medlemmarna har 16 hål att spela på.

1986

Arbeten med de resterande 2 skogshålen upphandlades och påbörjades. Det hängde samman med ökade antalet medlemmar och följaktligen bättre ekonomi. Det var plötsligt inne att spela golf. Medlemsantalet ökade till ca 700 och flera strömmade till.

1987

18-hålsbana var klar och 18 juli invigdes den av ordföranden i Svenska Golfförbundet Lennart Molander och kommunfullmäktiges ordförande S Gunnar Peterson.

1988

Planläggningen av nytt klubbhus påbörjas. Från början var det tanken att ”Stenhuset” skulle kunna vara ett förnämligt klubbhus. Eftersom ”Stenhuset” kommer att förklaras som byggnadsminne var klubbhus-tanken tyvärr orealistisk. Det nya klubbhuset planläggs ligga i slutningen där Onsjö Säteris huvudbyggnad låg.

1989

Bygglov för klubbhus klart och upphandling och bygget startade.

1990

Invägning av nya klubbhuset. Byggekostnaden slutade på ca 3,8 miljoner kronor – mycket lågt tack vare stora insatser av många medlemmar. Medlemsantalet var då över 1 000.

1991

Den plötsliga och snabba ökningen av medlemsantalet hade även negativa konsekvenser. Banan var kraftigt nedsliten, maskinerna var i dåligt skick. Vid samrådsmöte med över 100 medlemmar var medlemmarnas klara besked till styrelsen: Banan måste förbättras! Den viktigaste åtgärden var då dränering och luftning på djupet och sanddressing av fairway.

1992

Maskinhallen klar och såväl personal som maskiner har flyttat in. Hallen innehåller maskinuppställningsplats, förråd, verkstad och personalrum. Tack vare en bra upphandling och ett jättearbete av banpersonalen har priset pressats till ett minimum.

1993

Golfshopen flyttar in i det gamla stallet som renoverats både in- och utvändigt.

1996

Det gamla ”Slakthuset” som under säteritiden var ett komplement till köksdelen i ”Stenhuset” ombyggs och inreds till kansli och sammanträdesrum. Kommunen som äger huset renoverade det och klubben bekostade ändamålsenlig inredning.

1997

En korthålsbana byggs bredvid och ovanför övningsfältet. Den blir tidigt något av en succé.

En golfbana utvecklas hela tiden och speciellt de första 10 åren innan den har stabiliserats. Och den kräver hela tiden omvårdnad baserat på kunskaper och idogt arbete. Tack vare duktiga banarbetare som känner banan väl har vi idag en välskött och väl etablerad bana som Vänersborg kan vara stolta över.

Tidigare Kultur- och fritidschefen i Vänersborg, Göran Ericson, uttryckte det fördelaktiga för staden såhär:

- 1975 bestämde sig politikerna i Vänersborg för att upplåta området vid Onsjö säteri för golfbanan och det har man anledning att vara tacksam för. Landskapet där var då ganska så igenväxt, men tack vare golfen hålls det nu öppet och ljust. För marknadsföringen av Vänersborg är Onsjö golfbana mycket värdefull för kommunen, framhåller Göran Ericson vidare. Den väger tungt i vågskålen både då det handlar om att locka turister och att locka folk att bosätta sig i kommunen. Det finns till och med exempel i Sverige på att industrier väljer att etablera sig i närheten av golfbanor, som en följd av det stora intresset för sporten. En stor fördel är när idrottsföreningar kan klara sig själva och det gör verkligen golfarna i Onsjö Golfklubb. Folket, som finns i ledningen, vet hur man ska sköta och driva en sådan anläggning utan att ligga kommunen till last.

Det är en fantastisk förvandling som har genomförts på Onsjö Säteris marker. Där finns en fin 18-hålsbana samt range, övningsgreener och korthålsbana. Klubben har klubbhus, kanslibyggnad och förnämlig maskinhall/verkstad.

Allt detta har åstadkommit inte enbart för att medlemstillströmningen har gett erforderliga ekonomiska förutsättningar. Det har åstadkommit i första hand genom stora ideella insatser, av medlemmar som har satsat stor del av sin fritid för att skapa hela denna mångmiljonanläggning. Det är en värdefull kulturhistoria som Onsjö Golfklubb Vänersborg har fått att vårda och det ger en extra dimension till varje golfrunda.

Sverre Skauby, född i Norge. Ingenjör inriktad på flygkonstruktion och miljösystem. På SAAB var han med och konstruerade J 35 Draken. Under åren på Flygmotor ansvarade han för utvecklingen av miljösystem. Sverre är aktiv i Munsänkarna i Vänersborg.

Förändring i stadsmiljön?

Plantaget mot väster. Augusti 2013.

Gallring av träden är planerad att äga rum hösten 2014.

Foto: Karl Bernling.

Huvudnässkolans aula. Mars 2014. Aulans vidare öde diskuteras inom kommunen, utvecklas/rivas?

Foto och bildbearbetning: Karl Bernling.

Minnenas Tempel- Minnesparken på Onsjö

Av

Bengt O.T. Sjögren

*Onsjö säteris corps de logis fasad mot Göta älv och färjan Onsjö – Gäddebäck.
Lavering av Gustaf Silfverstråhle 1806.*

Det sena 1700-talet var för Onsjö säteri en lika markant omdaningstid som det sena 1900-talet också skulle bli. Den drivande kraften i det första skedet var dåvarande ägaren, översten Wolrath Wilhelm Haij (1731-1803), som 1770 blev ägare till det gamla adelsgodset, tidigare ägt av ätterna Soop, Frölich och Leijonstolpe.

Redan som fjortonåring hade Wolrath Haij trätt i krigstjänst och varit med om anläggandet av den väldiga fästningen Sveaborg utanför Helsingfors. Han avslutade sin militära bana med överstes grad 1782. Genom två fördelaktiga giften i familjerna Plomgren och sedan von Stockenström hade Haij uppenbarligen kunnat uppnå en förmögenhetsställning, som en fattig adlig officer annars inte kunnat tänka sig och det var rimligen dessa båda giften som 1770 gav Haij möjlighet att bli ägare till Onsjö. Under sina drygt trettio år på egendomen ut-

Översten Wolrath Wilhelm Haij (1731-1803), skaparen av Minnenas tempel och Onsjö gravkapell. Målning av Carl Fredrich Brander.

Foto Vänersborgs Söners Gilles arkiv samt Svenska Porträttarkivet 1922:2383.

vecklade han ett påtagligt nydaningsarbete. Han var därtill engagerad i byggandet av den nya slussleden förbi Trollhättan. Huvudbyggnaden på Onsjö nybyggdes i typisk 1700-talsstil och de båda sockenkyrkorna Naglum vid Göta älv och Vassända vid den allra innersta viken av Vänern blev trots visst motstånd raserade och sammanbyggda på annan plats vid Båberg till vad som skulle kallas Gustaf Adolfs eller Vassända-Naglums kyrka. Den som vill veta mera om hur Haij drev detta kyrkobygge hänvisas till den uppsats i ämnet som sedermera biskop Yngve Rudberg författade redan 1929.

*Carolina Plomgren (1743-1766), överste Wolrath Wilhelm Haijs första hustru.
Oljemålning av Jakob Björck efter tidigare pastell.
Foto Vänersborgs Söners Gilles arkiv samt Svenska Porträttarkivet 1922:2376.*

Den långa vägen mellan Onsjö och den nya sockenkyrkan kan ha varit en bidragande orsak till att Haij enligt tidens friare synsätt beslöt att anlägga en familjegrav på godset. Åren 1793-96 uppfördes i lövängen det gravkor, som sedan skulle förbli familjens gravplats ända fram till 1970-talet, då sammanlagt 19 kistor och 2 askurnor fördes till Vassända-Naglums nya kyrkogård och gravsattes där. Det är något av historiens ironi att överste Haij med sin familj efter 175 år blivit tvångsbegraven invid den kyrka han åstadkom och att denna kyrka nu är tagen ur bruk och lagd i malpåse.

Stenarna från Minnenas tempel i sin nuvarande placering vid norrsidan av Onsjö gravkapell. Foto: Marianne Brattberg 2014.

På gravkorets västra inskriftstavla lät överste Haij hugga in sina meriter medan den högra tavlan skulle förbli utan text under alla år. Det finns också fler stenar på platsen som dock inte har samband med själva gravkoret. Vid korets norra sida kan man i dag se nio mindre stenar med inskriptioner. Dessa var ursprungligen resta på åsslutningen något hundratal meter från gravkapellet i riktning mot Onsjö corps-de-logi. Området där stenarna stod benämndes Minnenas tempel och ursprungligen var stenarna något spridda inom området. I samband med att marken började betas på 1930-talet samlades stenarna i två rader och omgavs av en inhägnad i form av en järnkätting fäst på träpålar. I samband med anläggandet av Onsjö golfbana flyttades stenarna i Minnenas tempel till sin nuvarande plats invid gravkoret. Av allt att döma fanns ursprungligen flera stenar vilka i dag gått förlorade.

Vad Haij hade gjort var något som på 1700-talet var förhållandevis vanligt vid större herresäten – att uppresa minnesstenar som speglade släkt- och vänrelationer där personernas livsöden berättades i korta kraftfulla inskriptioner. Det var uttryck för en vänskapskult som gärna odlades av dåtida kulturpersonligheter som Carl Gustaf Tessin på Åkerö och många andra.

Den krets av vänner som överste Haij ville bevara minnet av och vara omgiven av i närheten av sitt sista vilorum kan sägas vara representativ för den grupp av ofta nyadlade och framgångsrika företagare

*Minnesstenen över bruksidkaren Claes de Frietzky från Säbylund, Närke.
Foto: Marianne Brattberg 2014.*

som vid tiden var ledande i svenskt näringsliv. De hade gärna genom äktenskapliga förbindelser bildat ett nätverk när det gällde att utveckla landets ekonomi. Här kan nämnas bland andra bröderna Clas och Patrik Alströmer, båda söner till den kände industrimannen i Alingsås Jonas Alströmer. Bruksidkaren och oppositionspolitikern Claes de Friezsky på Säbylund i Närke hade liksom Haij verkat för tillkomsten av den äldsta slussleden i Trollhättan och det samma gällde den förmögne John Jennings, som vi mest minns från Roslins kända familjetavla. Familjerna von Stockenström och Haij var slutligen lierade genom Wolrath Haijs andra äktenskap. En sten har ägnats åt riksrådet, greve Claes Ekeblad på Stola, Kålland. Före flyttningen till Onsjö hade Haij bott i Lidköpingstrakten, där de båda antagligen haft kontakter med varandra. På Stola var det sedan riksrådets son, landshövding Claes Julius Ekeblad, som på 1790-talet började utforma den där ännu bevarade minnesparken genom att resa stenar över sin familj och vännen, arkitekten, Carl Hårleman. Till skillnad från Onsjö är parken på Stola ännu oförändrad och förmedlar ännu intrycket av 1790-tal.

För snart sextio år sedan besökte författaren Minnenas tempel på Onsjö, då stenarna ännu stod i rader om tre och tre inhägnade med den nämnda järnkättingen, för att uppteckna inskrifterna. Då dessa tidstypiska uttryck för 1700-talets vänskapskult veterligen aldrig publicerats, är detta orsaken till mina senkomna noteringar.

Den som mer än någon annan har dokumenterat Onsjö i sin forskning i en ännu otryckt inventeringsrapport är antikvarien Stellan Granat (1948-2004). Med tacksamhet har jag i minnet vandrat i denna väns fotspår.

Inskriptioner på stenarna i Minnenas Tempel

Jacob Haij

Capitainen

och

Svärdsriddaren

JACOB HAY

Var En

Skickelig Krigsman

och en god

Landthushållare

Saknade Synen

I Många År

och dödde 1797

Dess Broder
WOLRAT HAY
Reste Stenen

[Jacob Haij (1773-1797) kapten vid Skaraborgs regemente och yngre bror till Wolrath Haij.]

John Jennings

Johan Jennings
Hofmarsk. Ridd. af N.O.
Född 1727 Död 1773
Bägge Den 15 Dec.
Gift 1753 med
HEDV. SOPH. Von Plomgren
Många och Långa resor
Gåfvo Ärfarenhet
Ärfarenhet Stadgad Insikt
Naturen Hade
Gifvit Värksamhet
Lyckan Förmåga
Hvad Annat
Än at Han
Såsom
Krigs- och Hofman
Landt- och Bergsman
Skulle Göra Sig
För Alle Utmärkt
Af Riket Förtjent
Hvad vore Sverige
Om hvar och En
Så Skötte Sina Pund
Liberty and Property

[John Jennings (1729-1773) bruksägare, järnexportör, intressent i kanal- och slussbyggen. Svåger till Wolrath Haij i hans första gifte.]

Clas Alströmer

Clas Alströmer
Genom
Personlig Förtjenst
Friherre Cantzli Råd
Commend. af Wasa Ord.
Född 1736 Död 1794
Gift 1770 Med
SARA CATHA: SAHLGREN
In- och Utrikes Resor
Förädlade honom
Hwarefter
han förädlade
Medborgare och Fosterland
Dess så Wärsamma Själ
Bodde
I en Magtlös Kropp
Där den Nyttige
Aktas För Skör
Af Hans Wärde Gifvit
Medborgare
Du är tacksam
om Du Söker
At Likna

[Clas Alströmer (1736-1794) naturvetenskapsman, som svärson till Niclas Sahlgren ledare av familjeföretaget efter dennes död.]

Erik Stockenström

Erik Stockenström
Gick Upp
Genom Egen Skicklighet
Från
Offelse Brukspatronson
Till
Riksråd
President i Lag Commissio
Grefwe
Commend. af Seraph. Orden
Satte

Lagen i ljus
Bergen i Rörelse
Hushållningen i Flor
Upsteg
Till
Odödlighet
1789
Ärkänslan Ristade Stenen

[Erik von Stockenström (1703-1790), industriman, ämbetsman, riksråd, svärfar till Wolrath Haij i dennes andra gifte.]

Sten utan inskription

Claes Ekeblad

Riksrådet
Grefwe CLAES EKEBLAD
Född den 30 mars 1708
Död den 9 Okt. 1771
Arbete Gaf Wett
Wettet Wisades Genom
Wärksamhet
Wärksamhet Ökade Wettet
Ofta Rikets Fullmäktig
Var Han
Alltid Rikets Man
Verldsbullret Stormade
Men
Kunde icke Umbäras
Han Gick undan Stormen
Mot Den Rättwise
Brister Tadlets udd
Han Lefde Med allmänt
bifall, Dödde med
Allmän Saknad

[Claes Ekeblad (1708-1771) greve, riksråd, kanslipresident, ägare av familjegendom Stola på Kålland.]

Johanna von Stockenström

Grefwinnan

JOHANNA VON STOCKENSTRÖM

Gift

LANTINGSHAUSEN

Hos Henne

Woro Förenade

Behag och Wett

Hatade och Hatad

AF Despotismen

Windarne Rasa Ut

Lika Förskonad

Af Wågorna Klippan Står

Runorna

Ristades af

Samtiden 1795

Skola Gillas Af

Eftervärlden

[Johanna von Stockenström (1754-1809) gift von Lantingshausen, syster till Wolrath Haijs andra hustru, hovfröken, skarptungad och omdebatterad.]

Claes de Frietzcky

[Stenen är avslagen. Stycket med de översta fyra raderna är i dag förkommen]

Directeur

Clas Frietzky

Född 1727

Klokt

Att Vårda Egen Fördel

Berömligt

Att Vårda Andras

Ärofult

Att Vårda Allas

En Kan Ofta

Lik Solen

Uplysa Millioner

Få Gjörat

Mod Fordra

Att Framställa Ljuset
FRIETZKIJ Hade Båda

[Claes de Friezsky (1727-1803), bruksidkare, oppositionspolitiker
ägare av Säbylund i Närke.]

Patrik Alströmer

Denna Sten
Uprest af Wänskapen
Förwarar Minnet
af
Baron PATR. ALSTRÖMER
Commerce Råd och
Riddare af Wasaorden
Vice Landshövding
i Wenersborg
År 1775
Genom Dess
Ämbetsåtgärd
Anlades
Allmän Landswäg
till
Säteriet Onsjö
Han Lefwer Ännu
Samhällets
och
Den Torftigas
Wän
1793

[Patrik Alströmer (1733-1804), friherre, vice landshövding i Älvsborgs
län, ledare av företaget Sahlgren & Alströmer, en av Kungl. Musika-
liska Akademiens grundare.]

Källor

- Granat, Stellan, *Onsjö säteri Kulturhistorisk undersökning. Byggnader*. Stencilutgåva av Älvsborgs läns museiförening. Vänersborg 1977.
- Nyberg, Gudrun, *Clas Alströmer. Vetenskapsman Mecenat Patient*. Stockholm 2011.
- Rudberg, Yngve, När Vassända och Naglums kyrkor raserades. Ingår i: *Vänersborgsstudier. Minnesskrift utgiven av Humanistiska Förbundet i Vänersborg*. Stockholm 1929.
- Sjögren, Bengt O. T., Porträttsamlingen på Onsjö. Ingår i: Vänersborgs Söners *Gilles årsskrift* 1983. Vänersborg 1983.
- Sjögren, Bengt O. T., Onsjö – ett utplånat fideikommiss. Ingår i: *Släkt och Hävd* 3-4 1983. Stockholm 1983.
- Segerstråle, Nils, *Svenska fideikommiss*. Stockholm 1981.
- Taube, Gurli, Fale Burmans konditioner. Ingår i: *Från gångna tiders Uppsala*, sid 39-68. Stockholm 1950.

Bengt O. T. Sjögren f. 1932, student i Vänersborg 1952, arkivarie emeritus vid Landsarkivet i Göteborg.

Forna idrottsföreningar i Vänersborg

Av

Sven-Olof Gustavsson

TUNHEMS IS 1942 - 1980 - talet

I Fristorps Hage, i sluttningen mot Hunneberg i början av 40-talet, spelade ungdomar fotboll bland tuvor, stenar och rötter, med egenhändigt gjorda fotbollsmål av slakor hopbundna med rep och snören. Efter en tid så beslöt man att bilda en förening. Första sammanträdet kom till stånd i sjukstugan i Hol, lokalen som många år framåt blev möteslokal och omklädningsrum. Året var 1942.

Klubbens namn blev Tunhems IS. Man fick arrendera en bit mark av Bryggums säteri. Planen var tidigare åkermark och här kunde man verkligen ropa "Slå fåra" och fick då en nästan rak passning. Fotbollsplanen fick namnet Gränsen.

Förutom fotboll bedrevs även friidrott av traktens ungdomar.

Under första delen av 1950-talet tränade man på en liten plan, som fick namnet Murrevi. Årshyran var 20 kr. Träningen fick avbrytas ett flertal gånger då bollen försvann i en närliggande skog. Klubben hade tydligen bara en boll.

I början av 1950-talet beslöt man att bygga en ny idrottsplats i Hol. Namnet blev Örvavallen. När planen togs i bruk 1954 fanns det inte några omklädningsrum utan man använde sjukstugan som låg 400 - 500 m från planen. Språngmarschen till och från fotbollsplanen blev mer än en uppvärmning för många.

Föreningen hade även gymnastik och ”pingis” på programmet. Tunhems IS sökte medlemskap i RF 1954 och kom med året därpå. Från 1954 deltog laget i Götaälvdalserien, Centralserien och Trollhättans reservserie. Tunhems IS har varit vilande och startats om flera gånger innan klubben lades ner för gott på 1980-talet.

KASARETORPETS IF 1932-1947

Liten fotbollsklubb som på pojk och juniornivå (upptill 17 år) deltog i kvartersserier i Vänersborg. Klubben spelade några enstaka bandymatcher mot bl. a Blåsut BK.

VÄNERSBORGS BoIS 1944-1957

En liten fotbollsklubb som spelade fyra säsonger inom VFF innan klubben gick upp i IFK Vänersborg.

BLÅSUTS IK 1924-1931

Fotbollsklubben var med i Rf (1929-1931) men deltog inte i några serier utan spelade enbart träningsmatcher mot lokala lag. Sammanslaget med IK Columbia i början av 50-talet.

BK-33 1933-1935

Hette från början Östra Haga. Klubben fick inte behålla namnet BK-33 vid inträdet i Rf och tog då namnet Vänersborgs Bollklubb. BK-33 hann med en säsong i VFF.

KÄLLSHAGENS GoIG 1932-1980 tal

Korpklubb med huvudsakligen fotboll på programmet. Gick upp i Restads IK i början på 1980-talet.

SK VIKENHOV 1941-1952

En ren fotbollsklubb som verkade i 12 år med 9 år i seriesystemet med en finalplats i kretsens mästerskap som största framgång.

IK LIRA 1943-1968

Bandylag i Vänersborg. Gick tillsammans med IK Columbia upp i IFK Vänersborg.

MARIERO SK 1944-1952

Fotbollsklubb som spelade i norra Älvsborgs-serierna under åtta år. Laget gick sedan upp i Vänersborgs BoIS.

Sven-Olof Gustavsson, född 1940, kom till Vänersborg 1969, bor sedan 1971 i Vargön.

Ombyggnad av idrottshusets entré

*Idrottshusets entré, exteriör. Ombyggnad påbörjades sommaren 2014. Maj 2014.
Foto: Karl Bernling*

*Idrottshusets entré, interiör. Juni 2014. Ombyggnad påbörjades sommaren 2014.
Juni 2014. Foto: Karl Bernling*

ÅRSKRÖNIKA 2013

2013 är ormens år i Kina. I Stockholm är det Obamas år. Rekord i poliser och avspärrningar när en amerikansk president för första gången besöker vår huvudstad. I Lilla Paris är 2013 det bruna sopkärlets år. När vi äntligen försonats med det röd-gröna påssystemet och lärt oss att inte kasta potatisskal och matrester i den röda påsen, så investerar kommunen tre miljoner i bruna plasttunnor för matrester. För ett hushåll som vårt lär det ta ett halvår att fylla tunnan. Sedan ska allt köras till Halland för att göra gas av skiten! Det trodde jag att man var experter på vid Häljestorp? Ja, miljöpolitikens vägar är ibland outgrumlige. Får hoppas att ombyggnaden av vårt sophus går på ROT-avdraget, annars blir det våra plånböcker som blir tunna.

Att komma sjua av 290 är inte illa. Sveriges Kommuner och Lands-ting har placerat kommunens hemsida bland de allra bästa i landet. Nätet är ju framtidens arena och då ska vi vara stolta att våra folkvalda satsar på mötesplatser för såväl bandy som cyberinformation. Utbyggnaden av bredbandet i kommunens kransområden är också prioriterat. Till och med så prioriterat att vårt centerpartistiska kommunalråd Bo Carlsson fått riksrevisionen på sig då man tycks ha hoppat över skacklarna med några investeringsmiljoner som inte varit korrekt beslutade.

Tolfte i tolfte 2012 invigdes dubbelspåret till Göteborg med Sveriges längsta dubbelspårstunnel. Sedan dess har E-45:an byggts ut till motorväg och lilla Vänersborg har blivit något av infrastrukturcentrum med två motorvägar och pendeltåg. Dessutom direkttåg till kungliga huvudstaden. Sannolikt ökar intresset för Vänersborg som boendeort för folket i göteborgsregionen. Inflyttningen har redan ökat kraftigt och nu gäller om vi kan erbjuda intressanta sjö- grö- centrum-nära ytor att bygga bostäder på. Sanden, Holmängen och Skaven är ju perfekta områden att utveckla.

Snart fyller vår unika järnvägsbro 100 år. Att bron är släkt med Golden Gate på ingenjörsidan är en pikant finess och att den fungerar oklanderligt med en liten 35 hk stark elmotor är närmast häpnadsväckande. Berättelser om hur man hängde under bron och sedan släppte sig ner i vattnet när bron öppnades undslapp min far o farbror någon gång

när de förtalte barndomsminnen från Vassbotten, trots att detta var ett relativt förbjudet pojkestreck. Hoppas detta hundraåriga teknikmuseum får leva länge än.

Europas största enkelklaff gör Dalbobron lite unik också. Hon vinner inga skönhetspris men till sin femtioårsdag fick hon en gigantisk ljuskrona som parkchefen Wallmander presenterade som en överraskning till stadens vinterbelysning. Gillet som verkar för stadens försköning hedrar detta och liknande framtida initiativ.

Den femtioåriga bron är sliten och i behov av reparation, eller kanske rent av utbyte? Bygger vi en liten svängbro istället så frigör vi ett gigantiskt markområde för spännande bebyggelse mitt i centrum!

Om Dalbobron är märkt av sina femtio år så är det tvärt om med andra vitala femtioåringar. Musikskolan är ett bra exempel. Sedan starten 1963 har en oändlig rad av musikbegåvningar fostrats här och Vänersborg har glidit upp och skördat framgångar såväl för enskilda begåvningar som för körer och orkestrar. Att vi är årets jazzkommun är ett annat stolt faktum och när gillebrodern Bengt Andersson fick mottaga IMPRA-guldpriset för musikalisk jämställdhet, så var det en välförtjänt uppmärksamhet för ett gediget föreningsarbete. Bengt är också en flitig arbetsmyra i den gigantiska Aurorafestivalen som bara växer för varje år. Något av kulmen var det i somras då världen främste cellist, Misha Maisky deltog som pedagog och gav en bejublad konsert i vår vackra kyrka. Gillebrodern Ingemar Ljung bidrog genom att upplåta sitt hus på Blåsut till denna superstjärna och hans familj. Heder åt denna uppoffring, utan vilken prof. Maisky inte accepterat att komma. Utan pool och havsutsikt kommer nämligen ingen cellvirituos.

Per Nyström som är konstnärlig ledare för Aurora fick välförtjänt ”Litteris et Artibus”-medaljen av kungen, vilket bekräftar att man i huvudstaden sannolikt bättre förstår hur stort Aurora är än vi begriper själva.

Musikföreningen fyllde 70, så även Missionskyrkans musikkår och ”Musik för Musikens Skull” firade 40år med stort reunionpartaj där hemvändare som Erik Blix var med och höll i trådarna. Han är bra på att hålla i trådar, Erik Blix. När Gillets egen Herrekipering, Lundborgs firade 100 år med 500 goa vänersborgare på Quality Hotell en onsdagskväll i höst, så var Blix en lysande lots bland alla happenings. Det var Eric, Lundborg alltså, som organiserat världens jubileumsfest bl.a. tillsammans med gillebrodern Eddie Prins. Visst drog Jessica Andersson och Jonas Torrestad, men viktigast för vänersborgarna var ändå att vara med och fira Sveriges enda 100-åriga familjeklädhandlare.

Gillet delar årligen ut musikstipendier ur Elis Ullmans stipendiefond. 10.000:- till en student på vardera trumpet och orgel. Årets stipendier gick till Axel Andersson, trumpet och Bendikt Melichar orgel. Årets ungdomsstipendium gick till Vänersborgs Rugbyklubb, vars ungdomsledare Lars Mossberg i år också fått mottaga Tor Wibomstipendiet för gott ledarskap.

Polstjärnepriset är en prestigefylld, vänersborgsbaserad, nationell tävling i klassisk musik. Tävländande är solister mellan 14 och 18 år och vinnaren får 50.000:-. Världpianisten Staffan Scheja sitter med i juryn och i år gick priset till cellisten Filip Gradén. Att Vänersborg valts ut som värd för detta evenemang är ytterligare ett bevis för att vi är Sveriges främsta musikkommun. Nu behövs bara att vi skapar oss en konsertsal som är värdig denna position.

Gillet vårstämman kryddades av Agnes pappa Tore Carlsson som berättade "Sagan om Agnes" bakom kulisserna. Visste vi inte redan hur stor vår egen världsstjärna blivit, så klarnade den bilden. Härom lördagen gjorde Agnes succé i TV-programmet "Så mycket bättre" med Lill Lindfors låt: "En sån karl". En låttitel som verkar ytterst passande att ta upp i Gillets sångbok.

Inte bara Musikskolan och Dalbobron såg dagens första strålar 1963, så även vår unge ålderman. Likt ett flitigt bi flyger han fram och åter mellan Residensgatan och Namibia samlandes på fragment, dokument och kunskap om svenskarnas verksamhet i södra Afrika för hundra år sedan. Tillsammans med vetenskapsmän från Kungliga Vetenskapsakademien utforskade han i somras vänersborgares inverkan på Namibia och södra Angola. Sin belöning fick Peter när han fann den vänersborgske äventyraren och handelsmannen Charles John Anderssons grav.

Boken om John Adolf Andersson har Peter också hunnit ge ut mellan varven. Var får han energin ifrån kan man undra? Här djuplodar Peter i livet kring Vänersborgs störste välgörare och donator. Fattiggården Holmängen, Flickskolan och slöjdskolan byggde han och donerade dessutom en förmögenhet som möjliggjorde tillkomsten av vårt vackra museum. Johan Adolf njuter nog i sin himmel när han ser hur hans museum nu rustas upp och blir som nytt. Samtidigt kanske han oroar sig för vad som ska komma framför museet nu när Läroverket sedan länge är borta och nya Huvudnässkolan också är jämnad med marken. Kvar står en förskrämd "brödrost" i borte hörnet. Det är en udda fågel, men till vilken nytta kan man undra. Därefter kommer, framför, vid sidan om och bakom kyrkan självaste Sherwoodskogen! Denna förvuxna park som effektivt döljer vår vackra kyrka och gör området

mörkt och ogästvänligt. Det är verkligen dags nu att rensa och skapa nytt. Området mellan kyrkan och torget är, tillsammans med Sanden, vår stads bästa och viktigaste utvecklingspotential för ett nytt, levande centrum. Fotbollsplan, boulebana, skateboardramp, café, gungor och ett sjörövarskepp att leka i skulle locka alla åldrar till centrum. ”Låt barnen komma till mig”, var det visst någon som skaldade. Gillebröderna kan hjälpa till med ”Parkens träd river jag omkull.....osv”

På Ursand går han på i ullstrumporna den gode Bert Karlsson. Jag antar att det var till det ändamålet han har skaffat 25 ungerska ullgrisar och byggt ett minizoo. 25 miljoner har han investerat hittills och bl.a. byggt fyra schlagerhus med sju bäddar i varje och full hotellstandard. Där ska Charlotte Pirelli, Carola Häggqvist, Lotta Engberg och Lena Philipsson få var sitt minimuséum med guldskivor och annan rekvisita från schlagervärlden. Dispens från strandskyddet har Bert fått från byggnadsnämnden och huruvida kyrkoherden varit inkopplad är väl oklart, men ett kapell som varit med i Arn-filmerna är inköpt till campingen. Här ska man kunna viga till ett liv i lust och nöd såväl i tält som husvagn. Som Bert säger: ”Går det i Las Vegas, så går det väl i Ursand.” Kanske att den jämförelsen haltar något, men det är ett slagfärdigt citat som kan kombineras med: ”Friskt vågat är hälften vunnet.”

Alla har väl inte samma ”tumme” med byggnadsnämnden. Justitieombudsmannen gjorde en flygande besiktning i våras och fann flera ärenden där inget hänt på flera år. Ett av de segaste ärendena är väl striden om Sikhall 1:6 där David, alias Morgan Larsson till slut vann striden mot Goliat, vår kritiserade byggnadsnämnd. Hoppas att vi lärt oss något av denna skamfläck i kommunbyråkrati. Kanske kan vi finna en del av lösningen i den nya näringslivsstrategi som fullmäktige just tagit. Detta är ett 20-sidigt, kolorerat dokument som är framtaget genom ett gediget grupparbete av folk från näringslivet, handel och kommunen, ivrigt påhejade av vårt nya kreativa yrväder Christel Thuresson. Hon är ny näringslivschef och har fått många hjul att rulla sedan hon kom för ett drygt år sedan. Kan hon synkronisera alla hjulen, så kan det bära långt. Energi och initiativ är ingen bristvara i detta kraftpaket till fruntimmer.

När vi ser arenaidrotten som fotboll och hockey är det lite hisnande att tänka att den digitala sargreklamen styrs från gillebroder Lars Jonssons kontor på Vassbotten. Sign heter hans företag och är ett i raden av framgångsrika företag i IT-branchen som det blir fler av i Vänersborg. Gillebröderna applåderar därför även ljusreklamen när Zlatan gör mål. Som när han gjorde det där fjärde målet mot England på Friends Arena

med en bicykleta från 30 m. Ett mål som går till fotbollshistorien som ett av de vackraste målen i världen någonsin.

Med sju Tour de France-titlar var Lance Armstrong en av världens största idrottsmän genom tiderna ända tills det avslöjades att han var en av de mest dopade. Fallet blir tungt från en sådan höjd. Då känns det fint att läsa den världsomspännande studie om barns aggressivitet, hån och mobbing som visar att vänersborgspojkar är snällast i världen. Det råkar nämligen vara gossar från tvåstad som representerat Sverige i denna studie. Att dessa fina drag bibehålles i vuxen ålder är väl gillebröderna ett lysande bevis för. Vänersborgspolisens Rune Andreasson är ett annat sådant bevis. Han fick brottsofferjourernas riksförbunds pris 2013. Gillet gratulerar.

Vi gratulerar också Joel Wegberg som inte bara är snäll utan också smart femteklassare från Onsjöskolan. Joel blev rikskändis i Lasse Cronérns program: "Vem kan slå en femteklassare?"

Blåsutfläcken Emma Hamberg klättrar vidare i mediavärlden och är programledare för SVT's "Go'kväll lördag."

Efter 25 år i Antikrundan gör gillebroder Bo Knutsson ett gediget avtryck i svensk kultur-TV. Dessutom var det ju Bo som tog hit programidén från England. Vi skulle nog utnyttja våra rikskändisar som Bo lite bättre här i Lilla Paris. Inte bara som medlem i Gillets årskriftsnämnd, där han förvisso har sin givna plats som den bibliofil han är.

Från en blygsam 213:e plats till 158 utav 290 kommuner klättrade vänersborgsskolorna i lärarförbundets skolranking. Resultatet i nationella provet för 6:or visar samma glädjande siffror och vänersborgseleverna presterar klart bättre i alla ämnen än elever i närliggande kommuner.

Från det första SMS:et för 20 år sedan till 18 miljarder per år. Det är det antal SMS vi svenskar skickar på mobilen. NÄL sparade en miljon genom SMS-påminnelse till patienterna förra året. Vi gör allt mer på nätet. Vi googlar 20% mer för varje år och handeln på Blocket ökar med 10% per år. Facebook gör att vi även umgås på nätet. Om något år sitter vi väl i soffan hemma och deltar i Gillets näthögtidsstämma. När krönikören läst upp sin krönika kommer betyget direkt. Likar eller inte likar.

Tre hundra volontärer och Stig Bertilsson gjorde bandy-VM till det bästa VM någonsin. Alla var överens om det. Till och med belackarna som skrev i SvD och DN hur omöjligt det skulle bli i den skandalomusade arenan. – Före VM!

Efter tävlingarna skrev samma tidningar på helsidor om paradiska

miljön och det vänliga Vänersborg med ett perfekt arrangemang. Redaktionell reklamtext i dessa rikstidningar är värda ca 1,5 miljoner per helsida. Bra att minnas när vänsterns Stefan Kärvling tycker att kommunens satsning på 900 000:- är ett lagbrott. Märkligt tänkt av den kommunpolitiker som hade de högsta skolbetygen när TTELA gjorde aktuell research av våra styrandes resultat i grundskolan. Bör kanske nämnas att konkurrensen inte var knivskarp. Att Sverige sedan förlorade en jämn final inför 680 000 TV-tittare betydde alltså inte så mycket när vi alla kunde sola oss i glansen av ett hellyckat arrangemang. När ett arrangemang går åt skogen letar man syndabockar, men går det bra tas det för givet. Jag tycker att vi borde utreda varför Vänersborgs-VM blev en sådan succé. Resultatet av en sådan analys kan hjälpa andra och gärna kallas Vänersborgsmodellen.

Nästa framgångssaga heter Stefan Karlsson. IFK's nye tränare som efter en katastrofal försäsong kom hit och ledde IFK till tio raka segrar och ett slutspel där vi förlorade med flaggan i topp mot de blivande mästarna Sandviken.

Juniorlaget tog sin andra raka på Studenternas under ledning av Tomas Johansson och A-lagets Christoffer Fagerström tog plats som den yngste spelaren i Sveriges landslagstrupp. Dessutom gjorde Adam Blomster fyra mål när svenska P-19 laget vann EM-finalen mot Norge.

Det är inte ofta Vänersborg är med i Finnkampen, men nu har Mikael Ekvall tvålat till längddistansnationen Finland genom seger på 10 000 m. Njutbart även för en kvartsfinne som krönikören. Att Mikael sedan vann SM i terränglöpning gör insatsen än bättre.

VSS har återigen arrangerat ett stort mästerskap. Nordiskt Juniormästerskap var det denna gång och det blir allt tydligare att Vänersborg har en av Sveriges bästa seglingsarenor. Nära till allt. En förutsättning som är mycket uppskattad av de tävlande.

Utav 4000 tävlande i golftävlingen Skandia Cup för 13-åringar kvalificerar sig 16 till final. Gillebrodern Viktor Hagborg Asp knep där en hedrande bronsmedalj, vilket enligt hörsägen fick morfar Göran Hagborg att slå en frivolt.

Volvo har köpt en lastvagnsfabrik i Kina och därmed blivit den största tillverkaren av lastbilar i världen. VBG-group, gamla Släpvagnskopplingar som Krefting startade i en källare på Norra Järnvägs-gatan, har köpt Onspot i USA och blivit störst i världen på slirskydd för lastbilar och bussar. Visst bidrar sådant till stoltheten i Lilla Paris? Så även när frisören och inspirationskällan Eva Grenness utses som en av tre företagare i Västra Götaland att belönas med en middag på slottet

med hela kungafamiljen. Hon gör bra ifrån sig och har många järn i elden den flickan.

Den allmänna pensionen fyller hundra år. Lika gammal som Smältverket i Vargön. För hundra år sedan var inte pensionen så fet, men den minskade kön till fattigstugorna. På den tiden jobbade man i ca 55 år och medellivslängden var inte mer än 60. Det var lite lättare för staten att få pensionspengarna att räcka till när dessutom pensionsåldern var 67.

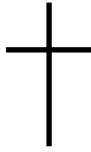
Friskvård i parrelationer har Vänersborgs kommun startat tillsammans med studieförbundet Sensus. Ett gott initiativ med tanke på alla misslyckade äktenskap och allt våld i hemmet. ”Den man älskar agar man”, heter det visserligen, men den hustru som sopade till gubben med en cykelkorg så att löständerna flög ut på torget hade nog tagit i lite väl hårt.

Prostatacancer är den vanligaste allvarliga tumören hos oss män, så även i Gillet tyvärr. Nu har man funnit att en 33 cl burk eller flaska sockerhaltig läsk per dag ökar risken för prostatacancer med 40%. Nu ligger varken OP eller Mariestads inom detta livshotande vätskeområde, så gillebröderna kan känna sig lugna. Däremot har det under året dykt upp andra hot som är svårare att skydda sig mot, nämligen hästkött. Rikslarm utlystes när man funnit nermalda kusar i Findus frusna lasagne. Hur man nu kunde upptäcka det. Förr var det enkelt. Då kunde man ju höra hästköttet. Åtminstone stod det så i Stadsbudsvisan: ”Det hängde hästkött på vägga. Det var så färskt så det gnägga.” Nej, det är nog inte så farligt om man skulle få i sig lite galoppprotein. Den stora faran är nog att vi får i oss för mycket mat. Det är inte bara risken för hjärtkärlsjukdomar. Institutet för Arbetsmarknads och Utbildningspolitisk utvärdering konstaterar att kraftigt överviktiga personer har 83% mindre chans att få ett jobb. De har sämre hälsa och presterar mindre. Snart blir det också dyrare att flyga för tjockisar. Samoa Airlines är det första flygbolag som tar betalt per kilo för sina passagerare. Kanske kan detta vikthandikapp kompenseras något med att rundnätta personer ofta är jovialiska och har lättare till ett skratt. Ett gott skratt förlänger inte bara livet utan skapar bättre arbetsmiljö samtidigt som immunförsvaret stärks och smärttåligheten ökar som en konsekvens av ökad endorfinproduktion. Lena Högnelid som är psykolog och skrattspecialist rekommenderar därför skrattercise för att få bättre skrattkondis. Detta verkar vara en motionsform som passar gillebröder. Det var väl ungefär vad Gustafsson och Pettersson gjorde på fredagskvällen i bastun efter många års slit och hårda arbetsveckor. Så en av dessa

fredagskvällar när Gustafsson kom in i bastun precis så som Gud hade skapat honom ropade Pettersson till. ”Men Gustafsson. Har Du rakat Dig?” Gustafsson slog uppgivet ut med armarna och sa: ”Det ska jag säga Dig Pettersson. Den som är för lat för att stå ska inte ligga gott heller!”

Vänersborg
Allhelgona afton 2013

Lars Salonen

Minnesord

Under tiden juni 2013 – maj 2014 har 12 Gillebröder för alltid lämnat oss. Vi lyser frid över deras minne.

Posttjänstemannen Arne Tibblin, född den 15 mars 1925, avled den 15 juni 2013. Efter avslutad skolgång hade Arne Tibblin en kort anställning som springpojke i skofabrikens butik. Han började sedan arbeta på posten i Vänersborg, först som brevbärare och sedan som överpostiljon och personaladministratör. Tibblin blev Postverket trogen till sin pension. I ungdomsåren var han såväl aktiv brottare som bågskytt. Arne Tibblin var en mycket aktiv föreningsmanniska. I sin egenskap som ordförande för en kort period, var han med och startade lokalavdelningen av Hjärtlungföreningen. Han var också djupt engagerad i Idrottshistoriska föreningen. Bland övriga föreningsengagemang kan nämnas medlemskap i Odd Fellow och Par Bricole. Inträdde i Gillet 1951.

Maskinmästare Bengt Blixt, född i Vänersborg den 9 oktober 1929, avled i Uddevalla den 2 juli 2013. Blixt arbetade som elektriker på A F Carlssons skofabrik fram till 1956, då han börjad som elmontör på Uddevalla elverk. Blixt avancerade vidare till maskinist och sedermera maskinmästare. Bengt Blixt var Uddevalla elverk (senare Uddevalla Energi) trogen fram till sin pensionering 1994. Tillsammans med hustrun Berit flyttade Bengt till Uddevalla 1957. Inträdde i Gillet 1980.

Yngve Nordkvist föddes i Vänersborg den 4 maj 1930. Han avled i Göteborg den 17 juli 2013.

Yngve var son till Valde Nordqvist, som var en av delägarna till Vänerns motorverkstad som låg på Lilla Vassbotten. Studierna startade han vid småskolan, hörnet Edsgatan och Nygatan, därefter från årskurs 3 i nuvarande Norra skolan. Innan realexamen 1946 gick han fem år på läroverket. Eftersom Yngve fötts in i en motor- och teknikfamilj var det väl nästintill självklart vilken väg han skulle gå. Yrkesutbildningen startade vid Örebro tekniska gymnasium där han examinerades till ingenjör 1951. Första arbetet fick han vid Stal Laval i Finspång men stannade där bara några år innan han började på Nohab diesel i Trollhättan där han var verksam mellan 1955-1981. På Nohab blev han divisionschef 1962 och VD mellan åren 1979-1981. Då finska Wärtsilä Diesel övertog ägandet av Nohab blev Yngve Nordkvist erbjuden regionchefsjobb i Nordamerika. Efter några år i Nordamerika blev han erbjuden tjänsten som teknisk direktör vid IKO-kabel i Grimsås och flyttade till Ulricehamn. Då Yngve Nordkvist pensionerades flyttade han åter till Vänersborg och Vallgatan där barndomshemmet fanns.

Yngve var med och bildade den framgångsrika föreningen IK Lira en höstkväll 1943 där han själv hade en stor och viktig betydelse som omistlig centerhalv under de tidiga åren. Bandykarriären avbröts av hans studier och vidareutbildning. Yngve gifte sig och fick en stor och glad familj. Huset på Flatön var en centralpunkt med bad och båt. Yngve hade ett stort kulturintresse och han förblev en god Liraveteran.

Inträdde i Gillet 1977.

Konditor Ingemar Johansson, född den 29 augusti 1928, avled i Vänersborg den 25 september 2013.

Efter genomgången skola började Ingemar sin utbildning och praktik i det yrke han skulle komma att bli trogen hela sitt yrkesverksamma liv – konditorns. Under 1940-talet arbetade han vid konditorierna Bräutigams i Göteborg och Frisks i hemstaden Vänersborg. När han så kände sig mogen att starta egen rörelse öppnade han Ingemars Konditori på Skansgatan i Vänersborg för att senare utöka verksamheten med konditori också på Hedmanstorget. Tillsammans med hustrun Henny övertog Ingemar det anrika Nordfeldts Konditori 1964, ett konditori där han som ung arbetat en kort tid redan 1942. Nordfeldts kom senare att övertas av Ingemars söner men han var själv länge delaktig i verksamheten, särskilt vid högsåsong. Fritiden ägnade Ingemar gärna åt båtliv på såväl Västkusten som Vänern och sommarsemestrarna tillbringades med förkärlek i Lökken, Danmark. Ingemar var även en aktiv medlem i ordenssällskapen Par Bricole och Odd Fellow. På senare år flyttade han till Vänersnäs där han låtit uppföra en villa norr om Näsbyholm.

Inträdde i Gillet 1965.

Lars Johansson, född den 24 november 1942, avled den 27 augusti 2013. Lars växte upp på Blåsut, närmre bestämt i Blåsutbacken, och kallades även Lasse i Backen.

Efter skolgången började Lars arbeta på SAAB i Trollhättan. Vid 30 års ålder, 1972, lämnade Lars Vänersborg och flyttade till Danmark. Där blev sysselsättningen till en början som byggnadsarbetare, men sedermera övergick Lars till slakteribranschen. Detta jobb förde så småningom Lars till Helsingborg. Efter sin pensionering flyttade Lars till Landskrona, men planerade under sitt sista levnadsår en återflytt till Vänersborg. Som fritidsintresse var Lars mycket intresserad av att odla på sin kolonilott. Inträdde i Gillet 2008.

Tekniker Folke Olsson, född den 24 januari 1929, avled i Vänersborg den 29 oktober 2013.

Efter avslutad folkskola 1943 genomgick Folke Olsson ett flertal Hermodskurser i bland annat kemi, företagsekonomi, geometrisk ritning och arbetsledning. Under denna tid hade han en kortare anställning vid apoteket Tranan i Vänersborg.

År 1944 anställdes Folke vid Televerkstaden, senare Teli, i Vänersborg. Under de 46 år han kom att arbeta inom företaget hade han ett stort antal varierande arbetsuppgifter bland annat som portvakt, förrådsexpeditör samt kontorstjänst med ansvar för beställningar av verktyg och servicematerial samt ansvar för registrering av maskinparken. Under en period var Folke dessutom Televerkstadens fotograf där han fotograferade anställdas ID-porträtt samt genomförde dokumentationsfotografering av verksamheten.

Fritiden ägnade Folke Olsson bland annat åt sina intressen fotografering och gammaldans. Lediga stunder tillbringades gärna vid sommarstugan.

Inträdde i Gillet 1948.

Arne Johansson född i Lidköping den 2 augusti 1921 avled den 22 november 2013 i Vargön. Efter avslutad skolgång började Arne arbeta i Konsum i Tun. 1939 tillträdde han en tjänst vid Konsum i Vargön och med detta blev Arne Vargöbo.

I slutet av 1950-talet övertog Arne och hustrun Kerstin, Vargöns Manufakturaffär, som de tillsammans drev till i början av 1970-talet. Arne började därefter sälja dricka, men efter några år tog han över verksamheten och drev den fram till att han började som föreståndare vid fritidsanläggningen Fyrkanten i Vargön ett arbete som han hade fram till sin pension.

Fyrkanten blev en omtalad anläggning under Arne Johanssons ledning, både lokalt och i stora delar av Västsverige. Här fanns plats för idrottsverksamhet, bibliotek och samlingssalar för föreningsverksamhet och olika kulturarrangemang.

Arne, med smeknamnet ”Chippen” hade även ett brinnande intresse för idrotten. Hans egen karriär började i Lidköpings AIK. När han kom till Vargön startade hans idrottsbana i Vänersborgsklubben Wikenhof. Snart nog hamnade han i Vargöns SK, som målvakt i både bandy och fotboll. Den aktiva karriären kröntes med ett DM-tecken i bandy 1946. Redan under sin aktiva tid kom han att ägna sig åt olika styrelseuppdrag. 1944 valdes han in i styrelsen och var där såväl sekreterare som ordförande innan klubben slogs ihop med Storegårdens BK och blev Vargöns IK. Även här blev han under lång tid dess ordförande.

Utöver idrotten var han även politiskt aktiv. I gamla Västra Tunhems kommun var han bl.a. suppleant i Kommunalnämnden samt ledamot av Fritidsnämnden. Han var ledamot i den sammanslagningsdelegationen som förberedde inkorporeringen av Västra Tunhem med Vänersborg kommun. Arne Johansson bidrog till att bygga upp barnomsorgen i Vargön och medverkade i beslutet att bygga upp Kartens fritidsgård. Under 50- och 60-talet spelade han revy i Vargön, ett intresse som också på senare år återupptogs, men då i PRO:s regi.

Många minns säkert också Arne i de otaliga julgransplundringarna som han var med och genomförde. Först i gamla Folkets hus i Vargön och sedan i Fyrkanten. Ett stolt uppdrag var även då han fick äran att kröna Vänersborgs Lucia.

Inträdde i Gillet 2003.

F.d. åkerägaren Sture Johansson, född den 20 mars 1937, avled den 25 januari 2014. Efter avslutad skolgång ägnade sig Sture åt åkeribranschen som egen företagare under 26 år. Efter avslutad näringsverksamhet erhöll han 1983 fast anställning vid gatukontoret i Vänersborg där han var verksam fram till pensioneringen 2003. Sture skötte all skyltning vid väg- och gatuarbeten och blev något av en "skyltgeneral". Även snöröjningen i Nordstan föll på hans lott, arbetsuppgifter som utfördes med stor noggrannhet och plikt känsla. Ett flertal av Gillets omtyckta minnestavlor monterades och sattes upp av honom. Som ordförande i sångsällskapet "Sjung Sjung" lade han ned ett stort och förtjänstfullt arbete, likaså i Trestads Vandrarförening som dess vice ordförande. Under militärtjänstgöringen vid T2 i Skövde 1958-59 utmärkte han sig som årets bästa soldat. Inträdde i Gillet 1999.

Typografen Karl-Erik Johansson var född 9 februari 1927 i Vänersborg avled den 1 februari 2014. Karl-Erik växte upp i Nordstan. Efter avslutad skolgång började han på Carlssons Boktryckeri där han utbildades till typograf, och blev företaget troget till pensioneringen. På fritiden var han verksam inom bandyklubben Lira och på senare år deltog han i Lira-Veteranernas träffar. Sommarstugan i Hopperud var en fast punkt för familjen. Inträdde i Gillet 1953.

Ingenjör Stig Palm, född i Vänersborg den 13 oktober 1930, avled i Linköping den 31 januari 2014.

Efter avslutad folkskola började Stig Palm 1948 inom posten med sortering och som brevbärare. Efter utbildning inom Postverket, där han bland annat fick lära sig alla Sveriges poststationer, fick Palm arbete på det så kallade posttåget.

1955 började Stig Palm 4-årig tekniskt gymnasium i Katrineholm. Mellan åren 1958-69 arbetade han som ingenjör vid Asea i Västerås, vid Saab i Jönköping och Trollhättan samt vid Kockums i Malmö. Sin ingenjörsbana avslutade Stig Palm vid Datasaab och Saab Scania i Linköping under åren 1969-1991.

Genom sin anställning vid främst Datasaab, blev det en hel del utlandsuppdrag med installationer av bankterminaler i länder som Finland, Spanien och USA.

Fritidsintressen bestod i att påta i trädgården, vistas i naturen och utöva längskidåkning.

Även slöjda och resa utomlands fängade hans intresse.

Stig Palms idrottsintresse under åren bestod i att spela fotboll och bandy i Lira. Även roddklubben i Vänersborg samt bordtennisklubben på Saab Scania ägnade Palm sitt intresse för. Stig Palm var även medlem i Västgöta Gille i Linköping. Inträdde i Gillet 1982.

Kommunalarbetaren Helmer Johansson, född den 17 augusti 1925, avled den 8 februari 2014. Helmer var född i Dyhagen Finnegårdsred i Vassända Naglum. I yngre år arbetade han i Carl Wass cykelverkstad och hos A-Johan Larsson. Han arbetade sedan på kommunens förråd på Holmängen i ca. 25 år fram till sin pensionering. Helmer var, såväl i fält som i mörkrummet, en mycket hängiven fritidsfotograf, som med sin kamera dokumenterade släkt, resor och Vänersborg. Han var också mycket naturintresserad och tillbringade mycket tid på Halle-Hunneberg, där han hade god kännedom.

Inträdde i Gillet 1982.

Sportjournalisten och redaktören Stenåke O. Walltin, född den 22 april 1937 i Arvika, avled den 8 mars i Vargön. Stenåke började jobba som radskrivare på Arvika Nyheter redan som 13-åring. När han var 17 år värvades han till AIK Solnas allsvenska bandylag, för att sedan gå vidare till IK Sirius där Stenåke blev svensk mästare 1961. Förutom bandy, spelade Stenåke fotboll, basket och ishockey. Inom ishockey blev det en allsvensk säsong med Forshaga IF. Utöver nämnda lagidrotter utövade Stenåke även friidrott. Som idrottsman kom Stenåke att besöka 22 länder. 1965 kom Stenåke till Vänersborg och blev ELA:s förste sportchef, en titel han innehade i drygt 20 år. Efter denna anställning följde många frilansuppdrag, bl a skrev Stenåke ett stort antal artiklar i tidningen Svensk Damfotboll. I över 40 år var Stenåke speaker för flera Vänersborgsklubbar, de senaste åren för Blåsut bandy. Stenåke karaktäriseras under alla sina år som mycket ambitiös och arbetsam, där resultat alltid gick före arbetstid.
Inträdde i Gillet 1990.

Sida vid sida falla de,
samlas allt fler och fler,
somliga tidigt kallade,
andra då sol gått ner.

Skuggorna breda sig över dem,
vilan är djup och lång.
Nattliga vinden sover dem,
susar sin vaggande sång.

(Anita Halldén)

Nya bostäder

Nya bostäder där trevåningshusen byggts på med två våningar. Arbetet löper över flera år. Fotografiet taget i juni 2014. Arkitektfirman Contecton Vänersborg, med ansvarig arkitekt, tillika gillemedlemmen, Anders Patriksson har ritat tillbyggnaden Foto: Karl Bernling

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLES MEDLEMMAR

	Födelse- år	Inträdes- år
AARSRUUD, CHRISTIAN, Fil. dr. Brålanda	1938	06
AARSRUUD, WILHELM, Dir. Vänersborg	1942	06
ABRAHAMSSON, GUNNAR, Vänersborg	1942	05
ADOLFSON, HANS, Vänersborg	1963	11
ADOLFSON, ULF, Trollhättan	1961	10
* ADOR, HANS, Personaldirektör, Växjö	1935	75
AHLBERG, MORGAN, Chefredaktör, Trollhättan	1971	05
AHLBERG, SVEN-ARNE, Örebro	1942	08
AHLENIUS, PER, Vänersborg	1951	09
* AHLIN, ANDERS, V. Frölunda, ständig medlem	1965	78
* AHLIN, GÖRAN, Ingenjör, Vänersborg, ständig medlem, innehavare av Gillets medalj (2008)	1944	58
* AHLIN, ULF, Kungälv, ständig medlem	1968	78
AHNFELT, LENNART, Vänersborg	1942	10
AHNSTEDT, LENNART, Vänersborg	1945	00
ALDÉN, BENNY, Vänersborg	1942	06
* ALEXANDERSSON, HANS, Biolog, Vänersborg	1948	75
ALFREDSSON, HÅKAN, Områdeschef, Bovallstrand	1951	95
* ALFREDSSON, LARS, Adm. chef, Vänersborg, ersättare i styrelsen	1956	76
ALM, LARS, Vänersborg	1944	13
ALMQVIST, BENGT, Vänersborg	1946	13
* ALMQVIST, DICK, Polisinspektör, Hunnebostrand	1947	88
ALMQVIST, PETER, Hälsooskyddschef, Vänersborg	1950	00
* AMGÅRD, KARL-ERIC, Kommunalarbetare, Vänersborg	1940	74
ANDERSEN, BERTEL, IT-tekniker, Hisings kärra	1963	12
ANDERSEN, HASSE, Speciallärare, Vänersborg	1940	92
ANDERSSON, ANTON, Tapetsör, Vänersborg	1971	04
ANDERSSON, BENGT, Vänersborg	1944	04
* ANDERSSON, BO, Ingenjör, Värnhem	1940	74
* ANDERSSON, BO, Vaktmästare, Vänersborg	1957	88
ANDERSSON, BO, Vänersborg	1946	08
* ANDERSSON, CENNY, Ingenjör, Vänersborg	1963	83
* ANDERSSON, CHRISTER, Fil.mag. Vänersborg	1945	55
ANDERSSON, CHRISTER, Vänersborg	1950	14
ANDERSSON, CLAES GÖRAN, Tapetsör, Vänersborg	1937	99
ANDERSSON, DAVID, Fil. dr., Ödeshög	1947	09
* ANDERSSON, GLENN, Elektriker, Trollhättan	1946	84

* ANDERSSON, GUNNAR, Redaktör, Täby	1928	83
ANDERSSON, HANS, Vänersborg	1965	04
ANDERSSON, HÅKAN, Mellerud	1950	98
ANDERSSON, JAN, Leg. veterinär, Vänersborg	1951	89
ANDERSSON, JOACHIM, Elhandlare, Vargön	1963	09
* ANDERSSON, JOHN, Maskinchef, Vänersborg	1953	74
* ANDERSSON, KENT, Bilsförsäljare, Vänersborg	1944	81
ANDERSSON, KENT, Verkstadsmontör, Brastad	1942	90
ANDERSSON, KRISTIAN, Vänersborg	1972	97
* ANDERSSON, KURT, Typograf, Vänersborg	1940	80
ANDERSSON, LARS-OLOF, Överläkare, Bjästa	1945	00
ANDERSSON, MATS, Vänersborg	1970	10
ANDERSSON, OVE, Vänersborg	1945	04
* ANDERSSON, RAGNAR, Köpman, Vadstena	1928	76
ANDERSSON, STIG, Vänersborg	1938	94
* ANDERSSON, STIG, Sjukvårdare, Vänersborg	1936	87
* ANDERSSON, STIG LENNART, Vänersborg	1932	88
ANDERSSON, SVEN, Målare, Vänersborg	1949	00
ANDERSSON, SVEN, Målare, Vänersborg	1931	05
ANDERSSON, STIG-ÅKE, Polis, Vänersborg	1951	13
* ANDERSSON, TOMMY, Köpman, Vänersborg	1950	75
* ANDERSSON, TOMMY, Ingenjör, Vänersborg	1950	83
ANDERSSON, UNO, Vänersborg	1948	13
ANDERSSON, ÅKE, Arvika	1941	07
ANDREASSON, JÖRGEN, Musklärare, Vänersborg	1957	05
ANDRÉEN, FREDRIK, Vänersborg	1971	99
* ANDRÉEN, HÅKAN, Frändefors	1942	82
ANDRÉEN, ROBERT, Lysekil	1976	99
ANKARTOFT, BENGT, Verktygstekniker, Vänersborg	1942	90
ANKARTOFT, PATRIK, Ingenjör, Vänersborg	1964	90
ANKARTOFT, STURE, Pensionär, Vänersborg	1936	90
ARFVIDSSON, SUNE, Fastighetsmäklare, Vänersborg	1942	98
ARVEBLAD, SVEN OLOF, Ingenjör, Vargön	1946	08
ARVEKLEV, LAGE, Vänersborg	1950	98
ARVEKLEV, LEIF, Vänersborg	1952	96
* ARVIDSON, BENGT, Skötare, Vänersborg	1949	75
ARVIDSSON, KENNETH, Vänersborg, innehavare av Gillets medalj (2011)	1967	10
** ARWIDSSON, UNO, Expeditionsassistent, Vänersborg	1927	60
ASP, PETER, Informationschef, Vänersborg	1968	05
* BACK, INGVAR, Rörmontör, Vänersborg	1932	73
* BACK, JAN, Vänersborg	1934	63
* BACK, ROGER, Fotograf, Frändefors	1956	83
BARTHOLMES, MICHAEL, Ingenjör, Vänersborg	1957	89
BENGTTSSON, LARS-GÖRAN, Vänersborg	1945	12
* BENGTTSSON, ROLF, Faktor, Vänersborg	1934	76
BENGTTSSON, ROLF, Överläkare, Vänersborg	1939	03
BENTON, GUNNAR, Marknadsanalytiker, Hisings backa	1936	97
* BERG, LARS, Vänersborg	1945	00

BERG, LARS, Administrativ chef, Frändefors	1967	02
BERG, LENNART, Mellerud	1950	94
BERGENFELDT, HANS, Vänersborg	1935	05
BERGENHEIM, KLAS, Hovås	1970	96
BERGER, ANDRÉAS, Malmö, ständig medlem	1974	76
** BERGER, GUNNAR, Ingenjör, Vänersborg, ständig medlem	1943	55
BERGER, MAGNUS, Lund, ständig medlem	1967	76
BERGER, MAX, Vänersborg, ständig medlem	1970	76
BERGER, NIKLAS, Stenungsund, ständig medlem	1973	98
* BERGER, ORVAR, Tandläkare, Vänersborg	1937	72
** BERGMAN, KARL-ERIK, Ingenjör, Nol	1930	48
BERGSTEN, TOM, Vänersborg,	1952	08
* BERGSTRÖM, JOHAN, Vänersborg	1950	80
* BERGSTRÖM, RAGNAR, Vänersborg	1942	80
BERNLING, JOAKIM, Advokat, Vänersborg, 2:e Äldersman	1960	99
BERNLING, KARL, Postiljon, Vänersborg	1957	97
BERNLING, OLLE, Advokat, Vänersborg	1922	89
BERNTSON, STURE, Värnamo	1944	08
* BILLEGREN, LARS, Köpman, Mellerud	1938	75
BJARNELL, YAN-ERIK, Vänersborg	1955	07
BJELKHOLM, STEFAN, Vänersborg	1954	05
BJÖRENDAHL, ANDERS, Upplands Väsby	1943	08
* BJÖRKENSTOCK, JAN-OLOF, Munsö, Växjö	1948	82
BJÖRKLUND, JAN ÅKE, Stockholm	1938	00
BJÖRNBERG, BERTIL, Vänersborg	1924	05
BJÖRNBERG, CHRISTER, Göteborg	1952	05
** BJÖRNBERG, MAURITZ, Kamr., Vänersborg, hedersledamot, innehavare av Gillets medalj (2002)	1927	54
** BJÖRNBERG, SVEN, Polisman, Vänersborg	1929	54
* BJÖRNBERG, THOMAS, Civilingenjör, Vargön	1953	77
BJÖRNDAHL, GUNNAR, Vara	1939	97
BLIXT, PETER, Begravningsentreprenör, Vänersborg	1965	95
BLOM, TOMAS, Vänersborg	1964	98
BLOMBERG, LENNART, Vänersborg	1942	08
BLOMGREN, BENGT, Vänersborg	1946	04
BLOMGREN, ERIK, Alingsås	1973	83
* BLOMGREN, LARS, Kommunalråd, Vänersborg	1941	77
* BLOMGREN, MATS, Stockholm	1960	77
BLOMQVIST, LENNART, Vargön	1942	09
BLOMQVIST, STEN, Vargön	1939	94
BOBERG, LARS, Advokat, Vänersborg	1946	92
BOBERG, MARKUS, Enskede	1972	87
BODÉN, HÅKAN, Vänersborg	1948	08
BOMAN, FREDRIK, Civilingenjör, Torslanda	1973	00
BOMAN, GÖRAN, Försäljningschef, Vänersborg, ersättare i styrelsen	1948	94
BOMAN, MERRIL, PR Manager, Göteborg	1953	90
BONDESON, CHRISTER, Hovås	1941	02
BORG, LARS, E, Vänersborg Jur. kand, F.d Direktör	1941	08

BORGEMYR, JAN, Vänersborg	1946	04
BORGLIDEN, INGE, Vänersborg	1936	94
BORNSTRÖM, STIG, Vänersborg	1940	04
BRATTWALL, JAN, Landstingsdirektör, Vänersborg	1942	91
BRÄNNLUND, FRANK, Vänersborg	1953	02
BUCCI, JAMES, Vargön	1966	10
BÄCKSTRÖM, ANTON, Vargön	2005	14
BYSTRÖM, URBAN, Kriminalvårdare, Vänersborg	1962	97
* BÄCKSTRÖM, BERTH, Åkeriägare, Vänersborg	1946	67
BÄCKSTRÖM, EMIL, Vargön	1976	85
* BÄCKSTRÖM, GUNNAR, Åkeriägare, Vänersborg	1932	67
BÄCKSTRÖM, MELKER, Vargön	2007	13
BÖNGREN, PER-OLOF, Färgelanda	1951	12
BÖRJESSON, BJÖRN, Adjunkt, Vänersborg	1952	05
BÖRRETZEN, JENS, Överläkare, Vänersborg	1938	06
BÖTTIGER, KARL-IVAR, Vänersborg	1932	05
* CARLÉN, BENGT, Dals Långed	1947	83
CEDER, BENGT-GÖRAN, Frändefors	1945	05
CEDER, BERNT, Telearbetare, Vänersborg	1933	90
CEDERLUND, ARNE, Jägmästare, Vänersborg	1936	11
CEDERQUIST, PÅR, Kommunjurist, Vänersborg	1944	99
CRANTZ, CURT GÖRAN, Pol.mag, Vänersborg	1958	90
** DAFGÅRD, BENGT, Arbetsl. Vänersborg, ständig medlem	1939	50
DAHLBOM, MATS, Kommunjurist, Vänersborg	1964	01
* DAHLGREN, LEIF, Banktjänsteman, Vänersborg	1945	85
DAHLGREN, INGVAR, Vargön	1945	08
DAHL, MICHAEL, Vänersborg	1962	12
* DAHLLÖF, MATS, Uppsala	1965	67
DAHLLÖF, PETER, Civilekonom, Stockholm, ständig medlem	1972	72
DAHLSTRAND, GÖRAN, Stockholm	1950	13
DAHLQVIST, INGEMAR, Vargön	1952	14
DANIELSSON, THOMAS, Frändefors	1948	97
DANIELSSON, WOLLMAR, Vänersborg	1933	05
DAREFELT, GÖSTA, Vänersborg	1928	00
DAUNIUS, CARL, Ögonläkare, Vänersborg	1935	01
* DAVIDSSON, BILT, Bankdirektör, Vänersborg	1938	64
DENNISSON, STIG-GÖRAN, Mariestad	1956	05
DRUFVA, ULF, Vänersborg	1950	97
ECKERWALL, ÅKE, Filipinerna	1934	99
EDBERG, PEO, Fårösund	1948	01
EDVARDSSON, GÖRAN, Vänersborg	1950	07
EILERTSSON, NILS, Åklagare, Vänersborg	1934	02
EINESTEDT, HENRY, Vänersborg	1948	13
* EK, CARL-GUSTAF, Teknologie doktor, V Frölunda	1958	83
* EK, LARS-ANDERS, teologie kand., Tun	1954	83
EKBLAD, KENNETH, Göteborg	1948	09
EKDAHL, PER OLOF, Vänersborg	1946	97
* EKHOLM, JOHAN, Vänersborg	1963	87

* EKLIND, LARS, Överstelöjtnant, Linköping	1957	74
EKLIND, VIKTOR, Stud, Vänersborg	1993	13
* EKLUND, BO, Lagerchef, Vänersborg	1937	80
EKMAN, GUNNAR, F.d. Rektor, Vänersborg, innehavare av Gillets medalj (2008)	1928	01
* EKMAN, LARS, Tekniker, Vänersborg	1949	74
EKSTEDT, GÖRAN, Vänersborg	1949	05
* EKSTEDT, THOMAS, Utvecklingsledare, Råå	1951	65
* EKSTRÖM, JOHAN, Kommunalråd, Vänersborg	1943	80
* ELMQVIST, SÖREN, Museitekniker, Vänersborg	1940	75
EMANUELSSON, GÖTE, Vänersborg	1956	06
ENGDAHL, KENT, Posttjänsteman, Vargön	1953	04
ENGHOLM, CARL, Uppsala	1941	04
** ENGLUND, CLAES, Agronom, Lidköping	1943	47
ENGLUND, JAKOB, Göteborg, ständig medlem	1981	82
* ENGLUND, MAGNUS, Tandläkare, Göteborg, ständig medlem	1949	49
ENGLUND, NILS-ERIK MAGNUS, Vänersborg, ständig medlem	1966	66
** ENGLUND, NILSTURE, Leg. läkare, Vänersborg	1939	47
ENGLUND, OSKAR, Civ.ing. Göteborg, ständig medlem	1982	82
ENGLUND, SAMUEL, Civ.ing. Lidköping, ständig medlem	1977	82
ENGLUND, TEODOR, Lidköping, ständig medlem	1985	85
ENGSTRÖM, HANS, Vänersborg	1941	13
* ENGSTRÖM, PER-ARNE, Försäljare, Vänersborg	1935	85
* ERICSSON, ANDERS, Tandläkare, Vänersborg, ständig medlem	1944	54
* ERICSSON, ANDERS, Ingenjör, Vargön	1941	80
ERICSSON, BENGT, Målaremästare, Hamburgsund	1930	99
ERIKSSON, BJÖRN, Vänersborg	1973	04
ERICSON, BOO, Fritidspedagog, Skövde,	1939	01
ERICSSON-KLEIN, CARL, Vänersborg, ständig medlem	2000	05
ERIKSSON, EDDIE, Civ.ing. Träslövsläge	1935	05
ERIKSSON, HÅKAN, Trollhättan	1956	07
ERIKSSON, INGE, Vänersborg	1946	96
* ERICSSON, JOHAN F., M.B.A., USA	1966	66
** ERICSSON, JOHN-OLOF, Tandläkare, Vänersborg, ständig medlem, hedersledamot, innehavare av Gillets medalj (2000)	1939	54
ERIKSSON, CARL-GUSTAV, Vänersborg	1952	13
ERIKSSON, KARL-ERIK, Fd Järnvägsexpeditör, Vänersborg	1928	94
* ERICSON, LENNART, Adjunkt, Vänersborg	1940	85
ERIKSSON, MATS, Vice chefsåklagare, Sävedalen	1967	99
ERICSSON, MICAEL, Vänersborg	1969	02
ERIKSSON, PATRIK, Vänersborg	1967	12
ERICSON, PER-OLOF, Vänersborg	1945	06
* ERIKSSON, RONNY, Vänersborg	1938	88
ERICSON, SVEN-GÖRAN, Vänersborg	1948	11
ERIKSSON SVEN-INGVAR, f.d. kommunalråd, Vänersborg,	1940	92
ERICSON, TOMMY, Urmakare, Vänersborg	1946	04
ERIKSSON, ÅKE, Tekniker, Vänersborg	1925	98
ERIXON, DOUGLAS, Frändefors,	1941	97

ERIXON, LEIF, Frisörmästare, Vänersborg.....	1929	93
ERLANDSSON, GUNNAR, Äldreomsorgschef, Vänersborg.....	1950	09
* ERLANDSSON, KURT, Ingenjör, Vänersborg.....	1925	70
FAGER, JAN, Direktör, Vänersborg.....	1940	90
FAGERSTRÖM, BO, Helsningborg.....	1942	04
FAGERSTRÖM, MAGNUS, Landvetter.....	1966	89
FALK, CLAS, Chefsrådgivare, Vänersborg.....	1970	97
FALK, GÖSTA, Vänersborg.....	1938	09
FALK, JAN-ERIK, Vargön.....	1950	12
* FAST, GUNNAR, Överstelöjtnant, Lysekil.....	1948	83
FASTH, KENTERIC, Vänersborg.....	1955	05
FASTH, CONNY, Lärare, Partille.....	1948	05
* FASTH, SIXTEN, Fotograf, Vänersborg.....	1926	74
FERM, ANDERS, Trollhättan.....	1958	10
FERM, ROLAND, Vänersborg.....	1959	05
* FERM, RUNE, Kriminalassistent, Vänersborg.....	1929	84
FILIPSON, GÖRAN, Avdelningschef, Vänersborg.....	1947	94
FILIPSSON, PETER, Officer, Malmö.....	1975	06
* FLINK, BENGT, Hisings Backa.....	1936	85
FLOBERG, TOMMY, Skyddsförare, Vänersborg.....	1961	94
* FOCK, KARL-GÖRAN, Lerum.....	1953	77
* FORSSANDER, LARS-ERIK, Bankdirektör, Kungsbacka.....	1934	84
FORSBERG, STEN, Vänersborg.....	1934	11
FORSHALL, LEIF, Spånga.....	1942	02
FORSELL, OLOF, Ingenjör, Västerås.....	1937	08
FREDÉN, HÅKAN, Ystad.....	1937	05
FREDMAN, EGON, Ingenjör, Vänersborg.....	1929	90
FREDMAN, MARTIN, Polisman, Göteborg.....	1970	83
FREDMAN, STEFAN, Produktionsledare, Vänersborg.....	1964	04
* FREDMAN, SUNE, Verkmästare, Vänersborg.....	1940	68
FRIBERG, HANS, Reklamman, Kolbäck.....	1956	94
FRICK, JAN-OLOV, Leg. Läkare, Ullared.....	1939	08
FRICK, LARS H, Kommunchef, Borgholm.....	1948	98
* FRÄNDEGÅRD, BENGT-OLOF, Ingenjör, Vänersborg.....	1927	67
FURBO, MATTIAS, Vänersborg.....	1972	94
* FURBO, STURE, Adjunkt, Vänersborg.....	1944	87
* FÄLLING, HARRY, Televerksarbetare, Vänersborg.....	1939	71
GADD, ROLF, Uddevalla.....	1930	01
GELANG, PELLE, Civilingenjör, Vänersborg.....	1945	99
GILLBERG, HANS, Vänersborg.....	1960	05
GILLBERG, ROLF, Värmetekniker, Vänersborg.....	1936	90
GILLBERG, STEFAN, Vänersborg.....	1964	08
GRANLUND, KURT, Ekonomichef, Trollhättan.....	1938	94
GRANQVIST, KJELL, Vänersborg.....	1932	97
GRANQVIST, TORE, Verkstadsägare, Vargön.....	1948	91
GRAUMANN, GUNNAR, Lund.....	1933	93
GRETTVE, LARS, Överläkare, Vänersborg.....	1942	11
** GRÖNBERG, MATTIAS, Civilingenjör, Bromma.....	1932	60

www.vanersborgssonersgille.se

GRÖNROS, BERNT, Vänersborg	1963	99
** GULZ, LENNART, Adjunkt, Vänersborg	1939	54
GUSTAFSSON, BENKT, Vänersborg	1940	09
GUSTAFSSON, DAN, Vänersborg	1947	12
GUSTAFSSON, DANIEL, Vänersborg	1976	12
* GUSTAFSSON, EVERT, Sjukvårdare, Vänersborg	1937	77
GUSTAFSSON, JAN, Musiklärare, Vänersborg	1952	05
GUSTAFSSON, JAN-OLOF, Vänersborg	1947	94
GUSTAVSSON, JOHAN, Civ. ekonom, Vänersborg, ständig medlem	1961	99
GUSTAVSSON, KJELL, Vänersborg	1942	04
GUSTAVSSON, KENT, Vänersborg	1943	13
GUSTAVSSON, LARS-ÅKE, Vänersborg	1958	92
* GUSTAFSSON, PAUL, Vargön	1935	66
GUSTAFSSON, ROLAND, Sjukvårdare, Vänersborg	1930	88
GUSTAFSSON, STEN-ÅKE, Sollebrunn	1947	10
GUSTAVSSON, STEN, Vänersborg	1941	13
** GUSTAFSSON, SUNE, Vänersborg	1918	55
GUSTAVSSON, SVEN, Vänersborg	1951	12
GUSTAVSSON, YNGVE, Vänersborg	1936	92
GUSTAVSSON, YNGVE, Lindome	1936	05
GUSTAFSSON, ÅKE, Överläkare, Ugglarp	1937	90
GÅRDEHALL, LARS, Vänersborg	1945	97
GÅRDEHALL, PER, Stockholm	1978	99
GÖSE, CALLE, Vänersborg	1936	06
** HAGBORG, GÖRAN, Redovisningskonsult, Vänersborg		
ständig medlem, Kassafogde, innehavare av Gillets medalj (2000)	1941	53
HAGBORG ASP, JESPER, Vänersborg	1996	05
HAGBORG ASP, VIKTOR, Vänersborg	2000	05
HAGBORG OLSSON, OSCAR, Mora	1993	05
HAGEMAN, ANDREAS, Vänersborg	1981	06
HAGEMAN, GERHARD, Vänersborg	1940	06
HAGEMAN, NICLAS, Vänersborg	1975	06
* HAGLIND, STURE, Gymnastikdirektör, Skövde	1946	68
HAGSÉR, HÅKAN, Vänersborg	1947	12
HALL, SVEN-ERIK, Vänersborg	1944	94
HALLBERG, LEIF, Vänersborg	1948	96
* HALLBERG, WILLARD, Typograf, Vänersborg	1931	86
HALLBLAD, BJÖRN, Vänersborg	1986	04
HALLBLAD, CARL, Vänersborg	1982	04
HALLBLAD, LARS, Bilplåtslagare, Vänersborg	1959	04
HALLQVIST, ANDERS, Lantmästare, Vänersborg	1954	94
* HALLQVIST, ANDERS, Veterinärassistent, Vänersborg	1945	76
HALLQVIST, ERIC, Vänersborg	1973	07
HALLQVIST, GUNNAR, Vargön	1939	05
HALLQVIST, HANS, Vänersborg	1949	07
HALLQVIST, INGVAR, Vänersborg	1954	01
HALLQVIST, JOHAN, Vänersborg	1986	04
HALLQVIST, LARS, St. Levene	1941	08

* HALLQVIST, TOMAS, Lab. assistent, Vänersborg	1951	84
HAMMARSTRÖM, CLAES, Växjö	1935	05
HAMBERG, JAN, Vänersborg	1943	13
HANSANDER, EINAR, Riksspelman, Vänersborg	1938	11
HANSSON, H O, LENNART, Kultur konsult, Vänersborg	1947	96
HANSSON, JAN ERIK, Vänersborg	1950	01
* HANSSON, LENNART, Fastighetsmäklare, Vänersborg	1932	84
HANSSON, MICHAEL, Vänersborg	1964	14
HANSSON, MIKAEL, Vänersborg	1962	06
HANSSON, TOMMY, Musikproducent, Vänersborg	1952	04
* HARLITZ, GUNNAR, Sjöing., Vänersborg, ständig medlem	1940	64
HARLITZ, HENRIK, Vänersborg	1973	05
* HARLITZ, LENNART, Ingenjör, Tösse	1943	64
HARRING, TORD, Hönö	1940	95
* HASSELIND, KAJ, Ingenjör, Vargön	1945	76
* HASSLÖF, J-O, RUNE, Kungälv	1929	83
HEDENSTEDT, GÖRAN, Vänersborg	1942	12
HEDLUND, JOHAN, Ekonomie mag., Göteborg	1970	04
HEDLUND, STIG, Tekniker, Vänersborg	1941	95
* HEDQUIST, PER, Byråassistent, Vänersborg, innehavare av Gillets medalj (2005)	1943	76
HEIDENGÄRDH, KLEIFT, Förvaltare, Vänersborg	1949	96
HELLDÉN, LEIF, Docent, Vänersborg	1937	05
* HELLMAN, ANDERS, Vänersborg	1955	73
HELLÅKER, KARL-ERIK, Vänersborg	1927	04
HENRICSSON, THORE, Vargön	1938	05
HENRIKSSON, CLAES, Lidingsö	1973	13
HENRIKSSON, KARL-ERIK, Sarpsborg	1937	11
* HENRIKSSON, LARS ERIK, Vänersborg	1957	81
HENRIKSSON, ROLAND, Vänersborg	1934	13
HERNQVIST, CHRISTIAN, Grästorp	1957	12
HERENTZ, CHRISTOFFER, Grundskollärare, Vänersborg	1968	94
HERLOGSSON, NILS ERIK, Vänersborg	1940	13
HERMANSON, JAN, Teol.dr., Universitetslektor, Lund	1949	91
* HERTZ, ARNE, Ingenjör, Trollhättan	1939	79
* HESSELHOLDT, PÄR-ANDERS, Vänersborg, ständig medlem	1962	84
HJALMARSSON, GUNNAR, Aukt. Revisor, Vänersborg	1957	97
* HJELM, STIG, Reprofotograf, Vänersborg, innehavare av Gillets medalj (2007)	1927	76
HJERTÉN, NILS, Kyrkoherde, Vänersborg	1934	13
HOFLING, OSCAR, Vänersborg, ständig medlem	1996	96
HOFLING, ERIK, Vänersborg, ständig medlem	2000	00
HOLM, JAN OLOV, Vänersborg	1940	04
* HOLM, LARS-ERIK, Vägtekniker, Vargön	1944	82
* HOLMQVIST, EVERT, Vänersborg	1937	83
HOLMQVIST, MATS, Vänersborg	1960	06
HOLMQVIST, ROLF, Kurator, Hjärtum	1949	08
* HURTIG, BENGT MAGNUS, Katrineholm	1953	66
HÅKANSSON, STEN, Vänersborg	1945	92

www.vanersborgssonersgille.se

HÅRD af SEGERSTAD, BJÖRN, Rektor, Vänersborg	1954	05
HÖGBERG, JERKER, Vänersborg	1951	02
HÖGLUND, ANDREAS, Systemutvecklare, Vänersborg	1980	12
HÖGLUND, DAN, Geiranger, Norge	1962	10
HÖGLUND, ULF, Vänersborg	1964	10
HÖGSTRÖM, STIG, Plåtslagare, Vänersborg	1926	95
** HÖGZELL, LENNART, Företagsekonom, Bromma	1934	61
INGVALD, BO, Brandman, Vänersborg	1955	01
ISACSSON, HENNING, Ingeniör, Vänersborg	1932	97
ISACSSON, JÖRGEN, Banktjänsteman, Vänersborg	1964	97
* IVARSSON, KARL INGVAR, Ingenjör, Vänersborg	1941	85
IVARSSON, STURE, Vänersborg	1940	13
* JACOBSSON, ARNE, Personalkonsulent, Trollhättan	1920	70
* JACOBSSON, MIKAEL, Göteborg	1966	76
** JACOBSSON, ROLF, Redovisningskonsult, Vänersborg	1936	59
JACOBSSON, SVEN, Agronom, Vänersborg	1933	94
JANSSON, ANDERS, Köpman, Vargön	1940	05
JANSSON, BJÖRN, Köpman, Vargön	1966	11
JANSSON, HANS, Vänersborg	1949	08
* JANSON, LARS, Gymnastikdirektör, Falkenberg	1938	66
JANSSON, GUNNAR, Managing director, Växjö	1935	01
* JARHED, GUNNAR, Banktjänsteman, Vänersborg	1947	78
JEGERFALK, BO, Studierektor, Vänersborg	1927	89
JENHALL, EVERT, Ingenjör, Vargön	1938	03
* JENNISCHE, MATS, Agronom, Runhällan, ständig medlem	1941	64
* JENNISCHE, PER, Fil.dr., Uppsala, ständig medlem	1943	64
* JENNISCHE, ÅKE, Socionom, Katrineholm, ständig medlem	1947	64
* JOACHIMSSON, ERLING, Civilingenjör, Torslanda	1950	77
* JOELSSON, LARS, Civilingenjör, Bromma, ständig medlem	1954	76
JOELSSON, MAGNUS, Vänersborg	1962	13
JOHANSSON, BENGT, Konstnär, Glommen	1941	98
JOHANSSON, BENGT, Vargön	1945	96
JOHANSSON, BENGT, K.Å, Ambassadör, Stockholm	1937	97
JOHANSSON, BENGT, Vänersborg	1937	96
JOHANSSON, BERTIL, Vänersborg	1932	10
JOHANSSON, BJÖRN, Hisings kärre	1963	93
* JOHANSSON, BO, Vargön, ständig medlem	1959	76
JOHANSSON, BO, Förs. tjänsteman, Vänersborg	1939	96
JOHANSSON, CASPER, Lilla Edet, ständig medlem	1976	76
JOHANSSON, CONNY, Distriktschef, Vänersborg	1950	94
JOHANSSON, CONNY, Vargön	1930	12
JOHANSSON, GERHARD, Officer, Sätenäs	1970	80
* JOHANSSON, GUNNAR, Boktryckare, Vänersborg	1946	66
JOHANSSON, GUNNAR, Vänersborg	1933	98
JOHANSSON, HÅKAN, Vänersborg	1947	92
JOHANSSON, INGVAR, Kommundirektör, Vänersborg	1937	92
* JOHANSSON, JAN, Åkeriägare, Vänersborg	1937	76
JOHANSSON, JOEL, Vänersborg	2003	05

* JOHANSSON, KARL-GUSTAF, Vänersborg.....	1937	86
JOHANSSON, KENNETH, Vänersborg.....	1951	07
JOHANSSON, KJELL, Vänersborg.....	1936	05
JOHANSSON, KURT, Köpman, Vänersborg.....	1944	96
JOHANSSON, KURT, Typograf, Vänersborg.....	1932	06
* JOHANSSON, LARS, Byggnadssnickare, Vänersborg.....	1934	86
JOHANSSON, LARS ERIK, Vänersborg.....	1936	96
JOHANSSON, LARS-ERIK, Vänersborg.....	1930	99
JOHANSSON, LARS-OLOF, Vänersnäs.....	1957	13
* JOHANSSON, LEIF, Vänersborg, ständig medlem.....	1962	76
JOHANSSON, LEIF, Vänersborg.....	1965	10
* JOHANSSON, LENNART, Grävmaskinist, Trollhättan.....	1942	72
JOHANSSON, LENNART, Vargön.....	1931	05
JOHANSSON, MICHAEL, Vänersborg.....	1963	09
JOHANSSON, PETER, Museichef, Vänersborg, 1:e Älderman.....	1963	89
JOHANSSON, PONTUS, Sjöing, Vänersborg, ständig medlem.....	1973	76
JOHANSSON, RICKARD, Vänersborg.....	1973	06
JOHANSSON, RALF, Officer, Skövde.....	1974	04
JOHANSSON, ROY, Projektledare, Vänersborg.....	1943	97
* JOHANSSON, RUNE, Reservdelnsman, Vänersborg.....	1944	76
JOHANSSON, RUNE, Vänersborg.....	1938	07
JOHANSSON, STEN, Vänersborg.....	1939	04
JOHANSSON, STEFAN, Vänersborg.....	1965	13
JOHANSSON, STIG-ARNE, Vargön.....	1921	03
JOHANSSON, STURE, Vänersborg.....	1937	99
JOHANSSON, SUNE, Arkitekt, Brottbby.....	1943	02
JOHANSSON, SVEN, Trafikförman, Vänersborg.....	1926	89
JOHANSSON, SVEN-ERIK, Vänersborg.....	1926	09
JOHANSSON, SVEN-OLOF, Vänersborg.....	1950	99
JOHANSSON, SVEN-ÅKE, Vänersborg.....	1943	11
JOHANSSON, SÖREN, Snickare, Vänersborg.....	1940	98
JOHANSSON, TAGE INGVAR, Fotograf, Stenungsund.....	1932	01
* JOHANSSON, THOMAS, Vänersborg.....	1957	76
JOHANSSON, THOMAS, Vänersborg.....	1969	05
JOHANSSON, TOMMY, Vänersborg.....	1952	99
JOHANSSON, TORE, Vänersborg.....	1951	09
JOHANSSON, ULF, PEDER, Skådespelare, Vänersborg.....	1957	12
JOHANSSON, ÅKE, Vänersborg.....	1930	03
JOHNSON, ULF, Vargön.....	1962	98
* JONSSON, BERTIL, Vänersborg.....	1934	88
JONSSON, INGE, Vänersborg.....	1938	08
JONSSON, KARL-GUNNAR, Vänersborg.....	1947	09
JONSSON, LARS, Produktdesigner, Fengersfors.....	1960	07
JONSSON, LEIF, Personalchef, Uddevalla.....	1952	96
JOSEFSSON, JOHN, Teletekniker, Vänersborg.....	1964	98
JOSEFSSON, KENT, Vänersborg.....	1945	12
JOSEFSSON, LARS OLOF, Vänersborg.....	1939	00
JOSEFSSON, STEFAN, Vänersborg.....	1971	04

JOSTEN, HENRIK, Vänersborg.....	1968	10
* JÄTBY, RUNE, Skorstensfejaremästare, Vänersborg	1931	76
JÄRNEFORS, HANS, Sjuksköt. Vargön.....	1947	06
* JÄRPLER, LENNART, Vänersborg.....	1947	83
JÄRPVIK, CURT, Enhetschef, Vänersborg.....	1946	95
* JÖNSSON, GUNNAR, Vänersborg	1960	88
JÖNSSON, JOHAN, Analytiker, Malmö.....	1986	14
KAAGE, BENGT, Överläkare, Vänersborg	1932	91
KARLBERG, CONNY, Vänersborg.....	1956	13
KARLSSON, BENGT, Vänersnäs.....	1952	13
CARLSON, BENNY, Gymnasielärare, Vänersborg.....	1951	06
KARLSSON, BENNY, Vänersborg.....	1947	09
* KARLSSON, BERNY, Nödinge.....	1941	80
CARLSSON, BERNT, F.d. Driftschef, Vänersborg	1938	04
* CARLSSON, BERTIL, Annonskons, Vänersborg ständig medlem	1944	47
KARLSSON, CONNY, Vänersborg	1964	12
CARLSSON, DENNIS, Brälanda.....	1948	08
KARLSSON, EDUR, Stigtomta	1932	97
KARLSSON, ERIK, Sjökapten Vänersborg.....	1932	96
KARLSSON, GILBERT, Vänersborg.....	1938	10
KARLSSON, GÖSTA, Vänersborg.....	1926	99
KARLSSON, HANS, Vänersborg.....	1946	05
CARLSSON, HÅKAN, Vänersborg.....	1949	04
KARLSSON, JAN, Vänersborg.....	1953	10
** CARLSSON, CARL-OTTO, Spedit, Göteborg ständig medlem	1939	47
KARLSSON, BERNDTSSON, KENT, Spanien	1940	97
KARLSSON, BO-GÖRAN, Vänersborg.....	1953	08
KARLSSON, KENT, Kriminalkommissarie, Trollhättan.....	1944	01
CARLSSON, KENT-MORGAN, Vargön.....	1959	96
* KARLSSON, KJELL-ANDERS, Typograf, Vänersborg	1958	82
CARLSSON, CLAS, Vänersborg.....	1944	09
KARLSSON, LARS ALBERT, Ingenjör, Trollhättan.....	1936	03
KARLSSON, LARS GUNNAR, Järpås	1949	08
CARLSSON, LARS-GÖRAN, Vänersborg	1942	10
KARLSSON, LEIF, Vänersborg.....	1952	98
* CARLSSON, LENNART, Mölndal ständig medlem.....	1946	47
† KARLSSON, LENNART, Grävmaskinist, Vargön.....	1955	93
KARLSSON, MAGNUS, Åkeriägare, Vänersborg.....	1961	07
KARLSSON, MARTIN, Studerande, Vänersborg, ständig medlem	1976	87
* KARLSSON, PER AXEL, Verkst.montör, Vänersborg.....	1925	85
KARLSSON, PETER, Vänersborg.....	1963	00
KARLSSON, PETER, Vänersborg.....	1964	10
KARLSSON, PETER, Kapten, Vänersborg	1970	12
KARLSSON, ROGER, Senior consultant, Vargön.....	1943	96
* CARLSSON, STIG, Smögen.....	1936	77
KARLSSON, TOMAS, Vänersborg	1970	12
CARLSSON, TORE, Vänersborg.....	1952	13
KARLSTRÖM, ROLAND, Vänersborg.....	1942	96

KIHLSTEN, CLAES-GÖRAN, Banktjänsteman, Vänersborg.....	1947	93
* KIHLESTRÖM, LARS GÖRAN, Banktjänsteman, Frändefors.....	1936	65
* KJELLSSON, DAN, Vänersborg	1941	74
KJELLSSON, JOHAN, Vänersborg.....	1975	97
KJELLSSON, PATRIK, Tekniker, Vänersborg.....	1971	07
* KJELLSSON, UNO, Direktör, Hälleviksstrand	1944	74
KNUTSSON, ANDERS, Vänersborg	1944	05
KNUTSSON, BO, Pol.mag. Vänersborg	1945	90
KNUTSSON, FREDRIK, Vänersborg.....	1971	08
* KNUTSSON, LEIF, Arvika	1934	64
KNUTSSON, OVE, Nacka.....	1934	06
KOPP, INGENAR, Bohus.....	1936	07
KORP, JAN-OLOF, Vargön	1944	12
KORP, OVE, Färgelanda	1940	06
KORITZ, PETER, Läkare, Vänersborg	1939	02
* KORSE, KARL-GERHARD, Fil.lic., Vänersborg	1934	85
†* KORSE, YNGVE, Ingenjör, Vänersborg.....	1913	74
KRISTENSSON, LENNART, Ingenjör, Vänersborg	1932	99
KYLÉN, SVEN, Vänersborg	1959	06
KÄCK, LENNART, Ekonom, Vargön	1952	04
KÄCK, MARCUS, Sjuksköterska, Göteborg.....	1980	10
KÄLLGÅRD, ÅKE, Ingenjör, Vänersborg	1939	08
* KÄRVLING, ARNE, Redaktör, Vänersborg	1926	82
* KÄRVLING, URBAN, Journalist, Herrljunga	1957	85
LAND, SVEN-OLOF Direktör, Malmö	1942	09
LANDGREN, HENRIK, Vänersborg	1987	95
* LARSSON, ALF, Göteborg	1939	77
LARSSON, ALVAR, Direktör, Vänersborg.....	1943	03
* LARSSON, ANDERS, Spånga, ständig medlem	1963	63
LARSSON, ANDERS, Vargön	1969	08
LARSSON, ANDERS, Åstorp.....	1951	94
LARSSON, ARNE, Ingenjör, Vänersborg.....	1943	95
LARSSON, BO, Vänersborg	1947	13
LARSSON, BENNY, Brålanda.....	1956	13
* LARSSON, BERTIL, Sjöman, Vänersborg.....	1942	81
LARSSON, BÖRJE, Fastighetsmäklare, Brålanda.....	1959	09
LARSSON, BÖRJE, Grafiker, Vänersborg	1948	95
LARSSON, BJÖRN, Vänersborg	1975	97
LARSSON, CHRISTER, Samhällsbyggnadsschef, Vänersborg	1944	05
LARSSON, DAVID, Vänersborg, ständig medlem	1998	98
LARSSON, ERIK, Njurunda.....	1933	06
** LARSSON, GÖSTA, Civilingenjör, Stockholm ständig medlem	1936	55
* LARSSON, GÖTE, Posttjänsteman, Göteborg	1944	66
LARSSON, FRANKLIN, HENRIC, Vargön.....	1970	13
LARSSON, HÅKAN, Vänersborg	1957	11
LARSSON, INGEMAR, Civ. ing., Vänersborg.....	1955	96
LARSSON, INGEMAR, Plåtslagare, Huskvarna.....	1939	89
LARSSON, JAN-OLOF, Åkeriägare, Vänersborg.....	1946	03

LARSSON, JOAKIM, Vänersborg.....	1996	13
* LARSSON, JOHAN, Vänersborg, ständig medlem	1966	66
* LARSSON, LARS, Revisor, Hisings Backa.....	1943	68
LARSSON, LEIF, AV-chef, Vänersborg.....	1947	01
LARSSON, LEIF, Vänersborg.....	1962	10
LARSSON, LEIF, Chief Steward, Vänersborg.....	1968	13
LARSSON, LENNART, Mellerud.....	1962	07
LARSSON, LENNART, Vänersborg.....	1953	12
LARSSON, MARTIN, Trafikinspektör, Vänersborg.....	1961	05
LARSSON, MIKAEL, Laboratoriechef, Vänersborg.....	1959	04
LARSSON, OLA, Verkstadschef, Frändefors	1965	03
LARSSON, PER ARNE, Vänersborg.....	1953	00
** LARSSON, ROLF, Underinspektör, Skärholmen, ständig medlem.....	1924	56
** LARSSON, STIG, Direktör, Vänersborg, hedersledamot, innehavare av Gillets medalj (1990).....	1935	57
* LARSSON, SVEN, A, Butiksbiträde, Vänersborg	1929	70
LARSSON, SVEN-ÅKE, Hamnchef, Vänersborg	1947	95
* LARSSON, YNGVE, Montör, Vargön	1927	77
* LARSSON, ÅKE, Vänersborg.....	1944	77
LAUDON, ANDERS, F.d. Skolläkare, Vänersborg	1932	01
LEJDSTRÖM, CARL-GUSTAF, Vänersborg.....	1947	10
LEJDSTRÖM, MICHAEL, Vänersborg.....	1968	10
LEIJON, STEFAN, Marknadskoordinator, Vänersborg.....	1964	08
LEVÁN, OLOF, Ingenjör, Trollhättan	1924	93
LIDÉN, JAN-GUNNAR, Vänersborg	1948	95
LIDHOLM, KARL ERIK, Vänersborg.....	1954	12
LIDHOLM, PETER, Vänersborg	1960	04
LILJEKVIST, KURT, Civilekonom, Vänersborg	1946	11
* LIND, HÅKAN, Jur.kand., Vänersborg, bisittare i styrelsen	1948	54
LIND, JESPER, Vänersborg.....	1975	83
* LIND, LARS, Civilingenjör, Lerum.....	1944	50
* LINDBERG, ANDERS, Bankdirektör, Upplands Väsby	1938	66
* LINDBERG, BENGT ARNE, Verkstadsarbetare, Vargön.....	1949	66
* LINDBERG, CARL-AXEL, Ingenjör, Vallda	1944	65
* LINDBERG, JAN, INGE, Ingenjör, Smedjebacken.....	1954	83
LINDBERG, JOAKIM, Vargön.....	1979	88
LINDSTRÖM, ANDERS, Vänersborg	1949	13
* LINDÉN, LARS, Civilingenjör, Vargön, ständig medlem	1954	75
LINDQVIST, LARSERIK, f.d. Kommundirektör, Partille.....	1925	01
LINDSKOG, HANS, Byråchef, Vänersborg	1940	94
LINDSTEDT, SVANTE, Vänersborg	1943	08
LINDVALL, PER, Vänersborg	1946	06
LINNARSSON, JÖRGEN, Ekonomiansvarig, Vänersborg	1948	97
LINNARSSON, LENNART, Vänersborg.....	1952	98
** LISS, PER-ARNE, Brålanda	1940	61
LIVÉN, EJE, f.d förste länsassessor, Vänersborg.....	1931	96
LJUNG, INGEMAR, Vänersborg.....	1966	94
LJUNGGREN, LARS GÖRAN, Inspektör, Frändefors	1946	98

LJUNGSTRÖMER, ANTON, Vänersborg.....	1989	01
LJUNGSTRÖMER, ARNE, Glasmästare, Vänersborg	1951	95
LOHEDEN, HÅKAN, Vänersborg.....	1962	13
LOHEDEN, KARL GUSTAV, Vänersborg.....	1925	95
LOHEDEN, PER, Stockholm	1959	13
LOHM, SÖREN, Kranmaskinist, Vänersborg.....	1942	93
LUNDBERG, ANDERS, Vänersborg.....	1977	05
LUNDBERG, GUNNAR, Vägmästare, Vänersborg	1955	02
LUNDBERG, ROGER, Vänersborg.....	1945	05
LUNDBERG, WIMAN, WILGOT, Vänersborg.....	2008	09
LUNDBORG, ANDERS, Studerande, Vänersborg	1994	00
* LUNDBORG, BO, Operasångare, Handen	1932	66
* LUNDBORG, ERIC, Köpman, Vänersborg, ständig medlem, Gillevård	1957	66
LUNDBORG, GUSTAV, Studerande, Vänersborg	1987	00
* LUNDBORG, JAN, Vänersborg.....	1952	73
LUNDBORG, NIKLAS, Studerande, Vänersborg	1989	00
** LUNDBORG, STEN, Köpman Vänersborg	1925	42
* LUNDBÄCK, BENGT, Dialystekniker, Vänersborg	1941	67
LUNDGREN, STEN ÅKE, Bilhandlare, Frändefors	1954	01
* LUNDGREN, ÅKE, Kriminalinspektör, Södertälje.....	1946	88
LUNDH, GUNNAR, Polismästare, Vänersborg.....	1935	94
LUNDH, STAFFAN, Zanzibar	1965	12
** LUNDIN, IVAR, Avsynare, Vänersborg, innehavare av Gillets medalj (1995)	1919	52
* LUNDIN, JAN, Vänersborg	1936	69
* LUNDIN, PER, Köpman, Vänersborg.....	1953	55
LUNDQVIST, ULF, Banktjänsteman, Vänersborg	1946	93
LUNDSTRÖM, HERBERT, Länsveterinär, Vänersborg.....	1936	89
* LUNDVIK, MAGNUSSON, ULF, Tandläkare, Källby	1926	64
* LÅNG, BÖRJE, Kurator, Trollhättan	1933	76
* LÅNG, KENT, Bankdirektör, Vargön.....	1940	80
LÅNG, KURT, Regionchef, Vänersborg	1951	06
LÅNG, OWE, VD, Vargön	1963	97
* LÅNG, STIG-ARNE, Konsult, Norrköping.....	1953	85
LÖNNEHAG, FREDRIK, Hissings kärra	1980	14
LÖFGREN, BENGT, Bagerikonditor, Vänersborg.....	1938	97
LÖFGREN, JERKER, Läkare, Vänersborg.....	1943	02
LÖNN, PER, Malmö.....	1977	08
LÖVBERG, THORE, fd. chefsåklagare, Vänersborg.....	1925	91
MAGNUSSON, ANDERS, Vänersborg.....	1944	06
* MAGNUSSON, DICK, Vänersborg.....	1943	72
* MAGNUSSON, NILS, Folkskollärare, Ljungkile	1940	65
MAGNUSSON, PER, Bromma	1965	07
MAGNUSSON, S-O, Kyrkomusiker, Vänersborg	1942	12
MALM, GÖTE, Vänersborg	1921	96
MALM, RUNE, Vänersborg.....	1956	07
MALMBERG, NILS, Vänersborg	1990	00

MALMBORG, JOHAN, Civilekonom, Stockholm, ständig medlem	1975	76
* MARKLUND, BERTIL, Docent, Vänersborg.....	1945	80
MATTSSON, OLLE, Vänersborg.....	1945	10
MEIJER, JOHNNY, Vänersborg.....	1971	14
MELIN, KENT-OVE, Begravningsentr., Vänersborg	1959	06
MOLIN, ELVING, Vänersborg	1942	08
MOLLBERG, THOMAS, Tullinge	1949	06
* MOSSBERG, BERTIL, Uddevalla.....	1937	85
MOSSBERG, LEIF, Arbetsledare, Vänersborg	1931	90
MUNKBO, LEIF, Dals Rostock	1959	07
* MÅRTENSSON, ARNE, Bankdirektör, Djursholm.....	1951	87
MÅRTENSSON, BERNT, Skövde.....	1958	95
MÖRK, SVEN-OLOF, Vänersborg	1942	08
NEJDMO, TOMMY, Vänersborg, ständig medlem.....	1947	05
NIDSJÖ, JAN-ERIC, Vänersborg.....	1935	99
NIDSJÖ, KENNET, Konstruktör, Vänersborg	1963	04
NIKLASSON, LENNART, Vänersborg	1959	05
NILSÉN, PER, Malmö	1967	07
NILSSON, BERNT, Vänersborg	1948	99
* NILSSON, BO, Bankkamrer, Hisings-Kärra.....	1944	83
NILSSON, BO, Vänersborg.....	1943	08
* NILSSON, HANS, Kinna	1923	88
NILSSON, LARS, Vänersborg.....	1946	99
NILSSON, MATS, Rektor, Vänersborg.....	1949	04
NILSSON, PATRIK, Vänersborg.....	1968	10
* NILSSON, PER-AXEL, Överskötare, Vänersborg	1923	78
* NILSSON, PER GÖSTA, Bokbindarmästare, Värnamo	1925	80
NILSSON, PER OLOF, Vänersborg.....	1961	03
NILSSON, PETER, Wien	1955	10
NILSSON, PETER, Kontorist, Vänersborg.....	1971	97
NILSSON, RAGNAR, Ingenjör, Vargön	1926	89
NILSSON, SÖREN, Vänersborg	1938	98
NILSSON, THOMAS, Vänersborg	1944	11
NORBERG, KENNETH, Vänersborg	1949	09
NORBERGER, JAN, Vänersborg.....	1947	12
* NORDGREN, KENT ALLER, Ingenjör, Vänersborg	1937	81
NORDMARK, STEFAN, Ekonomichef, Vänersborg	1957	12
NORDQUIST, HANS, Vänersborg	1925	95
NORDQUIST, PETER, Vänersborg.....	1954	12
NORDQVIST, P-O, Vänersborg.....	1963	14
NORÉN, HANS, Vänersborg	1966	11
NORLIN, BERNDT-OLOF, Vänersborg	1942	97
NORRMAN, TOMMY, Posttjänsteman, Vänersborg.....	1944	90
NYLÉN, TORE, Civilingenjör, Lidköping.....	1936	89
NYSTRÖM, GUNNAR, Brandsinspektör, Vänersborg	1946	04
** NYSTRÖM, KARL FREDRIK, Ingenjör, Vänersborg	1928	58
NYSTRÖM, ULF, Smältv. arbetare, Vänersborg	1967	95
ODELIUS, CHRISTOFER, Vänersborg.....	1993	05

* ODELIUS, ERIK, Byggmästare, Vänersborg, ständig medlem	1934	79
* ODELIUS, SVEN ERIK, Vänersborg, ständig medlem	1957	79
ODHAMMAR, IVAN, Vänersborg	1932	06
OLAUSSON, GÖRAN, Trollhättan	1938	99
OLOFSSON, CLAS-GUNNAR, Skötare, Vänersborg	1952	11
OLOVSSON, BENGT, Frändefors	1951	10
OLSEN, POUL, Frisörmästare, Vänersborg	1938	91
OLSSON, ANDERS, Vänersborg	1978	07
OLSSON, BJÖRN, Vänersborg	1939	04
OLSSON, BOSSE, Institutionschef, Vänersborg	1948	07
* OLSSON, CHRISTER, V. Montör, Vänersborg	1956	83
** OLSSON, FOLKE, Tekniker, Vänersborg	1929	48
OLSSON, GERT, Arkitekt, Vänersborg	1933	89
OLSSON, LARS-OLOF, Vänersborg	1949	05
* OLSSON, LENNART, Ingenjör, Vänersborg	1928	78
OLSSON, PETER, Vänersborg	1956	13
* OLSSON, ROLF, Företagsekonom, Vänersborg	1949	72
OLSSON, THOMAS, Värnamo	1961	13
OLSSON, ULF, Ombudsman, Vänersborg	1962	09
* OLSSON, ÅKE, Köpman, Vänersborg	1945	83
OLSSON, ÅKE, Bilmekaniker, Vänersborg	1933	04
PAJUSI, ARWO, Antikvarie, Söderåkra	1965	99
PALM, RÅGER, Vänersborg	1945	13
* PALMSTRÖM, ALLAN, Lärare, V:a Frölunda ständig medlem	1933	76
* PATRIKSSON, ANDERS, Arkitekt, Vargön	1960	85
* PATRIKSSON, HENRIK, Driftingenjör, Vänersborg	1965	85
PATRIKSSON, HÅKAN, Företagskonsult, Vänersborg	1946	94
* PATRIKSSON, MAGNUS, Rådman, Timmersdala	1965	85
* PATRIKSSON, RUNE, Köpman, Vänersborg	1937	65
PAULSSON, JONAS, Vänersborg	1977	09
PAULSSON, MATTIAS, Snickare, Vänersborg	1975	10
PAULSSON, ÅKE, Skara	1946	97
* PERMVALL, OSKAR, Civilingenjör, Älvsjö	1957	88
PERSSON, HANS OLOF, Vänersborg	1974	90
PERSSON, JONNY, Fastighetsmäklare, Vänersborg	1948	95
PERSSON, KENNET, VD, Vänersborg	1962	08
PERSSON, KENNETH, Vänersborg	1946	10
PERSSON, MAGNUS, VD, Vänersborg	1967	05
PERSSON, STIG, Direktör, Vänersborg	1949	04
* PERSSON, SVEN-OLOF, Vänersborg	1925	77
PERSSON, ÅKE, Vänersborg	1933	08
* PETERSON, CHRISTER, Kommunalarbetare, Vänersborg	1943	71
PETERSON, ERNST, Fil. mag. Vänersborg	1931	98
PETERSON, KARL-AXEL, Västra Frölunda	1940	95
PETERSSON, KARL-ERIK, Bälinge	1935	04
* PETERSSON, OLOF, Montör, Vänersborg	1923	77
PETTERSSON, BJÖRN, Elektriker, Vänersborg	1962	92
PETTERSSON, BENNY, Vänersborg	1957	12

PETTERSSON, INGEMAR, Kungshamn.....	1950	99
PETTERSSON, NILS ÅKE, Vänersborg.....	1941	94
PETTERSSON, TOMMY, Grästorp.....	1957	96
PRINS, EDDIE, Frisör, Vänersborg, ledamot beredningsnämnden.....	1971	94
PRINS, SETH, Frisör, Vänersborg.....	1947	94
** PÄRUD, NILS, Universitetslektor, Umeå, ständig medlem, innehavare av Gillets medalj (1980).....	1923	52
QUENTZER, BERTIL, Lektor, Saltsjöbaden.....	1935	98
RAHM, BÖRJE, Vargön.....	1947	13
* RAHM, GUNNAR, Apotekare, Göteborg.....	1929	66
RAHM, JAN-OLOF, Vargön.....	1946	12
RAMM, TOMMY, Vänersborg.....	1948	09
* RAMNEMYR, BJÖRN, Mätningstekniker, Vänersborg.....	1943	72
RAPP, ALFRED, Sjukhemsdir., Vänersborg.....	1943	03
RAPP, CARL, Vänersborg.....	1992	05
RAPP, MARCUS, Vänersborg.....	1994	05
RAPP, PATRIK, Vänersborg.....	1962	00
RAPP, URBAN, Vänersborg.....	1968	05
RASMUSSEN, NILS ERIK, Vänersborg.....	1948	14
REIMERS, GÖSTA, Göteborg.....	1943	02
ROBERTSSON, SÖREN, Vänersborg.....	1934	14
ROHLIN, LENNART, Vänersborg.....	1946	11
ROSENBERG, TORSTEN, Folkskollärare, Trollhättan.....	1934	04
ROSENGREN, BENGT, Avd. chef, Vänersborg.....	1946	05
* ROSENGREN, KARL-ERIK, Ingenjör, Vänersborg.....	1938	71
* ROSLIN, LENNART, Ingenjör, Ryssby.....	1945	79
** ROSLIND, SVEN-GUNNAR, Opt, Mellerud, ständig medlem.....	1940	58
RUDSTRÖM, LARS, Samhällsplanerare, Vänersborg.....	1957	02
RUSSBERG, BERNDT, Konstnär, Vänersborg.....	1931	99
RUSSBERG, KENT, Vänersborg.....	1939	11
RUSSBERG, MIKAEL, Civ. ingenjör, Vallentuna.....	1969	04
RYBERG, EVERT, Lagerchef, Perstorp.....	1940	90
RYBERG, LENNART, Styckmästare, Vänersborg.....	1932	90
RYDING, SVEN, Vänersborg.....	1940	04
RÅDMARK, THURE, Överläkare, Vänersborg.....	1952	99
* SAHLIN, PER-ANDERS, Fil.kand. Enskededalen.....	1945	50
SAHLSTEN, BO, Trollhättan.....	1950	05
* SALANDER, HÅKAN, Doktor, Vänersborg.....	1939	85
SALONEN, ARVID, Tandläkare, Stockholm.....	1980	87
SALONEN, BÖRJE, Örebro.....	1951	95
SALONEN, EMIL, Göteborg.....	1977	87
* SALONEN, LARS, Tandläkare, Vänersborg, bisittare i styrelsen.....	1948	81
SALONEN, OSKAR, Vänersborg.....	1987	89
* SAND, NILS OLOF, Köpman, Vänersborg.....	1933	76
SANDÉN, BJÖRN, Vänersborg.....	1932	09
SCHAGERSTRÖM, ROLAND, F.d. Brandmästare, Vänersborg.....	1936	05
SCHMIDT, THOMAS, Vänersborg.....	1950	14
SELIN, LEIF, Direktör, Vänersborg.....	1947	02

†*	SILJEVALL, VALDO, Ingenjör, Lilla Edet.....	1924	74
	SJÖBERG, KJELL, Fastighetsingenjör, Vänersborg.....	1942	01
	SJÖGREN, BENGT O.T, Göteborg.....	1932	07
	SJÖSTAD, EMIL, Vänersborg.....	1990	00
*	SJÖSTAD, LEIF, Elektriker, Vänersborg	1958	81
*	SJÖSTRAND, CHRISTER, Civilingenjör, Göteborg	1943	79
	SJÖSTRAND, GÖRAN, Ingenjör, Vänersborg.....	1944	94
*	SJÖSTRÖM, JAN, Köpman, Vänersborg.....	1930	77
*	SJÖSTRÖM, ROLF GEORG, Golvläggare, Vänersborg.....	1926	87
	SJÖSTRÖM, STAFFAN, Adjunkt, Vänersborg.....	1954	10
	SKAGERLIND, HANS-RUNE, Göteborg	1937	08
	SKARSJÖ, LENNART, Företagsförmedl., Grebbestad	1945	99
	SKANTZE, LARS, Vänersborg.....	1968	13
	SKOOGH, ANDREAS, aukt. redov. kons. i FAR, Karlstad.....	1979	95
	SKOOGH, EIVIND, Vänersborg.....	1947	08
*	SKOOGH, GUNNAR, Fastighetsmäklare, Vänersborg, hedersledamot, innehavare av Gillets medalj (2007).....	1937	69
	SKOOGH, JAN-OLOF, Auktoriserad redovisningskonsult, Karlstad.....	1952	95
**	SKOOGH, LARS-OLOF, Trafikmästare, Vänersborg.....	1925	58
	SKOOGH, LENNART, Sollentuna.....	1949	92
	SKOOGH, MARCUS, Karlstad	1983	95
**	SKÖLDEBORG, KARL-AXEL, Billackerare, Vänersborg.....	1927	62
	SOLVANG, KÅRE, Vargön	1937	13
	SPJUTH, LENNART, Civilingenjör, Oxelösund.....	1949	02
	STAKE, BENGT OLOF, Sjuntorp.....	1946	03
	STAKEBERG, HÅKAN, Vänersborg		13
	STALFORS, LEIF, Vänersborg	1939	98
*	STALFORS, TOMAS, Vänersborg.....	1948	83
	STARK, DAN, Vänersborg.....	1946	02
	STEINER, ARNE, Vänersborg.....	1945	09
	STENSON, MORGAN, Uddevalla	1960	07
*	STENSTRÖM, GÖRAN, Pol.mag. Göteborg	1939	74
*	STENSTRÖM, ROLF, TV-tekniker, Vänersborg	1937	76
	STERNER, ANDERS, Instrumentkontrollant, Vänersborg.....	1955	94
	STJERNDAHL, ULF, Vänersborg.....	1960	13
	STJÄRNERED, BERTIL, Vänersborg	1940	10
	STORM, GÖRAN, Nol.....	1946	02
	STORM, LARS, Vänersborg	1962	11
	STRAND, JAN-OLOF, Banktjänsteman, Vänersborg.....	1969	99
	STRAND, JOHAN, Vänersborg.....	1967	97
	STRAND, LENNART, Behandlingsassistent, Vänersborg	1946	01
	STRAND, OLLE, Vänersborg.....	1931	93
	STRANNE, HENRIK, Vänersborg.....	1964	97
*	STRANDBERG, BERTIL, Köpman, Uddevalla.....	1921	75
	STRID, BROR, Vänersborg.....	1944	04
*	STRIVE, STAFFAN, Sjökapten, Ljungskile	1960	85
	STRÖM, DAG, Vänersborg.....	1951	04
*	STRÖM, PER, Byggnadsingenjör, Motala	1920	76

* STRÖM, RAGNAR, Civilingenjör, Stockholm	1939	82
* STRÖM, SÖREN, Redaktör, Vänersborg.....	1934	67
* STRÖMBERG, REINE, Fastighetschef, Vänersborg.....	1938	88
STÅHLBERG, PER OLOF, Plåtslagare, Vänersborg.....	1944	95
STÖÖK, ANDERS, Vänersborg	1937	09
* SULTAN, JAN, Förvaltare, Vänersborg	1934	84
SUNDBERG, GILBERT, Konditor, Vänersborg	1931	91
SUNDEFORS, BILL, Konsult, Vänersborg	1956	98
SUNDEFORS, HARTVIG, Fd Järnvägsexp. Vänersborg.....	1927	94
* SUNDELIUS, CLAS, Ingenjör, Vänersborg	1936	75
SUNDELIUS, JONAS, Vänersborg	1963	04
SUNDSTRÖM, BERNT, Västra Tunhem.....	1945	14
* SUNNERDAHL, SVEN-OLOF, Reparatör, Vänersborg	1938	79
SVANBERG, BERTIL, Vänersborg	1925	04
* SVANBERG, GÖSTA, Civilekonom, Vänersborg	1924	84
* SVANBERG, HENRIK, Vänersborg, ledamot beredningsnämnden.....	1966	84
* SVANBERG, MARTIN, Ingenjör, Trollhättan	1962	84
SVANBERG, ÅKE, Informationschef, Strömstad.....	1943	96
SVANLING, THOMAS, Byggnadstekniker, Vänersborg	1958	05
SVENN, JOACIM, Vänersborg.....	1960	13
SVENSSON, ALF, Droskägare, Vänersborg.....	1957	94
* SVENSSON, BENGT, Representant, Vänersborg	1932	64
SVENSSON, BERTIL, Brandförmän, Vänersborg	1924	93
SVENSSON, CHRISTER, Vänersborg	1943	90
SVENSSON, GÖRAN, Brandman, Vänersborg.....	1956	01
SVENSSON, GÖRAN, Kungshamn	1951	08
SVENSSON, HANS, Vaktmästare, Vänersborg.....	1957	05
SVENSSON, KENT, Vänersborg	1937	04
* SVENSSON, LARS, Civilingenjör, Barsebäck.....	1950	76
* SVENSSON, LARS-GUNNAR, Vänersborg.....	1952	80
* SVENSSON, LENNART, Vänersborg	1952	80
SVENSSON, MATS OVE, Kommunchef, Kungshamn.....	1949	14
SVENSSON, STEFAN, Driftstekniker, Vänersborg	1966	04
SVENSSON, ÅKE, Vänersborg	1948	12
SWAHN, JANERIC, Vänersborg	1950	05
SÄVBLOM, DAG, Vänersborg.....	1964	07
* SÖDERBOM, LARS-ÅKE, Målare, Vänersborg.....	1954	81
SÖDERKVIST, GUNNAR, Snickare, Vänersborg	1955	92
SÖDERQVIST, NILS-ERIK, Riksdagsman, Brålanda	1948	95
SÖDERROS, STEN, Uddevalla	1951	04
* SÖDERSTRÖM, LEIF, Vänersborg	1960	84
* SÖDERSTRÖM, PER ARNE, Kamrer, Vänersborg	1933	66
* SÖDERSTRÖM, STIG, Vänersborg	1940	83
* SÖDERSTRÖM, SVEN, Postmästare, Vänersborg	1933	83
TALLBO, BO, Vänersborg	1952	95
* TENGBLAD, SVANTE, Ekonomichef, Vänersborg.....	1953	87
** THERNQVIST, KJELL, Redovisn.konsult, Vänersborg, hedersledamot, innehavare av Gillets medalj (1990).....	1939	50

* THORELL, SUNE, Logistiker, Båstad.....	1955	88
THORNELL, ERLAND, Vänersborg.....	1943	08
THORSSON, BRUNO, Rådman, Vänersborg.....	1941	01
THORVALDSSON, CARLSSON, PER, IT-Tekniker, Brålanda.....	1962	04
THUNBERG, BO, Biolog, Kil.....	1952	01
* THUNBERG, SVEN, Kommunalarbetare, Vänersborg.....	1935	79
THÖRNKVIST, OVE, Kommundirektör, Uddevalla.....	1960	10
** TIBBLIN, LENNART, Arbetsledare, Lerum.....	1935	61
* TIDSTRAND, LENNART, Kamrer, Alingsås.....	1936	76
TIMMERFORS, STIG, Frändefors.....	1938	03
TOMELIUS, HALVARD, Vänersborg.....	1921	98
TORNBERG, LARS, Vänersborg, innehavare av Gillets medalj (2010).....	1934	02
TROPP, INGVAR, Skattkärn.....	1940	01
* TURTELL, LARS, Byggnadsingenjör, Vänersborg.....	1942	80
TVIKSTA, EVALD, Ödsmål.....	1935	04
* TVIKSTA, INGEMAR, Vänersborg.....	1933	85
TÖRNER, SVEN-OLOF, Vänersborg.....	1950	98
* ULLDAHL, CONNY, Distributör, Vänersborg.....	1956	88
* ULVEGÄRDE, DAG, Pol.mag. Onsala.....	1941	69
UTTER, KARL ANDERS, Frändefors.....	1947	95
WADELL, LEIF, Köpman, Göteborg.....	1940	01
* WADMAN, DAG, Bankdirektör, Vänersborg.....	1949	80
WAERN, FREDRIK, Lantmästare, Vargön.....	1943	89
WAGNERVIK, THOMAS, Miljöchef, Vänersborg.....	1956	11
* WAHLIN, BJÖRN, Distr.överläk, Thun Schweiz.....	1942	85
* WAHLIN, JACOB, Vargön.....	1960	71
* WAHLIN, TORKELE, Docent, Upphärad.....	1943	85
WALLIN, BJÖRN, Civilingenjör, Vänersborg.....	1939	94
WALLIN, KENNETH, Målare, Vänersborg.....	1964	92
†* WALLIN, ROLAND, Målare, Vänersborg.....	1930	82
WALLIN, HÅKAN, Bid Manager, Vänersborg.....	1968	01
WADENBRANDT, ULF, Vänersborg.....	1968	12
WANNERUD, LARS, Vänersborg.....	1924	05
WASSÉN, HANS, Vänersborg.....	1952	04
WASSÉN, LARS, Vänersborg.....	1966	04
* WASSENIUS, SVEN, Tandläkare, Vänersborg.....	1927	77
WEGRAEUS, BJÖRN, Lund.....	1969	82
* WEGRAEUS, ERIK, Riksantikvarie, Lund.....	1940	83
* WEGRAEUS, FREDRIK, Göteborg.....	1965	82
* WEISS, ANDERS, Byrådirektör, Munkedal.....	1940	66
* WELÉN, PER, Civ. Ingenjör, Trollhättan.....	1960	73
* WENNERBERG, LENNART, Kontrollant, Vänersborg.....	1951	75
WENNERBERG, MATS, Platschef, Vargön.....	1942	02
* WENNERBERG, YNGVE, Telearbetare, Vänersborg.....	1934	79
WENNERBERG, FREDRIK, Vänersborg.....	1990	04
* WENNERBERG, HENRIK, Vänersborg.....	1948	85
* WENNHAGE, PER, Tekn. dr. Älvsjö.....	1966	80
WENNLIND, BÖRJE, Vänersborg.....	1937	05

WERNER, CLAES, Maskinist, Vargön	1945	09
* WERNER, SVEN, Tekn. Dr, Steninge	1952	77
WERNSTÅHL, OLLE, Ingenjör, Vänersborg	1953	14
VESSBY, ENAR, Gamleby	1939	05
* VESSBY, SVEN-OVE, Reparatör, Frändefors	1944	84
* WESTERBERG, BO, Ingenjör, Vänersborg	1940	76
* WESTERBERG, LARS, Vänersborg	1928	81
WESTERBERG, PETER, Vänersborg	1972	12
* WESTERLUND, ÅKE, Regionchef, Vänersborg, ledamot beredningsnämnden	1950	80
* WESTHALL, HÅKAN, Kronofogde, Vänersborg	1938	74
* WESTHALL, SVEN, Ingenjör, Vänersborg	1945	75
WIESLANDER, CLAES, Göteborg	1938	12
* WULF, ERIK, Civilekonom, Lerum	1950	63
VÄNERLÖV, INGEMAR, Riksdagsledamot, Vänersborg	1944	94
** WÄRNE, ORVAR, Kontorist, Trollhättan	1928	53
* ZETTERBERG, CHRISTER, Näringslivssekr., Vänersborg, Gilleskrivare ...	1945	88
ZETTERBERG, CURT, Hamburgsund	1943	01
ZICKERMAN, MAGNUS, Helsingborg	1955	05
ÅBERG, DAN, Skara	1956	12
* ÅBERG, GERT-OLOF, Byggnadssnickare, Vänersborg	1958	74
* ÅBERG, GUNNAR, Fritidschef, Vänersborg	1930	75
ÅHLUND, BO, Ingenjör, Vänersborg	1944	95
ÅHLUND, JOHAN, Banktjänsteman, Vänersborg	1974	11
* ÄNGERMARK, WILHELM, Antikvarie, Uddevalla, ständig medlem	1924	85
ÖHGREN, ANDREAS, Frändefors	1972	01
ÖHMAN, OVE, Byggnadsarbetare, Vänersborg	1958	11
ÖRTENBLAD, ROLF, Distriktschef, Vargön	1934	93
ÖSTERBERG, JAN, Inköpschef, Ljungskile	1937	90
ÖSTH, BENNY, Verkstadsschef, Vänersborg	1941	05
ÖSTH, JOACHIM, Vänersborg	1965	13
* ÖSTLING, HARRY, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1920	74

Antal medlemmar: 961

** Berättigade till 25-årsstecknet*

Gillet's Plusgironummer är 32 93 19-8

*** Berättigade till 50-årsstecknet*

*För att underlätta arbetet med medlemsförteckningen ombedes gillebröderna att till Gillet
anmäla ev. ändring av adress, titel m.m. till*

Vänersborgs Söners Gille
Göran Hagborg, Öxneredsvägen 117 B
462 61 Vänersborg

epost: hagborg@tele2.se

www.vanersborgssonersgille.se

Ny brygga, ny etablering vid Trestad Center

*Ny brygga började byggas på norra jetén under vintern-våren 2014. Januari 2014.
Foto: Karl Bernling*

*Trestad Center; Båberg. Mark bereds inför bygget av Varnergruppens europalager.
Juni 2014. Foto: Karl Bernling*

www.vanersborgssonersgille.se

Styrelseberättelse 2013

Styrelsen för Vänersborgs Söners Gille får härmed avge följande berättelse för verksamhetsåret 2013, Gillets 108:e.

Styrelsen har under året arbetat i enlighet med Gillets ändamål, att anordna gillestämmor, att publicera uppsatser eller medverka i andra sammanhang, som kan befordra kännedom om Vänersborg samt att förvalta donationer och utdela stipendier och utmärkelser.

Således har Gillet samlats till Årsstämma den 17 april i Lagergrenska Huset med ett 70-tal deltagare. Sedvanliga förhandlingar följdes av ett föredrag av Tore Carlsson, pappa till musikartisten Agnes. Tore berättade på ett personligt och trivsamt sätt om den omvälvning som inträffade för dottern och hela familjen efter dotterns vinst i TV-programmet Idol.

Högtidsstämman avhölls den 1 november i Vänersborgs Teater i närvaro av ett 100-tal gillebröder. Efter förhandlingarna följde presentationen av Årskrönikan, med sedvanlig blandning av allvar och humor av Lars Salonen. Gilleskrivaren Christer Zetterberg presenterade som avslutning Gillets kommande bok om samhället och stadsdelen Blåsut.

Gillets Ungdomsstipendium utdelades detta år till Vänersborgs Modellflygklubb för deras fina Juniorverksamhet. Sedan Gillet övertagit ansvaret och fondmedel från Sångsällskapet Sjung-Sjung, överlämnade Peter Johansson i samband med nationaldagsfirandet ett stipendium till Sara Johansson. Utdelningen av musikstipendier ur Elis Ullmans minnesfond anordnades den 13 oktober i kyrkan. Konserten inleddes av stipendiaterna Axel Andersson och Benedikt Melichar på orgel respektive trumpet. Därefter visade stadens stolthet, Musikskolan, upp sig med sju unga mycket duktiga musiker. Gillets medalj tilldelades 2013 Björn Hård af Segerstad, för mångårigt arbete för musiken i Vänersborg.

Gillet fortsätter sin inslagna väg att stödja kunskapen och berika information om staden och samhället. Således publicerade Gillet lagom till julhandeln ”Boken om Blåsut”. Den första publikationen som på ett samlat sätt beskriver framväxten och livet i en stadsdel, vilken från början inte tillhörde Vänersborg. Gillet har också bidragit till finansieringen av IFK Bandys 110-åriga Jubileumsbok. Dessutom har Gillets årsskrift utkommit med sin 82:a årgång. Beslut har också tagits att fortsätta bekosta ytterligare informationsskyltar, senast över det gamla övningsfältet Nygårdsängen.

För att bereda medlemmar i Gillet fler möjligheter till att träffas

har Gillet ordnat en stadsvandring den 15 maj. Många deltagare, vilka trots dåligt väder ville avsluta vandringen med att bese gillet trädgård och lokaler. Ett nytt initiativ togs under hösten då gillet bjöd in till en berättarkväll, med utgångspunkt från årets uppsatser i årsskriften. Ett bra evenemang vilket har möjligheter att utvecklas. Gillegolfen genomfördes med 17 deltagare och tävlingen vanns av Conny Ulldal.

Under året har Gillet mottagit en gåva av Lennart Ryberg i form av flera fotoalbum och några böcker. Gillet har som ambition att visa ett urval av materialet för en större publik.

Inför julen har Gillets julblommor på sedvanligt sätt delats ut. De ges till personer, vilka särskilt bör tackas eller som behöver en uppmuntran inför julen.

Styrelsen har under året haft nio protokollförda sammanträden. Styrelse, Beredningsnämnd, Årsskriftsnämnd, Veteranerna samt olika arbetsgrupper har dessutom samlats för att bereda olika frågor och stärka gemenskapen. Styrelsen har under året bestått av Peter Johansson, 1:e Älderman, Joakim Bernling, 2:e Älderman, Göran Hagborg, Kassafogde, Christer Zetterberg, Gilleskrivare, Eric Lundborg, Gillevärd, Håkan Lind, Bisittare och Lars Salonen, Bisittare.

Vänerns borg i mars 2014.

Peter Johansson	Joakim Bernling	Göran Hagborg
Christer Zetterberg	Eric Lundborg	Håkan Lind
Lars Salonen		

Årsbokslut 2013

Resultaträkning

Intäkter

Medlemsavgifter	181 900:-
Bokförsäljning	155 775:-
Ränteintäkter Fonder.....	9 153:-
Övriga intäkter	4 840:-

Kostnader

Kostn årsskrift	67 999:-
Annonstäckter	-31 500:-
Nettokostnad årsskrift	36 499:-
Lokalkostnader	45 157:-
Telefon, porto	12 148:-
Sammanträdeskostnader	9 597:-
Uppvaktningar.....	13 604:-
Annonsering	9 368:-
Boken om Blåsut.....	118 188:-
Övriga kostnader	25 007:-
Skatter	2 611:-
Årets överskott	79 668:-

Summa 351 668:-

Summa 351 668:-

Balansräkning 2013 12 31

Tillgångar

Kassa bank, plusgiro	478 795:-
Fonder.....	857 028:-
Övriga fordringar	2 000:-
Inventarier	75 000:-

Skulder, Eget kapital

Diverse skulder	18 636:-
Eget kapital Fonder.....	601 348:-
Eget kapital Gillet	369 704:-
Eget kapital Sjung Sjung.....	343 646:-
Årets överskott	79 489:-

1 412 823:-

1 412 823:-

GRANSKNINGSBERÄTTELSE

Undertecknade, som utsetts att granska Vänersborgs Söners Gilles räkenskaper och förvaltning för år 2013, får efter fullgjort uppdrag avgiva följande berättelse.

För uppdragets fullgörande har vi tagit del av Gillets samt dess fonders räkenskaper och styrelsens berättelse samt i övrigt företagit de granskningsåtgärder vi ansett nödvändiga. Någon anledning till anmärkning föreligger inte beträffande de till oss överlämnade handlingarna, bokföringen, inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande Gillets förvaltning.

Med anledning härav tillstyrker vi full ansvarsfrihet för den tid granskningen avser.

Vänersborg den 14 mars 2014

Jan-Olof Strand
Granskningsman

Lennart Svensson
Granskningsman

www.vanersborgssonersgille.se

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLE 2014

Styrelse

JOHANSSON, PETER, Museichef, 1:e Älderman 2011 (2008)
BERNLING, JOAKIM, Advokat, 2:e Älderman 2011 (2008)
ZETTERBERG, CHRISTER, Näringslivssekreterare, Gilleskrivare 2003 (2002)
HAGBORG, GÖRAN, Redov.konsult, Kassafogde 1993 (1980)
LUNDBORG, ERIC, Köpman, Gillevärd 2008 (2006)
SALONEN, LARS, Tandläkare, Bisittare 2006
LIND, HÅKAN, Jur.kand, Bisittare 2008 (2003)
BOMAN, GÖRAN, Försäljningschef, Ersättare 2008
ALFREDSSON, LARS, Administrativ chef, Ersättare 2011

Beredningsnämnd

CHRISTER, ZETTERBERG, Gilleskrivaren
WESTERLUND, ÅKE, Regionchef
SVANBERG, HENRIK, Ingenjör
PRINS, EDDIE, Frisör
HENRIK JOSTEN, Lärare
PATRICK ERIKSSON, Egenföretagare

Årsskriftsnämnd

JOAKIM BERNLING Andre åldermannen
BERNLING, KARL, Postiljon
BOMAN, GÖRAN, Försäljningschef
ANDERSEN, HASSE, Speciallärare
AHLIN, GÖRAN, Ingenjör
KNUTSSON, BO, Pol mag
JOHANSSON, PETER, Museichef
HEDQVIST, PER, Byråassistent
LINNARSSON, LENNART, Begravningsentreprenör

Granskningsmän

JAN-OLOF, STRAND, Bankchef
SVENSSON, LENNART, Intendent
WASSÉN, LARS, Banktjänsteman, suppleant

GILLET'S ÄLDERMÄN

Stadskassören Ferdinand Hallberg	1905-1920
Direktören Edwin Andersson	1921-1935
f.d Fältläkaren Karl Gustaf Cedergren	1936-1941
Borgmästaren Bertel Hallberg	1942-1953
Landskamreraren Gunnar Hjorth	1954-1964
Länspolismästaren Erik Sahlin	1965-1973
Kamreraren Olov Janson	1974-1979
Fd. Disponenten Sven Lind	1980-1990
Direktören Stig Larsson	1991-2005
Ingenjören Göran Ahlin	2006-2010
Museichefen Peter Johansson	2011-

Gillet's styrelse leddes till 1933 av en ordförande. Detta år infördes beteckningen Förste Älderman samtidigt som styrelsens övriga ledamöter fingo sina nuvarande titlar

www.vanersborgssonersgille.se

MEDLEMSINFORMATION

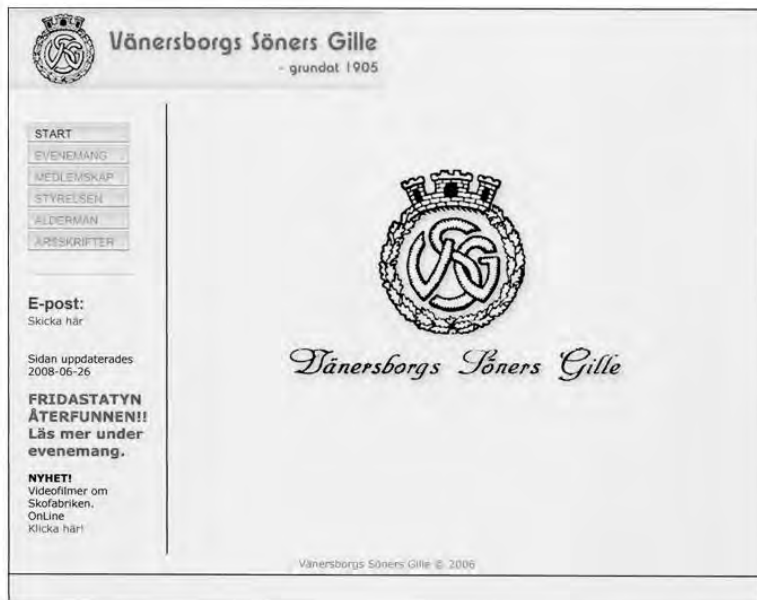
Gilletts hemsida

Vänersborgs Söners Gille har naturligtvis en egen hemsida på det s.k nätet. Vi försöker efter bästa förmåga att hålla den uppdaterad och aktuell. Du loggar in på internetadressen: www.vanersborgssonersgille.se och hamnar på vår startsida, där Du finner de senaste nyheterna och flikar som leder till vidare information. Du kan ex. läsa samtliga årsskrifter sedan 1932.

Genom att klicka på fliken ”Medlemskap” kan Du enkelt anmäla nya medlemmar genom att fylla i formuläret och sända det via e-post direkt till Gillet.

Medlemsförteckningen

Den medlemsförteckning som Du finner i årsskriften är inte till alla stycken helt korrekt vad avser titlar, bostadsort mm. Vi uppskattar om Du meddelar oss eventuella felaktigheter antingen via e-post: hagborg@tele2.se eller genom ett telefonsamtal till Göran Hagborg 0521-17705 eller brevledes till adress: Vänersborgs Söners Gille, Göran Hagborg, Öxneredsvägen 117 B, 462 61 Vänersborg.

www.vanersborgssonersgille.se

Vänersborgs Söners Gilles styrelse 2014

*Bakre raden fr. vänster Christer Zetterberg, Håkan Lind, Eric Lundborg, Lars Salonen.
Främre raden fr. vänster Joakim Bernling, Peter Johansson, Göran Hagborg.*

www.vanersborgssonersgille.se

Årsskriftsnämnden på Gilletts gård juni 2014

Årsskriftsnämnden på Gillets gård.

Från vänster: Karl Bernling, Per Hedqvist, Peter Johansson, Gunnar Jarhed (adjungerad), Joakim Bernling, Göran Boman, Lennart Linnarsson samt Hasse Andersen.

Saknas på bild: Bo Knutsson. Juni 2014.

Foto: Karl Bernling.

 Edsgatan 19 E, Vänersborg. Tel 0521-142 46 www.scooz.se	Sp Contract AB Stig Persson Nygatan 90, 462 32 Vänersborg Tel. 0521-610 90, Fax 0521-622 77 Mobil 070-586 10 90 E-mail: stig.persson@spcontract.se www.spcontract.se
Ståhlbergs Plåtslageri Tenggrenstorpsvägen 17 462 56 Vänersborg Tel. 0521-194 16 Fax 0521-642 45	PRINS <i>frisersalong</i> <i>Kungsgatan 17, Vänersborg</i> <i>Tel. 0521-668 95</i> <i>www.prins.se</i>
mid MARKETING Reklam och marknadskommunikation Vänersborg Uddevalla Göteborg www.midmarketing.se	Skiffer • Skiffer för utom- och inomhusbruk • Köksbänkar i granit • Marmor SKIFFERFORUM VÄNERSBORG Industrigatan 2, Vänersborg • 0521-71 12 13 www.skifferforum.se
– Säljande samarbete på 190 orter – Svensk Fastighetsförmedling Edsgatan 6 VÄNERSBORG Tel. 0521-655 50 ENDA FRISTÅENDE RIKSOMFATTANDE MÄKLARFÖRETAG	VÄNERSBORG MÅLERI Verkstaden Sundsgatan 37 Tel. 71 12 25, Fax 71 12 36 Mobil 070-595 21 13

www.vanersborgssonersgille.se

ALAB
FASTIGHETER
0521-25 56 00

www.vbggroup.com

Swedbank

www.swedbank.se

.. Tidningen för och om Vänersborg
VÄNERSBORGAREN

Kronogatan 42
Vänersborg
Tel. 0521-107 97
Fax 0521-107 24
bil 0708-37 35 37

Kalas boden

Nyttigare Godare Roligare

Kungsgatan 21, 462 33 VÄNERSBORG
Telefon 0521-154 45, fax 0521-101 68
www.kalasboden.se

COMFORT

B.Erlandsson AB FÖR LEDNINGSFIRMA

AFFÄRSJURIDIK • FAMILJERÄTT
 SKADESTÄND • BROTTMÅL • KONKURSER
 FÖRSÄKRINGSÄRENDEN • FASTIGHETSRÄTT
 HYRES- O ARRENDERÄTT • BOUTRENDNINGAR
 TRAFIKRÄTT ALLMÄN RÄTTSHJÄLP • RÄTTSSKYDD

A D V O K A T E R N A

BERNLING • BOBERG • CEDER

BOX 12 • KUNGSGATAN 9 • 462 21 VÄNERSBORG
TEL 0521-66200 • TELEFAX 0521-66229

 blixt BEGRAVNINGSBYRÅ Vänersborg 0521-71 11 63 Trollhättan 0520-160 02	 Vänersborgs kommun - attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet
 VÄNERSBORGS BOSTÄDER 0521 - 260 260	 Länsförsäkringar Fastighetsförmedling Vänersborg/Trollhättan Tel. 0521-27 32 80 Tel. 0520-49 49 30
  Gropbrovägen 2 Vänersborg Tel. 0521-140 35	OPTIKER LJJLEOOD <i>Det Personliga Smålla Familjeföretaget</i> <i>Vi är inte Nijda förrän Du är Nijda!</i> <i>Leg. Optiker • Kontaktlinsebehörighet • Arbetsterapeutlinsebehörighet • Synergonom</i> Sundsgatan 11 Vänersborg Tel. 0521-10 000
Lundborgs HERREKIPERING EDSGATAN 14 VÄNERSBORG TEL 104 14	hanssonbil.se

www.vanersborgssonersgille.se

<i>Vi finns, om du behöver oss</i> Vi kan hjälpa dig med bland annat begravning, gravsten, junder och försäkringar. Du är varmt välkommen in på vårt kontor i Göstades handelspark från förmiddag till kväll. Edsgatan 22, Vänersborg, Tel. 0521 601 60 www.fonus.se FONUS	VASSBOTTENS BIL KIA MOTORS Östra vägen 28, VÄNERSBORG tel. 0521-192 22
 0521-57 57 20	<i>Mäklarhuset</i> HOME OF HOUSEBOOK Hamngatan 9 i VÄNERSBORG telefon 0521-680 85 www.maklarhuset.se
<i>Knutssons</i> <i>Antik- och Konsthandel AB</i> Bo Knutsson Kungsgatan 3, Vänersborg 0521-660 77	MALMSTRÖMS ur • guld • vänersborg <i>Din Guldbutik i Trestad</i> <i>Edsgatan 21 Vänersborg</i> <i>Tel. 0521 - 106 95</i>
interflora fresh <i>Thernquist</i> <i>Blomsterhandel</i> Edsgatan 19, 462 21 Vänersborg Telefon 0521-100 63	Handelsbanken –En riktig bank Edsgatan 11, Box 116, 462 34 Vänersborg Tel 0521-28 28 00, fax 0521-646 76 www.handelsbanken.se/vanersborg

VÄNERSBORGS MUSEUM

– Upptäcktsresor i tid och rum –

Telefon: 0521-600 62, 070-544 75 39

www.vanersborgsmuseum.se

Klockor & smycken

Din urmakare i Vänersborg

Butik och verkstad

0521-10762 • Sundsgatan 9c

mediatryck

Magnetvägen 10
TROLLHÄTTAN

0520-47 99 50

ttela

Det finns alltid något att längta till

ICA

KVANTUM

Vänersborg

ircon EFFICIENT INFRARED
PAPER DRYING

Box 59, 462 21 VÄNERSBORG

Tel. 0521-27 69 70

BRANDT

www.brandtbil.se

STRAND HOTELL

VÄNERSBORG

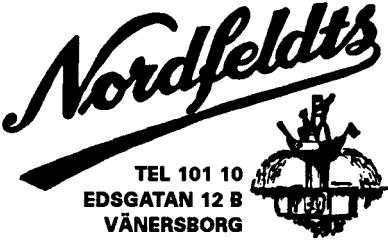
Tel. 0521-138 50

Fax 0521-159 00

Hamngatan 7

462 33 VÄNERSBORG

www.vanersborgssonersgille.se

 TEL 101 10 EDSGATAN 12 B VÄNERSBORG	 Nordiska Skorstensprodukter AB 0521-65 999
 SVARVARGATAN 4 VÄNERSBORG TEL 0521-120 00 	VÄNERSBORGS Mäklarna Sundsgatan 25 – Vänersborg 0521 - 128 00
 Länsförsäkringar Älvsborg – nu också bank Vallgatan 21, VÄNERSBORG Tel. 0521-27 30 00	ecco ara rieker BIRKENSTOCK NYA SKOR Sundsgatan 9 Tel. 170 30 www.nyaskor.se
 Yngves Onsjö Företagsby, Vänersborg Tel. 0521-665 00	 Lundins Sundsgatan 21, Vänersborg Tel. 105 43

MOBILBANKEN

www.mobilbanken.se

**Mobilupplåsning,
Reparationer**

Köper, Byter & Säljer

Edsgatan 27 Vänersborg • Tel. 0521-173 00

Edsgatan 23

Tel 0521-71 18 88

Skyttegatan 3 – Vänersborg

Tel. 0521-613 50, 172 16

Tel. 0521-666 65

070-529 93 22

carlssons.maleri@spray.se

Välkomna till
Konditori Princess

Tårter, Bakelser, Bröd
Smörgåstårter, Smörgåsar
Vetebröd, Kondiskakor, Småbröd

Beställ på tel. 0521-164 90

Öppet:

Mån-fre 8.00-18.00

Lör 9.00-15.00

Sön 11.00-15.00

Varuhuset mitt i Centrum

I vårt sortiment hittar ni produkter
så som...

- Presentartiklar
- Verktyg
- Elmaterial
- Hygienartiklar
- Bätillbehör
- Ramar
- Leksaker
- Belysning
- Husgeråd
- Inredning & Design

Öppet: Vard 09.30-18.00
Lörd 09.30-15.00

Skattegatan 8 - Vänersborg
Tel. 0521-100 10

Restaurang
KOPPAR Grillen

Hamngatan 13, Vänersborg

Tel. 0521-18151

trenova center

TRENOVA FASTIGHETER AB

www.trenova.se

Östra vägen 1, 462 32 Vänersborg

0521-27 20 00

www.vanersborgssonersgille.se

Sundsgatan 7 A • 462 33 Vänersborg
Mobil 0708-87 67 53 • Telefon 0521-615 12

PANTBANKEN VÄNERSBORG

Residensgatan 5, Vänersborg
tel. 0521- 100 64
www.panta.nu

Odelius

Fastighetsförvaltning AB

Sundsgatan 12, Vänersborg
Tel. 0521-656 15

Stavdal

Fastighetsbyrån

Swedbank

Tel. 0521-610 00

Sundsgatan 5a, Vänersborg
fastighetsbyran.se/vanersborg

Restaurang

ITALIA

A LA CARTE • PIZZA • BAR

Edsgatan 7, Vänersborg
Tel. 0521-612 20

Vänersborgs Tandteknik ab

seccredo RISKHANTERING KRISLEDNING - SÄKERHET STOCKHOLM - VÄNERSBORG - MALMÖ GÖEBORG - RIGA - KÖPENHAMN WARSZAWA - BASRA - DUBAI	 FORUM VÄNERSBORG www.vanersborg.nu
ASPERA <i>Skadedjurskontroll</i> <i>Fasadtvätt, takrengöring</i> <i>Tel. 0730-35 67 70</i>	B.A. Johansson Fastighetsförvaltning AB www.bafastigheter.nu

www.vanersborgssonersgille.se

GILLEMÄSTERSKAP I GOLF 2014

Årets Gillemästerskap avgjordes den 26 augusti på Onsjös fina golfbana, som tyvärr var blöt efter allt regnande. Trots detta uppnåddes en hel del fina resultat bland de 28 deltagarna.

Segrare blev Leif Hallberg, som stolt kunde posera med det fina vandringspriset.

Resultat:

1.Leif Hallberg	36 poäng	
2.Anders Knutsson	33	
3.Berny Karlsson	33	SHC
4.Bernt Grönros	32	
5.Gunnar Jarhed	32	SHC
6.Conny Ulldahl	31	
7.Sture Haglind	31	SHC
8.Göran Hedenstedt	30	

Om Du spelar golf och vill delta i Gillegolfen så skicka Din e-post-adress till kjell.thernquist@telia.com

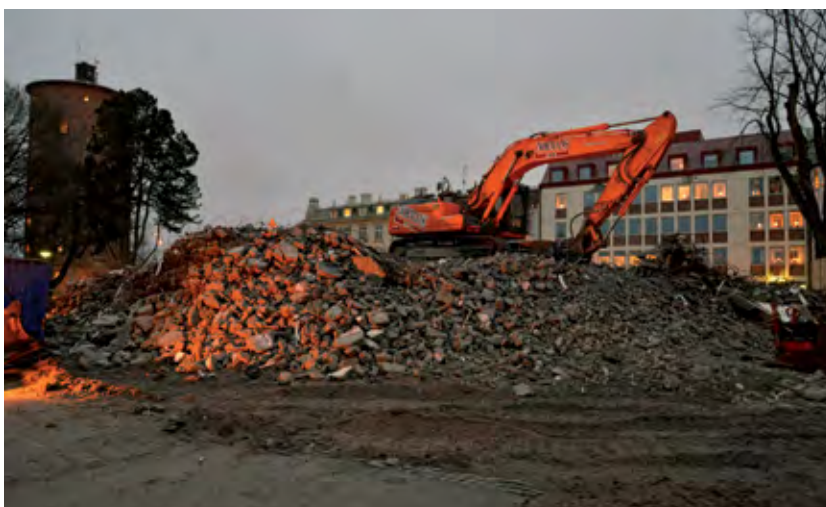
Då kommer vi att höra av oss när det drar ihop sig till 2015 års Gillemästerskap.

www.vanersborgssonersgille.se

Rivning av Huvudnässkolans B-hus

*Huvudnässkolans B-hus revs under vintern 2013-14. November 2013.
Foto: Karl Bernling.*

*Huvudnässkolans B-hus revs under vintern 2013-14. Januari 2014.
Foto: Karl Bernling.*

www.vanersborgssonersgille.se